

PARIKKALA

**Uukuniemen kirkonkylän historiallisen ajan
asutuksen arkeologinen inventointi 2003-2004**

**Antti Bilund
Arkeologia
Turun yliopisto**

Uukuniemen kirkonkylän historiallisen ajan asutuksen arkeologinen inventointi 2003-2004

Sisällys

Johdanto	2
Menetelmät	3
Aiemmat asutushistorialliset tiedot	3
Koekuopitettavien ja tarkastettavien alueiden valinta	4
Maastotyöt	4
Raportti	5
Inventoidut alueet	5
Papinniemi	10
Kirkkolammen länsipuoli	12
Kirkkolammen itäpuoli	16
Tulokset	20
Lähteet	21
Luettelo inventointikohteista	22
Kohdekuvaukset	26
Lintunen	26
Uitunlahti	28
Kannas	30
Kasinlahti	32
Vanha-Pappila	34
Vuojoalaisen nurmi	36
Luoso	38
Ertonlahti	41
Kärjämäki	44
Pankkolanmäki	46
Pitkäkallio	48
Koekuoppaluettelo	50
Löytöluettelo	75

Uukuniemen kirkonkylän historiallisen ajan asutuksen arkeologinen inventointi 2003-2004

Johdanto

Allekirjoittanut suoritti arkeologista inventointia Uukuniemen kirkonkylän alueelle vuosina 2003-2004. Tutkimuksen järjestäjä oli Turun yliopiston arkeologian oppiaine. Inventoinnin rahoitus saatiin varoista, jotka Alfred Kordelinin yleinen edistys- ja sivistysrahasto oli myöntänyt Turun yliopiston kulttuurien tutkimuksen laitokselle "Suomen asutusdynamikka ja rajamaakunnat arkeologian näkökulmasta" -nimiseen hankkeeseen. Inventoinnin pääasiallisena tavoitteena oli Uukuniemen kirkonkylän maanviljelysasutuksen varhaisempaan vaiheeseen liittyvien muinaisjäännösten etsiminen. Inventointi liittyi Papinniemen Kirkkokallion muinaisjäännösalueen tutkimuksiin, joita arkeologian oppiaine on suorittanut useina vuosina. Kirkkokallion ortodoksisen kirkon paikka, siihen liittyvä hautausmaa ja asutusjäännökset näyttävät liittyvän ainakin uuden ajan alusta 1600-luvun puoliväliin paikkakunnalla vallitsevana olleeseen ortodoksisen karjalaiseen asutukseen. Inventoinnin tarkoituksena oli selvittää tämän ajan asutuksen levinneisyyttä muualla Uukuniemen kirkonkylän alueella, ja toisaalta sitä seuranneen luterilaisen asutuksen levinneisyyden ja sijainnin eroja verrattuna aiempaan asutukseen. Myös asutuksen mahdollisista keskiajalle tai jo rautakaudelle ulottuvista juurista toivottiin saatavan tietoja.

Esihistoriallisen maanviljelysasutuksen mahdollisesta esiintymisestä inventointialueella saatiin viitteitä ennen inventointia kirkonkylän keskellä sijaitsevan Kirkkolammen paleoekologisissa tutkimuksissa. Niiden mukaan viljanviljely on alkanut noin 300 AD. Noin 800 AD jälkeen viljely on voimistunut ja muuttunut peltoviljelyksi (Alenius & Laakso 2006:145). Uukuniemeltä ei tunneta rautakautisia asuinpaikkoja tai kalmistoja. Lähimmät ovat idässä Laatokan rantavyöhykkeellä Sortavalassa noin 30 km päässä ja lännessä Savonlinnan seudulla noin 50 km päässä. Yksittäisiä rautakautisia esineitä on löytynyt lähempääkin, jopa Uukuniemen Matrin kylästä, mutta ei Uukuniemen kylän alueelta. Paleoekologisissa tutkimuksissa havaittava varhainen maanviljely, johon ei näytä liittyvän samanaikaisia arkeologisesti havaittavia asuinpaikkoja tai kalmistoja on yleinen ilmiö laajoilla alueilla Itä-Suomessa. Uukuniemen kirkonkylä on erityisen sopiva alue inventoinnille, jossa pyritään etsimään tätä paleoekologisessa tutkimuksessa havaittua varhaiseen viljelyyn liittyvää asutusta. Pyhäjärven laajat selkävedet ympäröivät kirkonkylän niemimaata kolmelta puolelta. Lisäksi suuri osa niemimaan pinta-alasta on suota tai hyvin karua hiekkakangasta. Alue, jolla viljelyä ja asutusta on voinut olla, on rajattu ja pinta-alaltaan suhteellisen pieni.

Asutuksen lisäksi inventoinnissa pyrittiin selvittämään Uukuniemen ensimmäisen luterilaisen kirkon sijaintia. Kun Käkisalmen lääni oli siirtynyt Venäjältä Ruotsille Stolbovan rauhassa 1617, alettiin alueelle perustaa luterilaisia seurakuntia. Myöhempien Kesälahden ja Uukuniemen seurakuntien alueista muodostettiin aluksi yksi seurakunta, joka oli olemassa jo ainakin vuonna 1632, koska silloin mainitaan sen kirkkoherra. Seurakunnan ensimmäinen kirkko sijaitsi Kesälahdella. Toinen kirkko on kirjallisten lähteiden mukaan sijainnut Uukuniemen Pyhämäellä. Kirkko rakennettiin vuosina 1692-94 ja vihittiin 11.3.1694. Kirkko paloi jo samana kesänä, 19.7.1694. Rippikirjaan ja käräjäpöytäkirjaan kirjattujen kuvausten mukaan kirkko tuhoutui palossa täydellisesti. Seuraava kirkko rakennettiin Kirkkolammen itärannalle, missä nykyinenkin kirkko sijaitsee. (Hirvonen 1936:37-46)

Palaneen kirkon on ajateltu sijainneen nykyisin kartoissa Pyhämäeksi nimetyllä mäellä. Mäen laella on kirkon muistomerkki. Kirkon tarkka sijainti ei kuitenkaan ole tiedossa.

Menetelmät

Aiemmat asutushistorialliset tiedot

Jo Vatjan viidenneksen verokirjassa vuodelta 1500 ja vuoden 1618 maakirjassa mainitaan asutusnimiä, jotka ovat Uukuniemen kylän osia tai yksittäisten talojen sijaintipaikkoja. Nämä paikannimet eivät kuitenkaan esiinny myöhemmissä lähteissä, eikä niiden tarkoittamaa asutusta voida siten yleensä paikantaa. 1500-luvun tietojen osalta on myös epäselvää, kuinka laajaa aluetta Uukuniemellä on silloin tarkoitettu. Vuoden 1618 maakirjassa talojen sijaintipaikkoja mainitaan kuusi kappaletta. Ainoa varmasti paikannettavissa oleva nimi on ”pogostalla” (napogosti), joka ilmeisesti tarkoittaa Papinniemen Kirkkokallion ympäristöä. (Laakso 2003:146-147)

Vanhin inventointialueen sisältävä kartta, johon merkitty asutus voidaan riittävän tarkasti paikantaa, on niin sanottu Steinheilin kartta 1800-luvun alusta (Aflidne Excellencen greffe Steinheils Karta öfver Viborgs län 1805, Yleiskartta 124, KA). Inventointialueelta on ollut käytössä verollepanoa ja isojakoa varten tehty kartta vuosilta 1825-28 (kartat Uukuniemi 14:3 ja 14:5) ja isojakokartta 1838-47 (kartat Uukuniemi 14:1f ja 14:1g) sekä kanta-tilan Uukuniemi 3 alueelta Papinniemestä ja Kasinlahdesta myös jakokartta vuodelta 1865. Nämä kartat vastaavat yleensä asutuksen osalta toisiaan, ja niistä kaikista käytetään tässä raportissa nimeä isojakokartta. Karttoihin viitataan erikseen vain siltä osin kuin kartoissa on olennaisia eroja. Maankäyttöä on tutkittu myös 1920-luvun lopulla ja 1930-luvulla julkaistuista pitäjänkartoista.

Vuoden 1996 Uukuniemen kunnan inventoinnissa vanhan maanviljelysasutuksen muinaisjäännösten löytäminen oli yksi tavoitteista. Ainoat asuinpaikoiksi todetut kohteet Uukuniemen kirkonkylässä Papinniemen Kirkkokallion muinaisjäännösalueen ulkopuolella olivat Lintunen Kirkkolammen länsipuolella (vuoden 1996 inventointikohde 11, inventointikohde 1 tässä inventoinnissa) ja Kokonlahden Tiittala (vuoden 1996 inventointikohde 12) kirkosta noin 2,5 km eteläkaakkoon. Mahdollisesti asutukseen viittavia löytöjä saatiin lisäksi talteen Uitonlahdesta (vuoden 1996 inventointikohde 13, inventointikohde 2 tässä inventoinnissa), mutta kohde luokiteltiin löytöjen määrän ja laadun perusteella hajalöytöpaikaksi. (Bilund 1997: 6, 28-32)

Merkittävä osa Uukuniemen kirkonkylän asutushistoriallisesta tiedosta on löydöissä, jotka Papinniemen Kannaksen talosta syntyisin oleva ja nykyisin Uukuniemellä kesiään viettävä arkeologian harrastaja Olavi Ahokas on yli kahdenkymmenen vuoden aikana pääasiassa metallinilmaisinta käyttäen koonnut. Ahokkaan löydöt ja havainnot löytöpaikoista olivat osaltaan pohjana inventointia suunniteltaessa. Inventoinnin yhteydessä on myös luetteloitu suuri määrä Ahokkaan Ville Laaksolle eri aikoina luovuttamia tai lähettämiä löytöjä.

Inventoinnissa ei ollut varattu aikaa erityisiin esitöihin aikaisemman tiedon kokoamiseksi ja järjestämiseksi ennen maastotöitä. Edellä mainitut kartat ja muu käytössä ollut kirjallinen materiaali ovat Ville Laakson ja Olavi Ahokkaan ennen inventointia hankkimia. Osasta Olavi Ahokkaan löytöjä on tätä kirjoitettaessa ollut käytettävissä vain Ahokkaan muistiinpanoja tai satunnaisia mainintoja muissa yhteyksissä. Tämä koskee varsinkin vuosien 1997-1999 löytöjä ja toisaalta joitakin vanhempia löytöjä (ennen vuotta 1995). Ville Laakson mukaan ainakin osa tästä löytöaineistosta on museovirastossa luetteloimattomana. Näihin löytöihin ei siten voida viitata luettelonumeroilla. Näissä tapauksista löydöistä

on tässä raportissa annettu ne usein varsin puutteelliset tiedot, jotka niistä on käytettävissä olevissa lähteissä kerrottu.

Koekuopittavien ja tarkastettavien alueiden valinta

Inventoinnissa pyrittiin tarkastamaan kirkonkylän keskeisillä, viljelyskelpoisilla alueilla ainakin pinnallisesti kaikki asumiseen sopivat maastonkohdat. Käytännössä tarkastamatta jätettiin kosteat notkot, tiheään rakennetut alueet ja inventoinnin aikaan viljelyksessä tai kesannolla olleet (pintapoinintakelvottomat) pellot. Tarkempaan tarkasteluun ja koekuopitukseen alueet valittiin seuraavilla perusteilla:

1. paikat, joilta on saatu talteen varhaiseen maanviljelysasutukseen viittaavia löytöjä (pois lukien Papinniemen muinaisjäännösalue)
2. Steinheilin karttaan (1805) merkityt talot
3. isojakokarttoihin (1830-50-luvut) merkityt tontit
4. isojakokartassa tai 1920-30-lukujen kartoissa näkyvät peltokuviot, jotka voisivat liittyä autioituneeseen talon paikkaan
5. topografialtaan talon paikoiksi sopivat maastonkohdat, joissa ei kartoilla ole mitään asutukseen viittaavaa
6. rannan välittömässä läheisyydessä sijaitsevat, topografialtaan pyyntiasuinpaikoiksi sopivat maastonkohdat, joilla olisi voitu asua viljelyn alettua, ennen peltojen ja talojen paikkojen vakiintumista alueille, joilla ne ovat olleet historiallisella ajalla.

Maastotyöt

Kenttätöaika oli 16.6.-11.7.2003 yhtäaikaisesti Papinniemen Kirkkokallion kirkonpaikan kaivauksen kanssa. Koekuoppien kaivamiseen osallistuivat muutamina päivinä kaivauksilla vierailnut venäläinen arkeologi Stanislav Belsky ja yksi kaivauksilla mukana ollut arkeologian harrastaja. Olavi Ahokas tutki useita inventoinnissa tarkastettuja alueita metallinilmaisimella. Tässä inventointiraportissa käsitellään myös Olavi Ahokkaan inventointialueelta kenttätöiden jälkeen (syksyyn 2004 mennessä) talteen ottamia löytöjä. Kävin Uukuniemellä tarkastamassa eräitä Ahokkaan ilmoittamia uusia löytöpaikkoja syksyllä 2003 ja vuonna 2004. Samalla tarkastin kesällä 2003 viljelyksessä tai nurmena olleita peltoalueita, mutta mikään niistä ei ollut näinä aikoina kynnettyinä.

Inventointialue rajoittui käytettävissä olevan ajan niukkuuden vuoksi Papinniemelle ja Kirkkolammen ympäristöön. Papinniemen kärkiosa, jossa maasto on viljelykseen huonosti sopivaa hiekkaharjua jäi alueen ulkopuolelle. Kirkkolammen ympäristössä inventointi painottui noin kilometrin levyiselle vyöhykkeelle Kirkkosalmen eteläpuolella. Tämä vyöhyke rajautuu etelässä viljelyskelvottomaan laajaan hiekkakangas- ja harjualueeseen. Uukuniemen kylään kuuluvasta ilmeisen vanhasta, jo Steinheilin karttaan 1800-luvun alussa ennen isojakoa merkitystä asutuksesta jäivät inventointialueen ulkopuolelle Kokonlahti (nykyisin erillinen maarekisterikylä), Kuljakko ja Sirkee. Inventointialue ja sen ulkopuolelle jääneet vanhat asutukset on merkitty karttaan 1.

Koekuoppia kaivettiin yhteensä 49 kappaletta 12 eri alueelle. Koekuoppien koko oli noin 50 cm x 50 cm. Koekuopista havainnoitiin maan laatu, stratigrafia ja löytöjen esiintyminen eri kerroksissa. Kaivettu maa seulottiin. Koekuoppien paikat koekuopittaviksi valituilla alueilla valittiin intuitiivisesti, maaston mukaan, pyrkien kattamaan asuinpaikaksi sopivimmat maastonkohdat. Seuraavien kuoppien paikkojen valintaan vaikutti myös jo kaivettujen kuoppien löytömäärä siten, että pyrkimyksenä oli löytää asuinpaikkojen run-

saslöytöisimmät kohdat, ja sitten mahdollisuuksien mukaan rajata löytöalue. Koekuopitetujen alueiden ulkopuolella tehtiin jonkin verran koekuoppia pienempiä koepistoja, joita ei ole dokumentoitu yksitellen. Kyntökerroksen ja sen alla mahdollisesti olevan kulttuurikerroksen paksuutta tutkittiin tarvittaessa myös maaperäkairalla. Uukuniemen kirkonkylän pellot ovat suurelta osin metsitetyt tai kesantona. Siksi pintapoiminta oli mahdollista kenttätöaikana vain Ertonlahden talon pelloilla Kirkkolammen itäpuolella. Tarkastettavilla alueilla tarkkailtiin maan pinnalle näkyviä asutukseen tai viljelyyn liittyviä rakenteita. Sopivia luontaisella paikallaan olevia kiviä ja kallioita tarkastettiin mahdollisten kuppikivien löytämiseksi. Tässä suhteessa tarkastukset eivät ole kattavia, koska useimmilta nykyisiltä ja metsitetyiltä pelloilta kivet on kokonaan raivattu, ja toisilla alueilla kiviä taas on niin paljon, ettei läheskään kaikkia ollut mahdollista tarkastaa.

Raportti

Inventoinnissa koekuopitettiin tai muuten tarkastettiin runsaasti alueita erilaisin perustein (asutushistorialliset tiedot, aiemmat löydöt, alueen topografia). Kiinteiksi muinaisjäännöksiksi todetuista ja merkittävimmistä löytöpaikoista on tehty kohdekuvaukset. Koska useimmista tarkastetuista alueista ei ole löytöjen ja havaintojen vähäisyyden vuoksi syytä tehdä kohdekuvauksia, on alueet, niiden tarkastuksen syyt ja inventointihavainnot esitetty numeroituina luettelonomaisesti inventointikertomuksen luvussa ”Inventoidut alueet”. Samat alueet on merkitty numeroituna karttoihin 2-4, joissa on esitetty koekuopitetut alueet ja niille kaivetut koekuopat, muuten tarkastetut alueet sekä joitakin eri syistä tarkastamatta jätettyjä alueita.

Kohdekuvauksissa on esitetty aluksi kohteiden topografiaa, asutushistoriaa ja mahdollisia muita kohteiden valintaan vaikuttaneita tekijöitä laajemmin kuin luvussa ”Inventoidut alueet”. Sitten on esitetty yleensä kronologisessa järjestyksessä mahdolliset aiemmat löydöt, inventoinnin kenttätöissä tehdyt havainnot ja löydöt sekä Olavi Ahokkaan mahdolliset kenttätöiden jälkeiset löydöt. Lopuksi on pyritty esittämään näiden perusteella arvio kohteen luonteesta, laajuudesta ja ajoituksesta.

Raportin tekstissä ja kohdekuvauksissa viitataan dokumentoituihin koekuoppiin numerolla (esim. KK 1). Koekuoppien tarkat sijainnit ja koekuoppahavainnot on esitetty koekuoppaluettelossa.

Inventoinnissa ei ollut käytettävissä kameraa, eikä valokuvia tai digikuvia otettu. Inventointilöydöt on luetteloitu Kansallismuseon kokoelmiin päänumeroilla KM 35490 (arkeologian osasto) ja KM-H 2007073-2007100 (historialliset kokoelmat).

Inventoidut alueet

Seuraavassa kuvaillaan luettelonomaisesti inventoinnissa koekuopitettuja alueita ja muuten tarkastettuja alueita. Lisäksi on mainittu eräitä asutuksen historian kannalta ilmeisen merkittäviä alueita, joita inventoinnissa ei eri syistä tarkastettu. Kiinteistä muinaisjäännöksistä ja eräistä mielenkiintoisista löytöpaikoista yksityiskohtaiset tiedot on esitetty kohdekuvauksissa. Niiden alueiden osalta, joista ei ole tehty kohdekuvausta, inventointihavainnot esitetään tässä luvussa. Alueet on esitetty kolmessa osassa (Papinniemi, Kirkkolammen länsipuoli ja Kirkkolammen itäpuoli) kuten kartoissa 2, 3 ja 4. Alueiden numerointi viittaa kartoissa käytettyihin numeroihin.

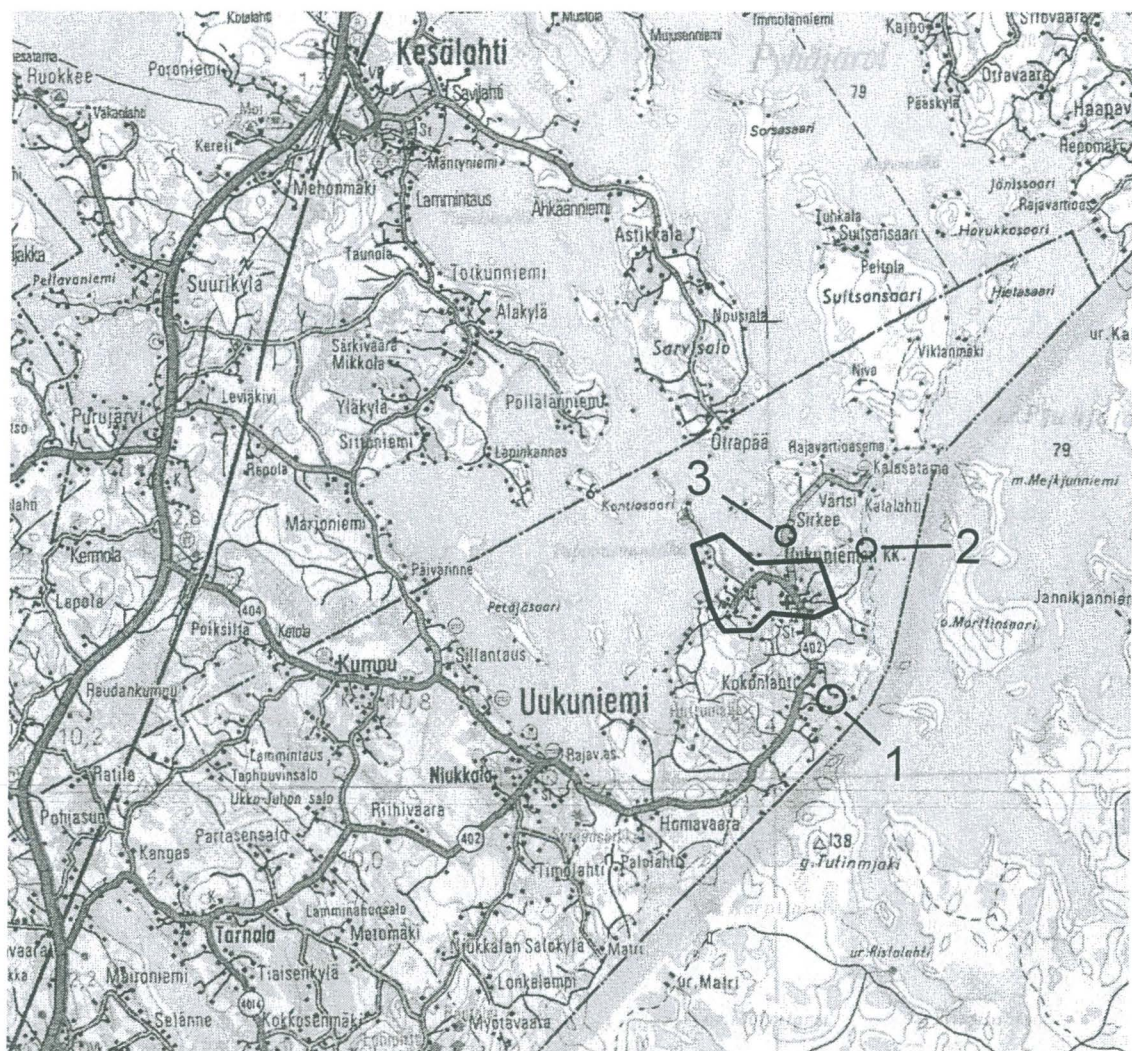
Uukuniemen kirkonkylän inventointi 2003-2004

Kartta 1. Inventointialue

Inventointialue on rajattu paksulla viivalla.

Uukuniemen kirkonkylän 1800-luvun alussa (Steinheilin kartassa) asutut osat, jotka eivät kuulu inventointialueeseen:

- 1 Kokonlahti
- 2 Kuljakko
- 3 Sirkee.

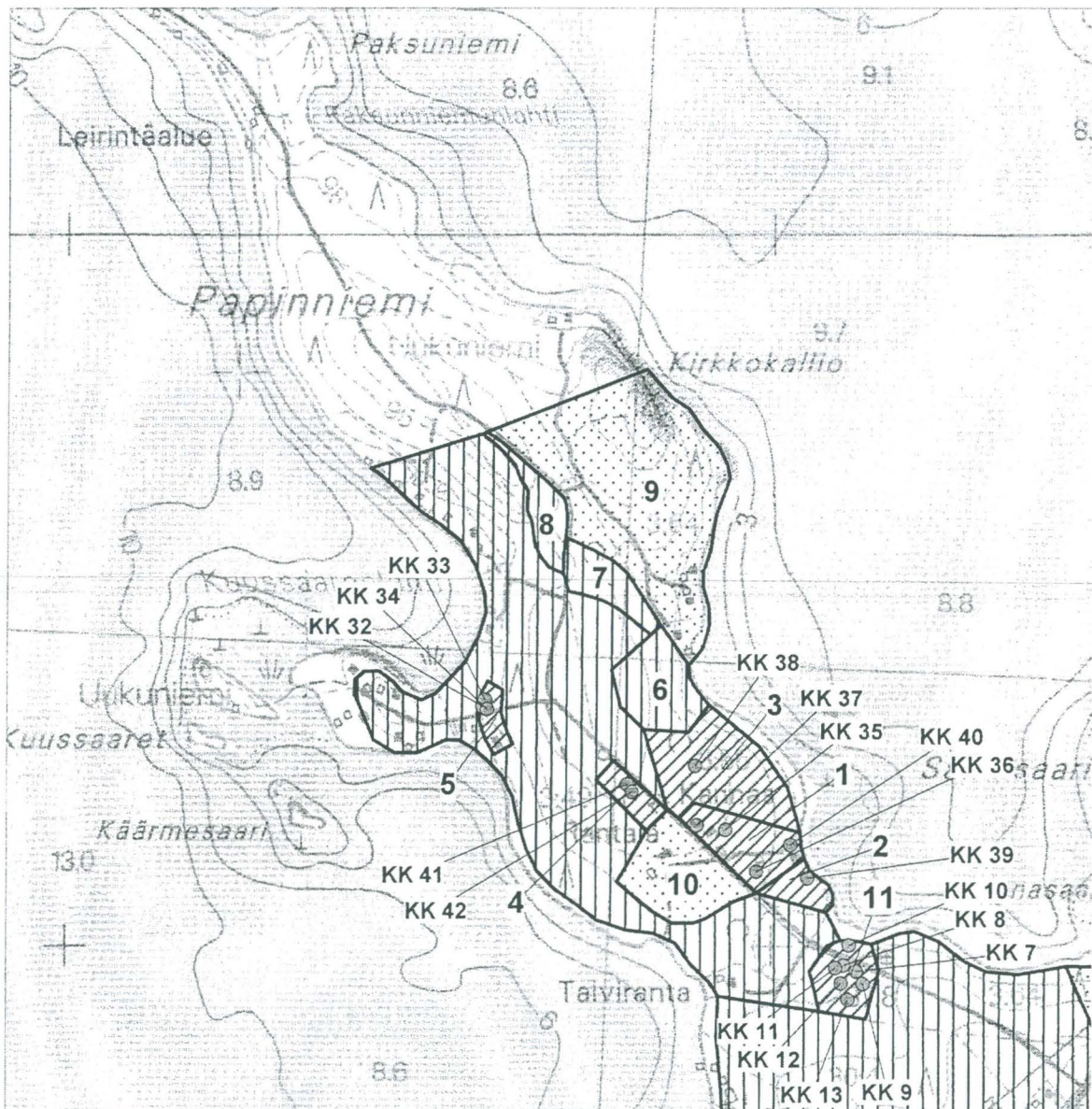
Uukuniemen kirkonkylän inventointi 2003-2004

Kartta 2. Inventoidut alueet ja koekuopat, Papinniemi.

Numeroidut alueet esitellään samoilla numeroilla inventointiraportin luvussa "Inventoidut alueet" ja koekuopat koekuoppaluettelossa.

Pohjakarttana Pk 4124 12 Lentteenselkä 2000

MK 1:10000

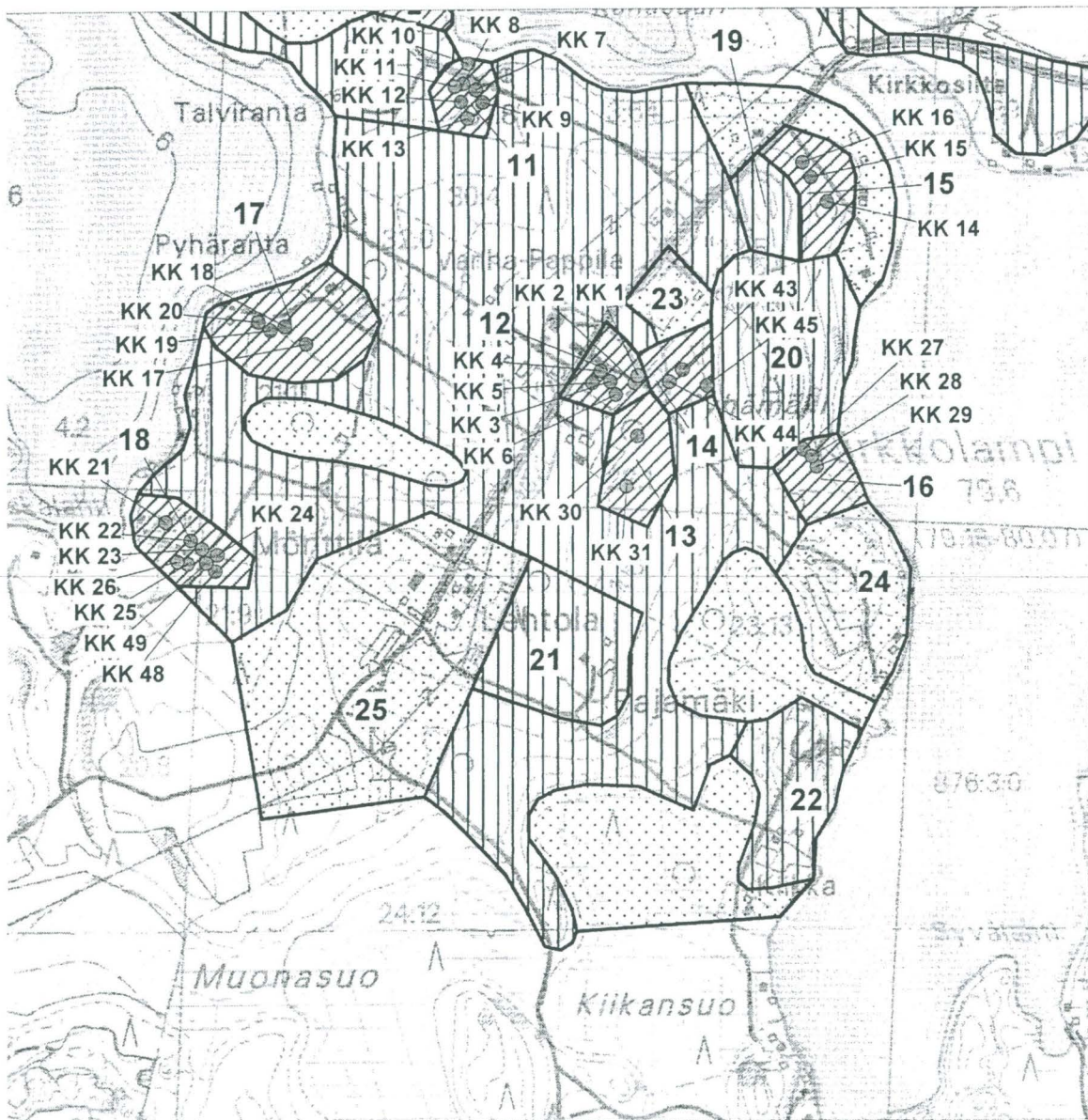
Uukuniemen kirkonkylän inventointi 2003-2004

Kartta 3. Inventoidut alueet ja koekuopat, Kirkkolammen länsipuoli.

Numeroidut alueet esitellään samoilla numeroilla inventointiraportin luvussa "Inventoidut alueet" ja koekuopat koekuoppaluettelossa.

Pohjakarttana Pk 4124 12 Lentteenselkä 2000

MK 1:10000

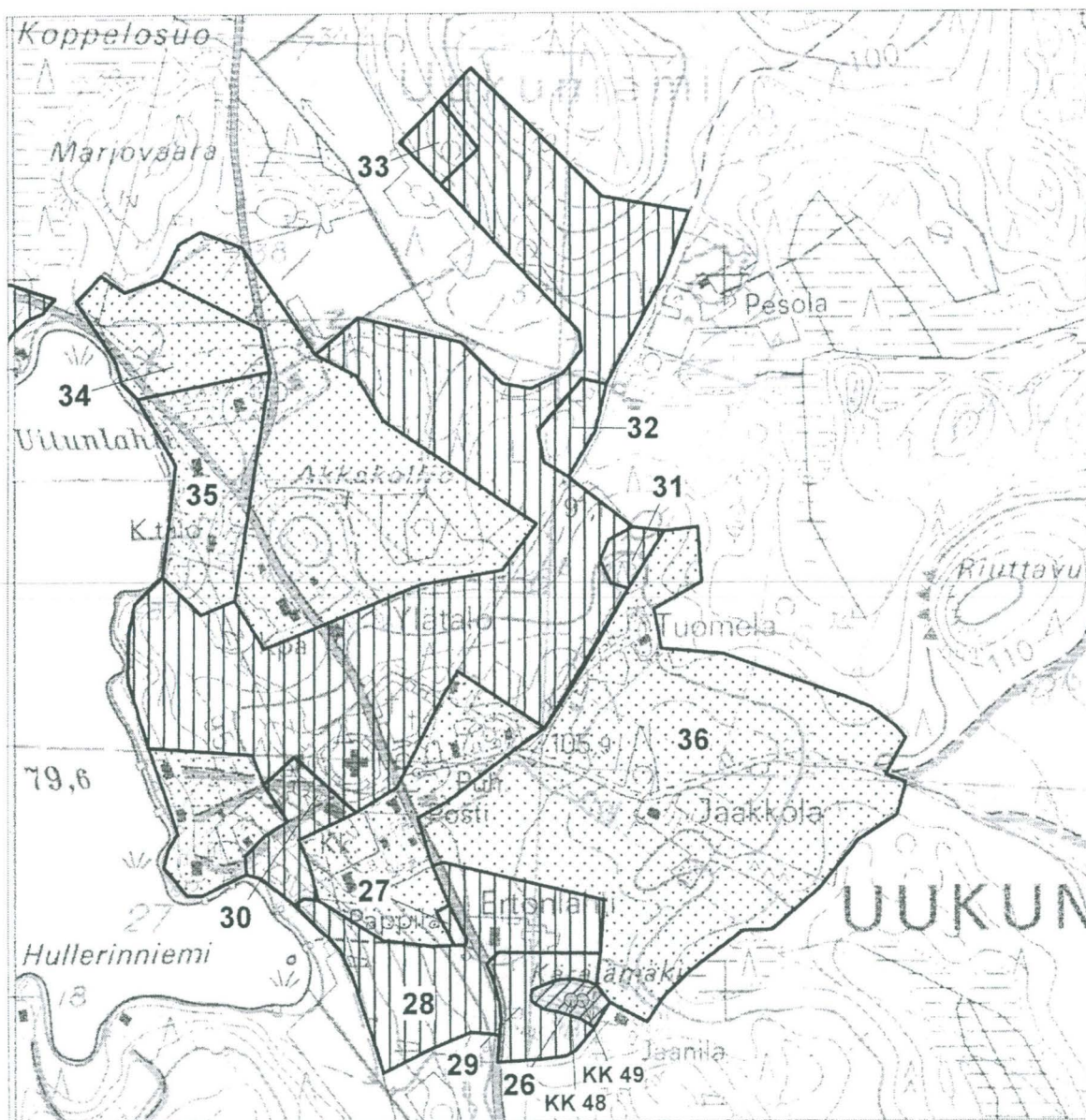
Uukuniemen kirkonkylän inventointi 2003-2004

Kartta 4. Inventoidut alueet ja koekuopat, Kirkkolammen itäpuoli.

Numeroidut alueet esitellään samoilla numeroilla inventointiraportin luvussa "Inventoidut alueet" ja koekuopat koekuoppaluettelossa.

Pohjakarttana Pk 4142 03 Uukuniemi 1987

MK 1:10000

Papinniemi

Inventointialueeseen kuuluvaan Papinniemen tyviosaan (kartta 2) kaivettiin 11 koekuoppaa viidelle eri alueelle. Lähes koko niemen tyviosaa tarkastettiin. Muutamat erityisen huomion kohteena olleet tarkastetut alueet on seuraavassa numeroitu.

1. Kannas

Olavi Ahokas on löytänyt kotitalonsa Kannaksen tontilta ja lähialueilta monenlaisia metalliesineitä jo 1960-luvulta alkaen. Talo on nimellä Ahokas merkitty jo Steinheilin karttaan. Kannaksen talon pihapiiriin, Papinniemeen menevän tien koillispuolelle kaivettiin neljä koekuoppaa. Kolme näistä sijaitsi talon nykyisen tontin laidoille (KK 35 – KK 37). Neljäs (KK 40) sijoitettiin idemmäs rantatörmän reunalle kohdalle, josta Olavi Ahokas on löytänyt 1600-luvun rahan ja keramiikkaa rantavedestä. Löytöjen perusteella koko näiden koekuoppien rajaamaa aluetta voidaan pitää asuinpaikkana. Katso Kannaksen kohdekuvaus.

2. Kermo

Alue liittyy suoraan Kannaksen talon pihapiiriin sen kaakkoispuolella, Papinniemen koillisrannalla. Olavi Ahokkaan mukaan Kannaksen Rantalan talossa syntynyt Eino Ahokas (syntynyt noin 1908) kertoi hänelle, että paikkaa oli sanottu Kermon paikaksi, koska joskus kauan sitten siinä oli ollut Kermo-nimisen miehen mökki. Tästä olisi kuulemma ollut aikoinaan vielä jälkiä havaittavissa. Nykyisinkin näkyvillä on 1900-luvun alusta peräisin oleva rakennuksen kivijalka, joka on siis eri asumuksen jäännös kuin perimätiedossa mainittu. Paikalle kaivettiin yksi koekuoppa (KK 39) kivijalan luoteispuolelle. Siitä ei löytynyt mitään. Koska Kermon paikka Olavi Ahokkaan käsityksen mukaan oli rannalla nykyisin olevan saunamökin tienoilla, saattavat Kermon asumukseen mahdollisesti liittyvät arkeologiset jäännökset olla myös löydöttömästä koekuopasta luoteeseen. Katso myös Kannaksen kohdekuvaus.

3. Pihlajakivenpelto ja Riihensijapelto

Pihlajakivenpelto Kannaksen tontista pohjoiseen ja Riihensijapelto itään ovat talon entisiä, nyt metsitettyjä peltolohkoja. Alueella on Olavi Ahokkaan mukaan runsaasti metallihavaintoja. Löydöistä on museovirastoon lähetetty muun muassa viskari (luettelonumero tuntematon). Ainakin talosta itään (lähinnä Riihensijapellolla) oli Ahokkaan mukaan nähtävissä huomattavan paljon rautakuonaa peltojen vielä ollessa käytössä. Pelto on enimmäkseen raivattu kivistä hyvin tehokkaasti, mikä Ahokkaan arvion mukaan on tuhonnut mahdolliset muinaisjäännökset. Pihlajakivenpellolla on kuitenkin vähemmän raivattu alue. Paikalle kaivettiin yksi koekuoppa (KK 38). Kuoppa sijoitettiin likimain kohtaan, josta Olavi Ahokas on aiemmin löytänyt keramiikan pohjapalan, jota museovirastossa oli arveltu käsin muotoilluksi (luettelonumero tuntematon). Tarkka kuopan paikka valittiin kohdasta, jossa Ahokas inventoinnin aikana havaitsi metallia, joka ei metallinilmaisinhavainnon perusteella kuulostanut raudalta. Kuopasta löytyi kuparipeltiä. Muuten löytöjä oli vähän, ja maakin oli varsin vaaleaa verrattuna Kannaksen tontin koekuoppiin. Katso myös Kannaksen kohdekuvaus.

4. Honkapelto

Honkapelto on Kannaksen peltoalueen osa, joka sijaitsee Papinniemeen menevän tien varrella, Kannaksen ja Rantalan taloista 100-200 m luoteeseen. Olavi Ahokkaan mukaan tien lounaispuolella on näillä tienoin tavallista enemmän metallihavaintoja. Löydöistä

Ahokas mainitsi pronssisoljen. Talteen otettujen löytöjen määrä, laatu ja luettelonumerot eivät ole tiedossa. Ainakin jotain löytöjä on toimitettu museovirastoon (Ahokas 1998:kohta 8) (karttaan merkitty löytökohta $x = 6854\ 18$, $y = 4498\ 84$), mutta näistä ei ole tarkempia tietoja. Paikalle kaivettiin kaksi koekuoppaa (KK 41 – KK 42). Näistä löytyi asutukseen viittaavia löytöjä, muun muassa keramiikkaa, mutta löytötiheys on selvästi pienempi kuin Kannaksen tontilla. Löydöissä ei myöskään ole selvästi vanhaa keramiikkaa (karjalaista keramiikkaa). Koekuopitettua aluetta ei ole syytä pitää kiinteänä muinaisjäännöksenä tähän astisten löytöjen perusteella. Katso myös Kannaksen kohdekuvaus.

5. Kuussaaren salmi

Kuussaaret sijaitsevat Papinniemen lounaisrannalla Kannaksen ja Kirkkokallion välissä. Suurin saarista on liittynyt alavalla kannaksella Papinniemen mantereeseen Pyhäjärven laskemisen seurauksena 1800-luvulla. Itse saaret ovat kallioisia, mutta Papinniemen puolella, entisen salmen rannalla, on pienialainen hiekkainen niemeke, joka topografialtaan ja maaperältään on ollut erittäin hyvin asuinpaikaksi sopiva. Niemeke valittiin tutkittavaksi esimerkkinä pyyntiasuinpaikoiksi sopivista maastonkohdista, joilla olisi voitu asua viljelyn alettua, ennen peltojen ja talon paikkojen vakiintumista alueille, joilla ne ovat olleet historiallisella ajalla. Niemekkeeseen kaivettiin kolme koekuoppaa (KK 32 – KK 34). Koekuopista ei löytynyt mitään asuinpaikkaan viittaavaa.

6. Rotsi

Olavi Ahokkaan mukaan Kannaksen talon pohjoispuolella, Kannaksen ja Kirkkokallion välisen lahdenpoukaman seutua on kutsuttu nimellä Rotsi. Hänen mukaansa nimeä on käytetty samaan tapaan kuin asuttuihin paikkoihin liittyviä nimiä (esimerkiksi Lintunen). Siten Rotsi voisi olla vanha asuinpaikka, jonka nimi olisi syntynyt henkilönimestä (Rodion tai Ambrosius eli Rossi). Ahokas on löytänyt metalliesineitä ”törmästä” eli Kannaksen talon nyt metsitetyn pellon reunasta rantaan laskevasta rinteestä. Joitakin löytöjä on luovutettu museovirastoon, mutta niiden laatu ja luettelonumerot eivät ole tiedossa (Ahokas 1998:kohta 1) (Ahokas 1998:kohta 2) (löytökohdat vastaavasti $x = 6854\ 46$, $y = 4498\ 75$ ja $x = 6854\ 37$, $y = 4498\ 88$). Aluetta tutkittiin inventoinnin aikana maan pintaa havainnoiden ja metallinilmaisimella. Asutukseen viittaavia rakenteita ei havaittu, ja viljelyseen viittaavia jälkiäkin entisen pellon ulkopuolella vain vähän. Metallinilmaisimella havaittiin vain vähän metallia, lähinnä yksittäisiä hevosenkenkänauloja. Ainoa erikoisempi löytö oli 10 penniä vuodelta 1900 (löytöjä ei luetteloitu). Metallinilmaisinlöytöjä kaivettaessa ei havaittu erityisen liikaista, asutukseen viittaavaa maata.

7. Lamakka

Lamakka on metsitetty pelto, jolla nykyisin kasvaa jo melko suurta, avaraa koivikkoa. Kivet on aikanaan raivattu pellolta tehokkaasti, joten maan pinnalle näkyviä muinaisjäännöksiä ei ole. Alue liittyy kuitenkin topografialtaan läheisesti koillisessa olevaan Papinniemen Kirkkokallion muinaisjäännösalueeseen, josta sen erottaa runsaasti röykkiöitä ja kivivalleja sisältävä raivaamaton metsäkaistale. Aivan pellon reunassa sen kaakkoispään lähellä on mahdollisesti vanha talonpaikka. Olavi Ahokas on jo kymmeniä vuosia sitten ottanut Lamakasta, ilmeisesti pellolta, talteen koristellun pronssipellinpalan, lehmänkellon ja veitsen (KM-H 2007073:1-3), jotka on luetteloitu inventoinnin yhteydessä. Myös osa veitsistä KM-H 2007075:1-3 saattaa olla peräisin Lamakasta.

8. Pitkäkallio

Olavi Ahokas tutki syksyllä 2003 metallinilmaisimella Papinniemen tien länsipuolella Kirkkokallion kohdalla olevaa aluetta ja löysi muutamia mielenkiintoisia esineitä. Alue tarkastettiin inventoinnissa keväällä 2004. Katso Pitkäkallion kohdekuvaus.

9. Papinniemen Kirkkokallio

Papinniemen Kirkkokallion alueella olevat muinaisjännökset rajattiin inventoinnin ulkopuolelle, joten Lamakan ja Pitkäkallion koillispuolista aluetta ei tarkastettu.

10. Rantalan tontti ja entinen peltoalue

Kannaksen kanssa samaa kantatilaan olevan Rantalan talon pihapiiriä ja nyt metsitettyjä peltoja Papinniemen tien lounaispuolella ei Honkapellon koekuoppia lukuun ottamatta kattavasti tutkittu inventoinnissa. Myös Rantalan tilan puolelta niemeä on tehty vanhaan asutukseen liittyviä löytöjä. Kannaksen talon maalta, ilmeisesti nykyisen Rantalan talon läheltä, on vuonna 1912 löydetty ploomurahoja vuosilta 1715-1731 (Helsingin yliopiston kokoelmat 890), ja Olavi Ahokkaan kuuleman perimätiedon mukaan jo 1800-luvun lopulla suuri määrä vanhempia 1500-1600 -luvun rahoja.

Kirkkolammen länsipuoli

Kirkkolammen länsipuolella (kartta 3) kaivettiin 36 koekuoppaa kahdeksalle eri alueelle. Suuri osa koekuopittujen alueiden välisestä maastostakin tarkastettiin. Tarkastamatta jätettiin kartassa numeoidut Lintusen aiemmin asuinpaikaksi todettu kohde ja entisen kapalaisen pappilan pellot, jotka olivat viljelyksessä. Muut kartassa tarkastamattomaksi merkityt alueet ovat asuttuja pihapiirejä tai kosteapohjaisia, asuinpaikaksi sopimattomia notkoja.

11. Kasinlahti

Papinniemen tyvelle on merkitty talo jo Steinheilin kartassa. Isojakokartassa on tontti niemen koillisrannalla olevan Kasinlahden kohdalla. Isojakokarttaan merkityn tontin ympäristöön kaivettiin seitsemän koekuoppaa (KK 7 – KK 13). Niistä kuusi kaivettiin Papinniemeen menevän tien lounaispuolelle ja yksi sen koillispuolelle, vanhan rantatörmän päällä olevalle tasanteelle. Löytöjen perusteella paikkaa voidaan pitää asuinpaikkana. Katso Kasinlahden kohdekuvaus.

12. Entinen kirkkoherran pappila

Uukuniemen kirkkoherran pappila on muodostettu vuonna 1696 yhdistämällä kolme talonpoikaistaloa (Hirvonen 1936:71-72). On todennäköistä, että pappilan tontilla on asuttu jo ennen pappilan muodostamista. Pappila on sijainnut samalla paikalla tietyvästi koko ajan. Se on merkitty Steinheilin karttaan. Entinen pappila toimii nykyisin virkistyskeskukseksi. Sen tontti ja kaikki rakennukset sijaitsevat kylätien luoteispuolella. Laaja tontti on kokonaan hoidettua piha-aluetta. Pappilan tontti on ulottunut aiemmin (esimerkiksi isojakokartassa) myös tien kaakkoispuolelle. Muun muassa pappilan aiempi päärakennus on muistitiedon mukaan sijainnut tien kaakkoispuolella. 1900-luvulla tien kaakkoispuolinen alue on ollut peltona ja sen jälkeen muun muassa taimitarhana. Taimitarhan alueelta löytyi 1960-luvulla rahakätkö, jossa oli ruotsalaisia 1600-luvun rahoja. Tien kaakkoispuoliselle alueelle kaivettiin inventoinnissa kuusi koekuoppaa (KK 1 – KK 6). Löytöjen perusteella paikkaa voidaan pitää asuinpaikkana. Katso Vanha-Pappilan kohdekuvaus.

13. Melasen pelto

Alue on entistä pappilan maata ja jatkoa pappilan tonttialueelle kaakossa ja etelässä. Alueella ei tiedetä olleen talojen tontteja, mutta se on ollut peltona jo isojakokartassa. Topografian perusteella alue olisi kuitenkin sopivaa tonttialuetta, ja sillä olisi voinut olla esimerkiksi pappilaan liitettyjen talojen tontteja tai muuta vanhempaa asutusta. Nykyisin alue on metsitettyä peltoa. Alueella kaivettiin kaksi koekuoppaa (KK 30 – KK 31). Näistä löytyi asutukseen viittaavia löytöjä, muun muassa keramiikkaa, mutta löytötiheys on selvästi pienempi kuin lähempänä pappilan tonttia. Katso myös Vanha-Pappilan kohdekuvaus.

14. Luoso

Pappilan tontin vieressä sijaitsevasta ”luososta” on jo 1800-luvulla muistiin merkittyjen tietojen mukaan löydetty miekkoja, keihäitä ja ihmisen luita (Killinen 1889:46). Luoso näyttää tarkoittavan pappilan itäpuolella olevaa notkoa. Olavi Ahokas on löytänyt luoson itäreunalta nauvoja ja jonkin verran myös kuparia tai pronssia. Naulojen runsaus on johtanut hänet pohtimaan mahdollisuutta, että Pyhämäen kirkko olisikin sijainnut mäen rinteeseen juurella luoson reunalla. Luoson ja Pyhämäen rinteeseen väliselle alueelle kaivettiin kolme koekuoppaa (KK 43 – KK 45). Löytöjen perusteella Luoson itäpuolista aluetta ja siihen pohjoisessa naapuritilan puolella liittyvää löytöaluetta (”Mollerin kasvima”) voidaan pitää kiinteänä muinaisjäännöksenä, vaikka sen luonne onkin jonkin verran epäselvä. Mahdollisesti kyseessä on asuinpaikka. Vanhoihin tietoihin ase- ja luulöydöistä inventointihavainnot eivät tuo lisävalaistusta. Katso Luoson kohdekuvaus.

15. Kanttorila

Isojakokartan mukaan Kirkkosalmen etelärannalla on ollut kapean metsäkaistaleen muista pappilan pelloista osittain erottama peltoalue. Tämän voisi ajatella olleen jonkin pappilaan liitetyn talon pelto ja sijaintipaikka. Myös topografialtaan alue on talon paikaksi sopiva. Paikalla ei kuitenkaan ole taloa Steinheilin kartassa tai uudemmissa kartoissa, joten mahdollinen asutus on hävinnyt 1800-luvun alkuun mennessä. Pyhämäen ja Pankkolanmäen jyrkän pohjoisrinteen alle, loivasti kohti Kanttorilaa ja Kirkkosalmea laskevalle rinteelle kaivettiin kolme koekuoppaa (KK 14– KK 16). Kaksi itäisempää näistä sijoitettiin entisen pellon puolelle, topografisesti talon paikaksi hyvin sopivalle alueelle. Läntisin kuoppa sijoitettiin isojakokarttaan merkityn pellon reunan länsipuolelle, mutta lähelle sitä. Nykyisin koko alue on keski-ikäistä koivikkoa, eikä vanha pellonreuna erotu maastossa. Ilmeisesti koko koivikko on ollut peltona 1900-luvulla. Koekuopista saatiin vain vähän lasia (KM-H 2007088:1-2) sekä palanutta savea ja nauvoja, joita ei luetteloitu. Löydöt liittyivät 1900-luvun maankäyttöön.

16. Pyhämäen ranta

Pyhämäen jyrkän kaakkoisrinteen alla ja Kirkkolammen rannasta nousevan törmämäisen rinteeseen päällä on pienialainen tasanne. Se valittiin tutkittavaksi esimerkkinä rannan välitörmässä läheisyydessä sijaitsevasta, topografialtaan pyyntiasuinpaikoiksi sopivista maastonkohdista, joilla olisi voitu asua viljelyn alettua, ennen peltujen ja talon paikkojen vakiintumista alueille, joilla ne ovat olleet historiallisella ajalla. Lisäksi alue sopii hyvin esimerkiksi maastoltaan ja maaperältään viljelykelpoisesta alueesta, jota ei ole missään kartassa merkitty pelloksi. Steinheilin karttaan on merkitty talo, joka rantaviivan muodon perusteella näyttäisi olevan tällä kohdalla. On kuitenkin mahdollista, että merkki tarkoittaa etelämpänä Lintusessa ollutta taloa. Alueelle kaivettiin kolme koekuoppaa (KK 27 – KK 29). Koekuopista ei löytynyt mitään asuinpaikkaan viittaavaa.

17. Hietalahti

Hietalahden rannalla olevalle kumpareelle kaivettiin neljä koekuoppaa (KK 17 – KK 20). Paikalla ei ole taloa Steinheilin kartassa. Isojakokartassa alueella on tontti, ilmeisesti pappilan torppa, ja sitä ympäröivä pappilan muista pelloista erillään oleva pelto. Koekuopista saatiin vain vähän asumiseen liittyviä löytöjä (keramiikkaa KM-H 2007089:1-2, sekä lasia, luuta ja kvartsia, joita ei luetteloitu). Löydöt eivät sisällä mitään vanhempaan asutukseen viittaavaa. Paikkaa ei voi tähän astisten löytöjen perusteella pitää kiinteänä muinaisjäännöksenä. Isojakokartan tontti näyttää sijaitsevan kumpareen reunan kohdalla tai pohjoiseen laskevalla rinteellä (likimain $x = 6853\ 64$, $y = 4498\ 91$). Koekuopat sijoitettiin kumpareelle, ja tonttiin nähden lähinnä sen eteläosaan ja länsipuolelle. On kuitenkin mahdollista että vanhempaan asutukseen (ja ehkä isojakokartan asutukseenkin) liittyvät löytöalueet sijaitsevatkin koekuopista pohjoiseen. Siellä on nykyisinkin talo. Sen pihapiirissä ja puutarhassa havaintomahdollisuudet olivat inventoinnin aikana heikot.

18. Vuojolaisen nurmi

Paikkakunnalla Vuojolaisen nurmena tunnetulle alueelle on talo Steinheilin kartassa. Isojakokartassa alueella on tontti, ilmeisesti pappilan torppa, ja sitä ympäröivä pappilan muista pelloista erillään oleva pelto. Olavi Ahokas on aiemmin löytänyt paikalta joitakin vanhempaan asutukseen viittaavia metalliesineitä (löytöjen sijainti ei ole tiedossa). Paikalle kaivettiin kahdeksan koekuoppaa (KK 21 – KK 26, KK 48 – KK 49). Löytöjen perusteella paikkaa voidaan pitää asuinpaikkana. Katso Vuojolaisen nurmen kohdekuvaus.

19. Pankkolanmäki

Pankkolanmäellä tarkoitetaan tässä Kirkkosillasta noin 200 m etelälounaaseen, maantien kaakkoispuolella olevaa kumpareta. Paikka tarkastettiin inventoinnissa, koska se vaikuttaa sopivalta talon paikaksi. Inventoinnissa ei kuitenkaan löytynyt mitään vanhaan asutukseen viittaavaa. Vuonna 2004 Olavi Ahokas löysi paikalta muun muassa kaksi 1600-luvun rahaa. Katso Pankkolanmäen kohdekuvaus.

20. Pyhämäki

Kesälahti-Uukuniemen toinen luterilainen kirkko on kirjallisten lähteiden mukaan sijainnut Uukuniemen Pyhämäellä. Kirkko rakennettiin vuosina 1692-94 ja vihittiin 11.3.1694 (Hirvonen 1936:43-44). Kirkko paloi 19.7.1694. Kirkossa oli ilmeisesti ikkunat, koska seurakuntalaiset kirkkoherraa erityisesti kiittivät niiden hankkimisesta kirkon vihkimisen yhteydessä järjestetyssä tarkastuksessa (Hirvonen 1936:44), ja epäilemättä nauvoja. Palopatinaiset nauhat ja sulanut lasi ovat todennäköisiä löytöjä kirkon paikalta. Kustaa Killinen mainitsee kihlakuntakertomuksessa (Killinen 1889:40) kirkon ympärillä Pyhämäellä olleen hautausmaan, jossa vielä näkyi hautain sijoja. Saman tiedon toistaa Hirvonen Uukuniemen seurakunnan historiassa 1930-luvulla ja lisää hautojen sijoihin vielä kummutkin: ”Se [Pyhämäki] on korkea mäki, jossa sanotaan vieläkin tuntuvan entisten hautojen sijoja ja kumpuja” (Hirvonen 1936:43). (Toisaalta on kyllä epätodennäköistä, että Pyhämäen kirkon lyhyenä käyttöaikana ja sen jälkeen ennen kolmannen, Ertonmäelle rakennetun, 24.2.1700 vihityn (Hirvonen 1936:50) kirkon ja siihen liittyvän hautausmaan käyttöönottoa olisi muodostunut mainittavassa määrin selvästi maan pinnalla erottuvia hautoihin liittyviä jäänteitä.)

Mäki tarkastettiin inventoinnissa maan pintaa ja topografiaa havainnoiden. Maan pinnalla ei havaittu kirkkoon viittavia rakenteita tai jälkiä. Myöskään haudansijoja tai kumpuja ei

havaittu. Mäki vaikuttaa topografialtaan huonosti kirkon ja hautausmaan paikaksi sopivalta.

Mäen laella oleva tasanne, jolla kirkon muistomerkki sijaitsee, on käsittääkseni kirkon paikaksi liian pieni. Mäen rinteet taas ovat enimmäkseen niin jyrkät, ettei niillä ole rakentamiseen kelpaavia kohtia, ja hautausmaaksikin löytyisi epäilemättä paljon sopivampia paikkoja. Mäen rinteillä on melko pienialainen tasanne noin rinteiden puolivälissä laelle luoteesta nousevan polun varrella ja toinen pitempi hieman alempana länsirinteellä. Myös mäen luoteispäässä aivan rinteiden alaosassa maan pinta laskee loivemmin, vaikka ei olekaan kovin tasaista. Inventoinnin aikana Olavi Ahokas tutki metallinilmaisimella mäen lakitasannetta ja alempana rinteillä olevia, mahdollisesti rakennuspaikoiksi sopivia tasanteita, mutta mitään metallilöytöjä ei havaittu. Inventointihavaintojen perusteella ei ole syytä olettaa, että mäen laella tai sen rinteillä olisi ollut kirkko. Erityisesti metallinilmaisinhavaintojen puuttuminen on mielestäni merkittävää, sillä palaneesta kirkosta on täytynyt jäädä maaperään runsaasti nauvoja, joiden tällaisessa ihmistoiminnalta suhteelliseen rauhaan jääneessä ympäristössä pitäisi olla edelleen havaittavissa.

21. Pajamäki

Nykyisen Pajamäen talon tienoille on Steinheilin kartassa merkitty talo. Alue on entistä kappalaisen pappilan maata, ja asutus näyttää hävinneen 1800-luvulla. Nykyinen Pajamäen talo on ilmeisesti syntynyt vasta toisen maailmansodan jälkeen. Koska aiempi talo näkyy vain pienimittakaavaisessa Steinheilin kartassa ei sen sijaintia maastossa voi kovin tarkasti määrittää.

Maasto on sopivaa nykyisen talon kohdalla ja laajalti siitä etelään, länteen ja pohjoiseen. Pajamäen pihapiirin ulkopuolella tämä alue on metsitettyä peltoa. Pellolta on raivattu kivet koneellisesti, joten mahdolliset maan pinnalle näkyvät asutusjäännökset ovat hävinneet. Pajamäen talosta itään on jyrkkä kalliainen rinne, joka ei sovi talon paikaksi. Sen alla Kiikkaan päin johtavalla harjanteella on talon paikaksi sopivaa maastoa. Alueella on jopa säilynyt raivausröykkiöitä ja kivivalleja. On kuitenkin epävarmaa voiko Steinheilin karttaan merkitty talo olla näin kaukana idässä ja lähellä Kirkkolammen rantaa. Vanhan asutuksen jäänteiden löytäminen Pajamäen alueelta vaatii koekuopitusta. Inventoinnin aikana siihen ei ollut aikaa.

22. Kiikka

Kirkkolammen länsirannalle nykyisen Kiikan talon kohdalle on merkitty talo Steinheilin kartassa 1805. Lähinnä tähän taloon liittyyneen kartassa etelän puolella oleva maininta torpasta. Isojakokartassakin paikalle on merkitty tontti (likimain $x = 6852,92$, $y = 4499,55$), ja alue kuuluu kappalaisen pappilaan. Jossain vaiheessa (ilmeisesti isonjaon jälkeen) paikalle on muodostettu maan puolelta kokonaan kappalaisen pappilan maan ympäröimä parin hehtaarin kokoinen palsta, joka kuuluu pääosin inventointialueen ulkopuolella sijaitsevaan kantatilaan (Uukuniemi 16). Nyt rannan suuntaisella harjanteella on rannalla (kantatilan 16 puolella) kesämökkejä ja maan puoleisella rinteellä (entisellä kappalaisen pappilan, nykyisin Pajamäen talon maalla) peltoja ja joutomaata. Rannalla oleva harjanne on lännessä yhteydessä sisämaahan harjannetta hieman matalamman kannaksen kautta. Pohjoisessa ja lännessä se rajautuu kosteapohjaisiin notkoihin. Harjanne muistuttaa topografialtaan ja maaperältään hyvin paljon noin 300 m pohjoisempana rannalla olevaa Lintusen talonpaikkaa, jossa näyttää olleen vanhaa asutusta. Lisäksi Kiikan harjanteen matala, kapea eteläosa on maastoltaan sopiva rantasidonlaiseksi pyyntiasuinpaikaksi.

Inventoinnin aikana koko Kiikan harjanne tarkastettiin. Mitään erityisesti vanhaan asutukseen viittaavaa ei havaittu maan pinnalla. Havainto-olosuhteet olivat kuitenkin melko huonot, sillä maan pinta oli lähes kokonaan kasvillisuuden peittämä. Harjanteen suunnassa kulkevan mökkitien reunoilla tuoreissa ojaleikkauksissa ei näkynyt mitään erikoista. Ainoa löytö oli Kiikan talon (nykyisin kesäasuntona) pihalla olleelta pieneltä kasvimaalta (likimain $x = 6852\ 89$, $y = 4499\ 53$) löytynyt lasitettu punasavikeramiikan reunapala (KM-H 2007094). Mahdollisen vanhan asutuksen jäänteiden löytäminen Kiikasta vaatii koekuopitusta.

23. Mollerin tontti

Pyhämäen rinteen juurella sen länsipuolella on isojakokartassa ja 1900-luvun alkupuolen kartoissa pappilan peltoja. Paikalla on nyt opettaja Mollerin omakotitalo. Olavi Ahokas on löytänyt Mollerin kasvimaalta joitakin vanhempaan asutukseen ehkä viittaavia löytöjä, kuten keramiikkaa, kasteristin katkelman ja Pietari Suuren aikaisen rahan. Inventoinnin aikana havainto-olosuhteet tontilla olivat kasvillisuuden vuoksi huonot, eikä aluetta tutkittu tarkemmin. Alue liittyy topografisesti Luoson itäreunan löytöalueeseen. Katso Luoson kohdekuvaus.

24. Lintunen

Isojakokartassa Lintuseen on merkitty tontti. Myös Steinheilin kartassa on samoilla tienoin talo, joka tosin on merkitty jonkin verran ristiriitaisesti Pyhämäen juurella olevan lahden poukaman ja pappilan suunnasta sen rannalle tulevan polun pohjoispuolelle. Lintunen on todettu historiallisen ajan asuinpaikaksi vuoden 1996 inventoinnissa. Olavi Ahokas on sen jälkeen ottanut sieltä talteen joitakin löytöjä, pääasiassa metalliesineitä. Koska pintapoimittavaa aluetta ei ollut, eikä vähäisellä koekuopituksella todennäköisesti saada mainittavasti lisätietoa kohteesta, ei aluetta tutkittu enempää vuoden 2003 inventoinnissa. Katso Lintusen kohdekuvaus.

25. Entisen kappalaisen pappilan tontti ja pellot

Entinen Uukuniemen kappalaisen pappila on nykyisin maastokartassa nimellä Mönttilä. Kappalaisen pappila on rakennettu paikalle 1700-luvun alussa, ennen vuotta 1723 (Hirvonen 1936:86-87). On hyvin todennäköistä, että paikalla on ollut vanhempaa asutusta. Kappalaisen pappilan kohdalle on merkitty talo Steinheilin kartassa ja isojakokartassa. Inventoinnin aikana taloa ympäröivät pellot kasvoivat heinää ja viljaa, eikä niitä tarkastettu.

Kirkkolammen itäpuoli

Kirkkolammen itäpuolella (kartta 4) kaivettiin vain kaksi koekuoppaa Käräjämäelle. Ertonlahden talon ja Käräjämäen ympäristössä Ertonlahden talon maalla voitiin tarkastaa ja pintapoimia varsin laaja kynnetty peltoalue. Muuten tarkastetuksi merkityt alueet ovat niittyjä, metsitettyjä peltoja tai metsää. Suurin osa Kirkkolammen itäpuolisista pelloista oli kuitenkin viljelyksessä inventoinnin aikana, eikä niitä voitu kunnolla tarkastaa. Tarkastamatta jätettiin myös aiempien löytöjen perusteella asuinpaikkana pidettävä Uitonlahden löytöalue, joka oli viljelyksessä. Kirkon ympäristössä on melko laajasti tiheään rakennettuja tonttialueita, joita ei tarkastettu.

26. Käräjämäki

Steinheilin kartassa Käräjämäen tienoille on merkitty talo muista vastaavista poikkeavalla karttamerkillä. Käräjämäelle on isojakokartassa merkitty tontti. Mäen laelle kaivettiin kaksi koekuoppaa (KK 46 – KK 47). Löytöjen perusteella paikkaa voidaan pitää asuinpaikkana. Katso Käräjämäen kohdekuvaus.

27. Ertonlahden vanha tontti

Ertonlahden talon kohdalla, etelästä kirkolle tulevan tien länsipuolelle, on isojakokartassa merkitty tontti. Vanhaa tonttialuetta oli inventoinnin aikana raivattu pysäköintipaikaksi työntämällä pintaturvetta kasoihin alueen pohjoispäähän. Pysäköintipaikalla suoritettiin pintapöimintää, ja Olavi Ahokas tutki aluetta metallinilmaisimella. Löytöjen perusteella vanhaa tonttialuetta maantien vieressä voidaan pitää asuinpaikkana. Katso Ertonlahden kohdekuvaus.

28. Ertonlahden peltoalue

Ertonlahden talon pellot oli kesällä 2003 kynnetty ensimmäistä kertaa moneen vuoteen. Koko kynnetty peltoalue pintapöimittiin. Olavi Ahokas tutki peltoja jonkin verran metallinilmaisimella. Ertonlahden nykyinen tontti on ollut peltoa vielä isojakokartassa. Tontti tarkastettiin pintapuolisesti, mutta mitään erikoista ei havaittu. Pintapöimintälöytöjen osalta katso Ertonlahden kohdekuvaus.

29. Käräjämäen peltoalue

Maantien itäpuolella ja Ertonlahden nykyisen tontin eteläpuolella oleva osa Ertonlahden talon pelloista oli kynnettyä ja pintapöimittiin kuten muutkin Ertonlahden pellot. Tämän alueen löydöt ovat peräisin enimmäkseen Käräjämäen reunojen läheltä, ja ne on luetteloitu Käräjämäen löytöjen yhteydessä. Katso Käräjämäen kohdekuvaus.

30. Kotiseutumuseo - Kansakoulu

Olavi Ahokas on 6.9.2000 toimittanut löytöjä, jotka Outi Ahokas on ottanut talteen saman vuoden elokuussa Uukuniemen kirkonmäeltä, kirkon länsipuolelta, noin 10 m kotiseutumuseon kaakkoiskulmasta itään ($x = 6853\ 30$, $y = 4500\ 40$). Löydöt olivat tulleet esiin sateen huuhtelemina tieleikkauksesta. Löydöissä on palanut savea, lasitettua punasavikeramiikkaa ja yksi suuri, ei ainakaan aivan moderni rautanaula (ei luetteloitu). Inventoinnin aikana löytöpaikalla ei havaittu mitään. Leikkaus oli jo melko nurmettunut. Havaintomahdollisuudet kirkonmäellä olivat muutenkin huonot, koska alue on melko tiheään rakennettua, ja rakennusten väliset alueet enimmäkseen hoidettua piha-aluetta. Kansakoulun tontilta, koulurakennuksen takana olleelta pienellä kasvimaalta (likimain $x = 6853\ 24$, $y = 4500\ 43$) oli samanlaista esineistöä (ei luetteloitu). Ainakaan tähän astiset löydöt eivät viittaa erityisen vanhaan asutukseen kirkonmäellä. Alueelle ei ole merkitty asutusta Steinheilin kartassa eikä isojakokartassa.

31. Tuomelanmäen vanha tontti

Noin 150 m nykyisestä Tuomelan talosta pohjoiseen on sijainnut isojakokarttaan merkitty tontti (likimain $x = 6853\ 63$, $y = 4500\ 88$). Myös yksi Steinheilin karttaan merkityistä taloista on ainakin likimain samalla kohdalla. Tontti on sijainnut melko jyrkkärinteisen, pohjoiseen suuntautuvan harjanteen laella, kahden kalliopohjaisen kumpareen välissä. Talon itä- ja länsipuolilla harjanteen rinteillä on ollut peltoa. Paikalla ei ole taloa enää 1900-luvun kartoissa. Tuomelan talon mukaan paikalle on tässä annettu nimi Tuomelanmäki.

Olavi Ahokas on jo 1990-luvun alkupuolella löytänyt paikalta vanhaan asutukseen viittavaa esineistöä, muun muassa 1700-luvun (?) rahoja (löytöjen sijainti ei ole tiedossa). Inventoinnissa entinen tontti ja sen ympäristö tarkastettiin. Tontti ja sitä ympäröineet pellot on nykyisin metsitetty. Pelloilta on raivattu kivet, joten maan pinnalle näkyviä merkkejä vanhasta asutuksesta ei ole. Vanhemman asutuksen jäänteiden havaitseminen vaatii koekuopitusta. Paikkaa ei ehditty tarkemmin tutkia. Ahokkaan löytöjen perusteella sitä voidaan ehkä kuitenkin pitää asuinpaikkana.

32. Siltavoudin vanha tontti

Uukuniemen kirkon luota pohjoiskoilliseen, Pesolan taloon, menevän tien länsipuolella, noin 600 m päässä kirkosta on sijainnut isojakokarttaan merkitty tontti (likimain $x = 6853$ 78-81, $y = 4500$ 77-80). Tästä hieman koilliseen ($x = 6853$ 82, $y = 4500$ 85) on vuoden 1838 kartassa (mutta ei vuosien 1825-28 kartassa) merkitty ilmeisesti samaan kokonaisuuteen liittyvä rakennus (?). Myös yksi Steinheilin karttaan merkityistä taloista on ainakin likimain samalla kohdalla. 1930-luvulla paikalla ei ole enää ollut asutusta. Paikka kuuluu nykyisin Ylätalon tilaan (Uukuniemi 7:50). Ylätalon isäntävään mukaan paikka tunnetaan siltavoudin talon paikkana. Joka tapauksessa kyseessä on ollut Ratilan (Uukuniemi 7) osatalo tai torppa.

Paikka tarkastettiin inventoinnissa. Tontti sijaitsee, kuten karttaankin on merkitty, kallio-pohjaisen kumpareen kaakkois- ja itäreunalla. Tontin itälaidalla, kumpareen laen reunalla, on asuinrakennuksen perustukset. Paikalla kasvaa tiheää kuusikkoja, ja maan pinta on turpeen ja karikkeen peitossa. Muutamista kenttälapiolla rakennuksen perustuksiin tehdyistä koepistoista löytyi kirkasta lasia ja lasitettua punasavikeramiikkaa. Löydöissä ei ollut mitään, mikä viittaisi 1800-lukua vanhempaan asutukseen. Kumpareen laki rakennuksen perustuksen länsipuolella on suurelta osin paljasta laakeaa kalliota. Kalliolla oli irtokivirivejä, ehkä aittarakennusten perustuksia. Vuoden 1838 karttaan erilleen merkityn rakennuksen paikalla on näkyvissä rakennuksen perustukset. Paikka on erillinen pieni ja tonttikumpareta matalampi hiekkapohjainen kumpare. Itse perustukset olivat ryteikköisen pensaikon peitossa. Parista niiden lähelle tehdystä koepistosta ei löytynyt mitään, mutta maa oli tummaa ja multaista.

33. Pohjoisin vanha tontti

Isojakokarttaan on merkitty tontti Uukuniemen kirkon luota noin 900 m pohjoiseen (likimain $x = 6854$ 17-19, $y = 4500$ 60-62). Steinheilin kartassa tätä ilmeisesti vastaa Kirkkolammen itäpuolisen asutuksen pohjoisin talo. Sen (ja samalla ”siltavoudin tontin”) lähelle on karttaan merkitty (kyrillisin kirjaimin) ”Torpari”. Tontti on Ratilan (Uukuniemi 7) maalla, joten paikalla on ilmeisesti ollut sen torppa. 1900-luvun kartoissa paikalla ei ole enää asutusta.

Maasto tontin ympäristössä on jyrkkää, länteen laskevaa mäen rinnettä. Maasto on kivistä, mutta ei kovin kallioista. Rinteelle on isojakokartassa merkitty useita pieniä ja epäsäännöllisen muotoisia peltotilkkuja. Rinteen alla on kosteapohjaista tasamaata, joka isojakokartassa on merkitty niityksi. Tontti on sijainnut rinteen alaosassa olevalla tasalakisella niemekkeellä, jonka laki on viitisen metriä notkon pohjan yläpuolella.

Entinen tontti on nykyisin metsää. Asutuksesta on jäljellä hyväkuntoisia rakennuksen perustuksia. Paikalle ei ajan puutteen vuoksi tehty koekuoppia eikä edes pienempiä koepistoja. Mäen rinteellä metsässä on paikoitellen pieniä viljelyrykkiöitä.

34. Uitunlahti

Steinheilin kartassa Uitunlahden rannalle on merkitty kolme taloa, kaksi Kirkkolammen länsipuolelle menevän tien lounaispuolelle ja yksi jonkin verran pohjoisemmas sen koillispuolelle. Isojakokartassa rannalle on merkitty yksi tontti, ilmeisesti Ratilaksi kutsuttu talo, alueen eteläosaan ja yksittäisiä rakennuksia tai pieniä tontin osia pohjoisemmas. Nämä pohjoisemmat tontinosat tai rakennukset ja ehkä Steinheilin kartan pohjoisin talo ovat niillä tienoin, mistä Olavi Ahokas on löytänyt peltoalueelta vanhempaan historiallisen ajan asutukseen viittaavia löytöjä useita kertoja. Alue on tarkastettu inventoinnissa 1996, mutta luokiteltu silloin hajalöytöpaikaksi. Ahokas on löytänyt alueelta sen jälkeen metallinilmaisimella ja pintapoimintana muun muassa kaksi 1500-luvun lopun tipparahaa ja selvästi karjalaista keramiikkaa. Kesällä 2003 pelto ei ollut kynnettynä, eikä sitä tutkittu. Aluetta voidaan kuitenkin pitää historiallisen ajan asuinpaikkana tähän mennessä kertyneiden löytöjen perusteella. Katso Uitunlahden kohdekuvaus.

35. Ratilan tontti

Ratilaksi kutsuttu talo (Uukuniemi 7) on isonjaon jälkeen sijainnut Uitunlahden rannalla, Kirkkolammen länsipuolelle menevän tien lounaispuolella. Asutustilanne paikalla näyttää muuttuneen isonjaon yhteydessä, sillä vielä Steinheilin kartassa Uitunlahden rannalle on merkitty kolme taloa rannan suuntaiseen riviin lähelle toisiaan. Tämän laajan tonttialueen pohjoispäässä, joka nykyisin on peltona, on historiallisen ajan asuinpaikaksi luokiteltu kohde Uitunlahti.

Suurin osa vanhojen talojen lähiympäristöstä on kuitenkin tutkimatta. Etelässä on 1800-1900-lukujen Ratilan talon varsinainen tontti, joka on nykyisinkin asuttu. Sen pohjoispuolella, Kirkkolammen länsipuolelle ja kalasatamaan menevien teiden välissä, on nyt viljelemätöntä peltoa, ja pohjoisimpana tontti, joka rajautuu Uitunlahden pellon etelälaitaan. Topografian ja asutushistoriallisten tietojen perusteella koko tämä alue voi olla samanlaisia asuinpaikka-alueita kuin Uitunlahden kohde. Koska 1800-luvun alkua vanhempia tietoja talojen määrästä ja sijoittumisesta ei ole, ei ilman arkeologisia tutkimuksia ole mahdollista päätellä, kuinka laajalle asuinpaikka on ulottunut aiemmilla vuosisadoilla.

Inventoinnin aikana aluetta ei tutkittu. Alueella ei nykyisen maankäytön vuoksi ole pintapoimintamahdollisuuksia, vaan sitä olisi tutkittava koekuopittamalla. Inventoinnissa aika ei riittänyt tähän. Uitunlahden löytöjen sekä paikan sijainnin ja topografian perusteella lisätutkimukset olisivat hyvin toivottavia. Uitunlahden ranta-alue on hyvin todennäköisesti eräs vanhimmista maanviljelysasuinpaikoista kirkonkylän alueella.

36. Jaakkolan ja Jaanilan peltoalue

Käräjämäen, Ertonlahden ja kirkon itäpuolella olevalla laajalla peltoalueella on kaksi vanhaa talon paikkaa, jotka on merkitty isojakokarttaan ja Steinheilin karttaan. Yksi niistä on nykyisen Jaakkolan talon tienoilla (likimain $x = 6853\ 23$, $y = 4500\ 95$), ja toinen sen ja Jaanilan talon välissä, Ertonlahden tilan itäkulman itäpuolella (likimain $x = 6853\ 09$, $y = 4500\ 91$). Jaakkolan talon paikalla on ollut talo koko ajan 1800-luvun alun jälkeen. Toinen talon paikka näyttää olleen kantatilan Uukuniemi 4 alkuperäinen talonpaikka 1800-luvulla. 1930-luvulla paikalla ei ole enää ollut taloa.

Olavi Ahokas on ottanut talteen löytöjä useista kohdista näiden talon paikkojen etelä- ja itäpuolilta. Näiden löytöjen laatu, määrä ja luettelonumerot eivät ole tiedossa. Museovirastolle luovutettujen löytöjen löytökohtia on ainakin seuraavissa paikoissa:

- Jaakkolan peltoalueen itäpäässä (x = 6853 27, y = 4501 22) (Ahokas 1998:kohta 12)
- Jaakkolan itäpuolella peltoalueella mäellä (x = 6853 29, y = 4501 05, koordinaatit epävarmat, karttakopiosta ei saa selvää) (Ahokas 1998:kohdat 13.1 - 13.4)
- Jaakkolan peltojen kaakkoisreunalla (x = 6853 19, y = 4501 11) (Ahokas 1998:kohta 14)
- Jaakkolan peltoalueen eteläpuolella metsäkaistaleella (x = 6853 16, y = 4501 07) (Ahokas 1998:kohta 15)
- Jaanilan peltoalueen itäosassa (x = 6853 14, y = 4500 99) (Ahokas 1998:kohta 16).

Koko tämä noin puolen kilometrin läpimittainen peltoalue oli inventoinnin aikana viljeltyä tai kesannolla, eikä pintapoiminta ollut mahdollista.

Tulokset

Kahdeksan inventointikohdetta voidaan katsoa kiinteiksi muinaisjäänöksiksi (aiemmin asuinpaikaksi todetun Lintusen lisäksi). Näistä seitsemän on historiallisen ajan asuinpaikkoja. Luoson muinaisjäänöstyyppi on epäselvempi, mutta sitäkin on ilmeisesti pidettävä lähinnä asuinpaikkana. Asuinpaikkojen ajoitus on luonnollisesti epävarmaa vähäisten löytöjen perusteella. Lintunen ja Uitonlahti on asutettu viimeistään 1500-luvulla kuten Pappiniemen Kirkkokallion autiokylä. Myös Kannas kuuluu tähän ryhmään, jos tieto 1500-luvun rahojen kätköstä pitää paikkansa. Kannaksesta, Kasinlahdesta, Vanha-Pappilasta, Luososta ja Ertonlahdesta löytyi karjalaista keramiikkaa, ja siten paikoilla on ehkä yhteys ortodoksiseen 1600-luvun asutukseen. Kannaksesta ja Vanha-Pappilasta on myös 1600-luvun rahoja. Vuojolaisen nurmesta ja Käräjämäestä ei ole löytynyt karjalaista keramiikkaa eikä muita 1500-1600-luvulle viittaavia löytöjä, joten ne ovat ehkä 1700-luvulla asutettuja.

Inventoinnissa ei havaittu mitään merkkejä muinaisjäänöksistä rannan lähellä sijaitsevilla, topografialtaan pyyntiasuinpaikoiksi sopivilla alueilla. Sen sijaan ilmeisesti ihmisen lohkomaa kvartsia, jopa mahdollinen ydin (Kasinlahti, KM-H 2007087:30), löytyi historiallisen ajan asuinpaikoilta tai niiden edustalta rannalta (Ertonlahti, KM 35490:28). Tältä osin havainnot ovat samanlaisia kuin Parikkalan inventoinnissa 1994-95 (Bilund 1996: 82, 93), ja edelleen on epäselvää minkälaiseen toimintaan tämä kvartsimateriaali liittyy, ja miten se ajoittuu verrattuna historiallisen ajan asuinpaikkalöytöihin.

Uukuniemen ensimmäisen luterilaisen kirkon paikantaminen ei inventoinnissa onnistunut. Varsinainen Pyhämäki ei vaikuta topografialtaan kirkon paikaksi sopivalta, eikä sieltä löytynyt palaneesen kirkkoon viittaavaa metalliesineistöä. Mäen juurella sijaitsevasta Luososta talteen saatu materiaali ei myöskään erityisesti viittaa kirkkoon. Nykyisin Pyhämäkenä tunnetusta mäestä jonkin verran erillään pohjoisessa sijaitsevalta Pankkolanmäen kumpareelta löytyneet 1600-luvun jälkipuolen pienet kuparirahat ja suuret palaneet naulat ovat juuri niitä metallilöytöjä, joita palaneen kirkon paikalta voidaan olettaa löytyvän. Paikalla olisi syytä suorittaa koekuopitusta muun tyyppisten löytöjen (esimerkiksi sulanut lasi) ja mahdollisten rakennusjäänösten etsimiseksi.

Turussa 14.8.2007

Antti Bilund
Antti Bilund

Lähteet

- Ahokas, Olavi 1998: *Selite museovirastolle luovutettaviin löytöihin*. Olavi Ahokas 6.12.1998 (valokopio).
- Alenius, Teija & Laakso, Ville 2006: Palaeoecology and Archaeology of the Village of Uukuniemi, Eastern Finland. *Acta Borealia* Vol. 23 No. 2:145-165.
- Bilund, Antti 1996: *Parikkalan muinaisjäännösinventointi 1994-1995*. Inventointikertomus. Antti Bilund 27.9.1996.
- Bilund, Antti 1997: *Uukuniemen muinaisjäännösinventointi 1996*. Inventointikertomus. Antti Bilund 10.12.1997.
- Hiekkänen, Markus 1994: *Uukuniemen Papinniemen Kirkkokallion alueen kirkolliset ja asutusjäännökset*. Kertomus virkamatkasta 14.10.1993. Markus Hiekkänen 23.12.1994. Museovirasto. Rakennushistorian osaston arkisto.
- Hirvonen, Saimi 1936: *Katsaus Uukuniemen seurakunnan vaiheisiin*. Sortavala.
- Killinen, Kustaa 1889: Muinaisjäännöksiä ja -muistoja Sortavalan kihlakunnasta. *Luette-
loja Suomen muinaisjäännöksistä* XVI. s. 46.
- Laakso, Ville 2003: *Kalmistoja, kirkonpaikkoja ja karjalaista keramiikkaa. Uukuniemen Papinniemi ja muita ortodoksisen kulttuuripiirin arkeologisia kohteita Suomessa*. Lisensiaatintutkimus. Turun yliopisto. Kulttuurien tutkimuksen laitos. Arkeologian oppiaine.

Uukuniemen kirkonkylän inventointi 2003-2004

Luettelo inventointikohteista.

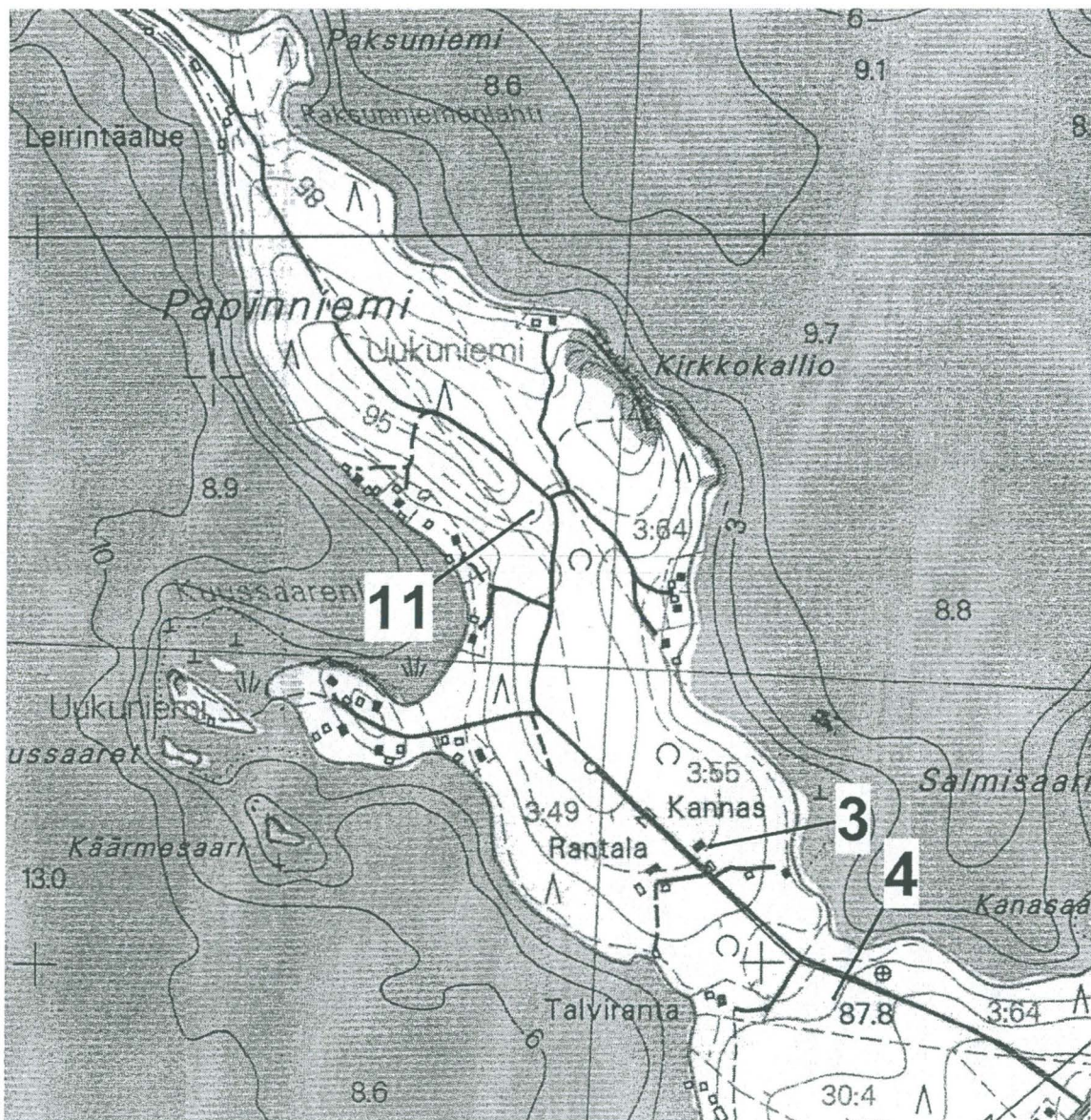
numero	nimi	luokka	tyyppi	x	y
1	Lintunen	II	hist. ajan asuinpaikka	6853 26	4490 60
2	Uitunlahti	II	hist. ajan asuinpaikka	6853 88	4500 24
3	Kannas	II	hist. ajan asuinpaikka	6854 16	4498 93
4	Kasinlahti	II	hist. ajan asuinpaikka	6853 95	4499 10
5	Vanha-Pappila	II	hist. ajan asuinpaikka	6853 57	4499 29
6	Vuojolaisen nurmi	II	hist. ajan asuinpaikka	6854 30	4498 74
7	Luoso	II	hist. ajan asuinpaikka ?	6853 57	4499 42
8	Ertonlahti	II	hist. ajan asuinpaikka	6853 09	4500 62
9	Kärjämäki	II	hist. ajan asuinpaikka	6852 99	4500 78
10	Pankkolanmäki		hist. ajan löytöpaikka	6853 81	4499 53
11	Pitkäkallio		hist. ajan löytöpaikka	6854 62	4498 68

Uukuniemen kirkonkylän inventointi 2003-2004

Kartta 5. Inventointikohteet, Papinniemi.

numero	nimi	luokka	tyyppi	x	y
3	Kannas	II	hist. ajan asuinpaikka	6854 16	4498 93
4	Kasinlahti	II	hist. ajan asuinpaikka	6853 95	4499 10
11	Pitkäkallio		hist. ajan löytöpaikka	6854 62	4498 68

Pk 4124 12 Lentteenselkä 2000 1:10000

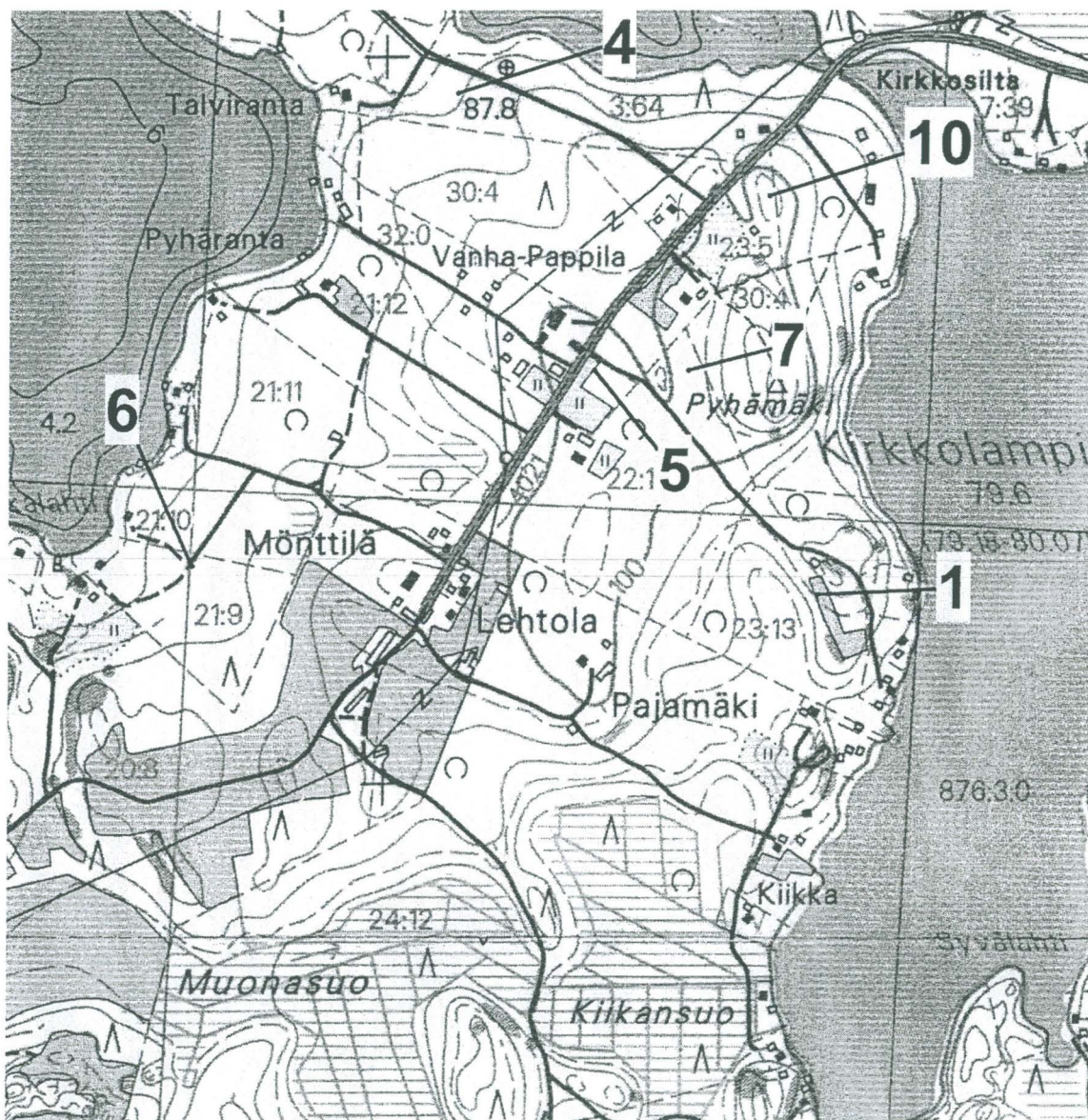

Uukuniemen kirkonkylän inventointi 2003-2004

Kartta 6. Inventointikohteet, Kirkkolammen länsipuoli.

numero	nimi	luokka	tyyppi	x	y
1	Lintunen	II	hist. ajan asuinpaikka	6853 26	4490 60
4	Kasinlahti	II	hist. ajan asuinpaikka	6853 95	4499 10
5	Vanha-Pappila	II	hist. ajan asuinpaikka	6853 57	4499 29
6	Vuojolaisen nurmi	II	hist. ajan asuinpaikka	6854 30	4498 74
7	Luoso	II	hist. ajan asuinpaikka ?	6853 57	4499 42
10	Pankkolanmäki		hist. ajan löytöpaikka	6853 81	4499 53

Pk 4124 12 Lentteenselkä 2000 1:10000

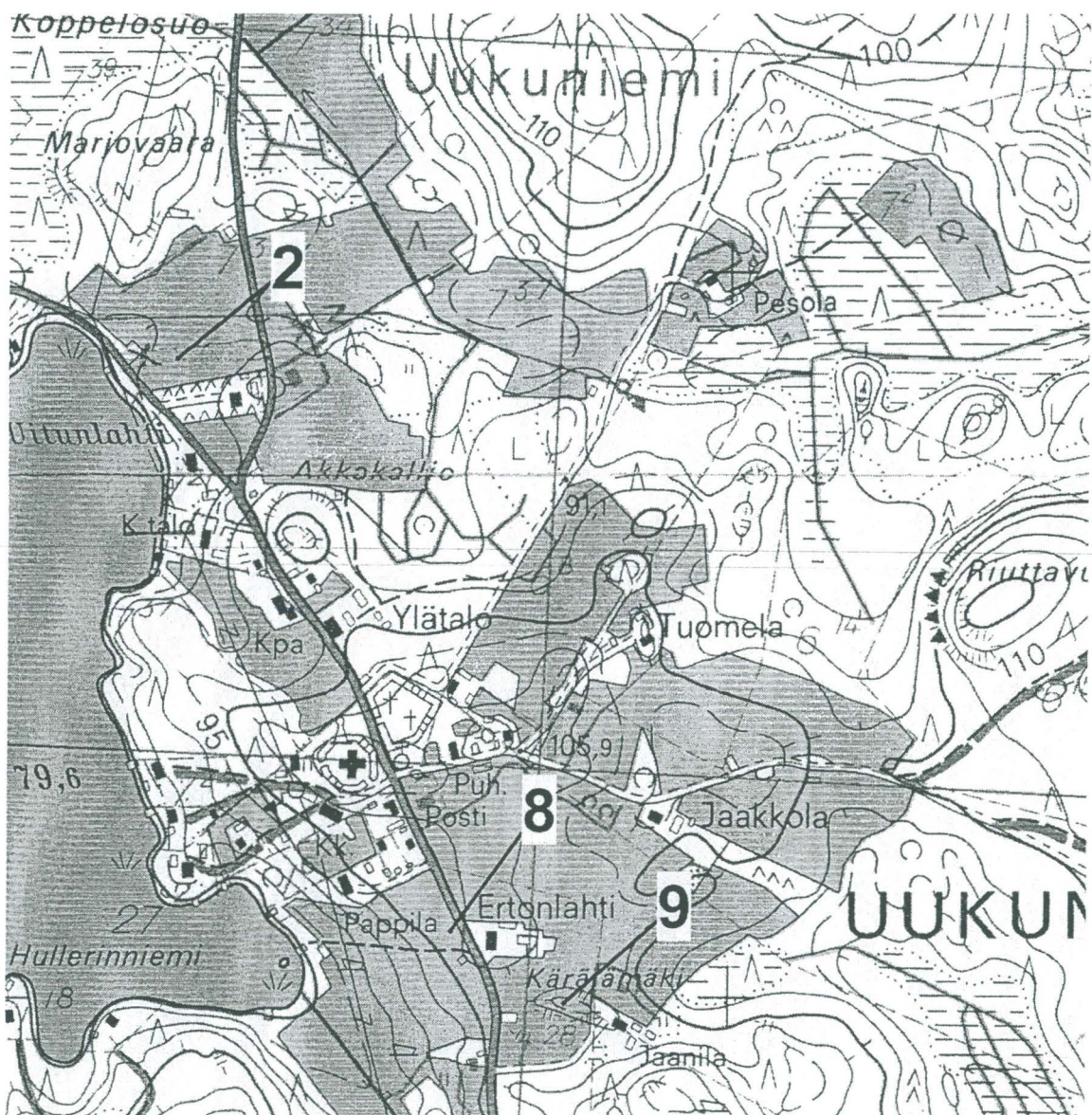

Uukuniemen kirkonkylän inventointi 2003-2004

Kartta 7. Inventointikohteet, Kirkkolammen itäpuoli.

numero	nimi	luokka	tyyppi	x	y
2	Uitunlahti	II	hist. ajan asuinpaikka	6853 88	4500 24
8	Ertonlahti	II	hist. ajan asuinpaikka	6853 09	4500 62
9	Käräjämäki	II	hist. ajan asuinpaikka	6852 99	4500 78

Pk 4142 03 Uukuniemi 1987 1:10000

Inventointinumero	1
Kunta, kylä, nimi	UUKUNIEMI Uukuniemi Lintunen
Muinaisjäännöstyyppi	asuinpaikka
Ajoitus	historiallinen aika
Peruskartta	4124 12 LENTTEENSELKÄ
Peruskoordinaatit	x = 6853 26 y = 4490 60 z = 90-95
Aiemmat tiedot	Bilund, Antti 1997: Uukuniemen muinaisjäännösinventointi 1996, Kohde 11. <i>Käsikirjoitus Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.</i>
Aiemmat löydöt	KM-H 88089:1-2, KM-H 93085:19 a-d, KM-Rahak. 93094, KM-H 97017:1-8
Sijainti	Uukuniemen kirkosta 0,9 km länteen.

Inventointihavainnot

Asuinpaikka sijaitsee mäellä Kirkkolammen länsirannalla, noin 150 m päässä rantaviivalta. Mäki on noin 200 m läpimittainen. Sen rinteet laskevat melko jyrkkinä rantaan ja notkelmiin, paitsi luoteessa. Suhteellisen tasainen lakialue, jolla asuinpaikka sijaitsee, on 15-20 m Kirkkolammen pinnan yläpuolelle. Maaperä on hiekkamoreenia. Kiviä on ollut jonkin verran, mutta ne on raivattu peltojen laidoille. Mäen laella on muutamia kalliopaljastumia. Isojakokarttojen mukaan mäen päällä, sen laella olevan laajan kalliopaljastuman tienoilla, on ollut tontti (pappilan torppa), ja sen ympärillä peltoja. Myös Steinheilin kartassa on samoilla tienoin talo, joka tosin on merkitty jonkin verran ristiriitaisesti Pyhämäen juurella olevan lahden poukaman ja pappilan suunnasta sen rannalle tulevan polun pohjoispuolelle. 1930-luvun pitäjänkartassa paikalla ei ole asutusta. Mäen laella on vielä vuoden 1975 peruskartassa peltoja, mutta nykyisin ne on lähes kokonaan istutettu metsäksi. Mäellä ei ole asutusta, mutta sen itärinteen juurella rannalla on kesämökkejä. Kesämökkiläisillä on kasvimaita mäen laen metsittämättömällä alueella. Mäen yli kulkee tie, joka tulee luoteesta, kulkee laella olevan kallion koillislaitaa ja loppuu mäen itäreunalle, mökkien yläpuolelle.

Ensimmäiset mäeltä talteen otetut löydöt on luetteloitu Kansallismuseon historiallisiin kokoelmiin vuonna 1988 (KM-H 88089:1-2), muun muassa 1800-luvulle ajoitettu lukko. Olavi Ahokas luovutti syksyllä 1993 serkkunsa Juhani Härkäsen löytämät neljä venäläistä rahaa KM-Rahak. 93094 (1700-1800-luvuilta) ja esineet KM-H 93085:19 a-d (mm. leijonakuvioinen kantasormus ja kirjanhela) (Hiekkänen, Markus 1994: *Uukuniemen Papinniemen Kirkkokallion alueen kirkolliset ja asutusjäännökset*. Kertomus virkamatkasta 14.10.1993. Markus Hiekkänen 23.12.1994. Museovirasto. Rakennushistorian osaston arkisto. s. 20).

Paikka tarkastettiin inventoinnissa vuosina 1995 ja 1996. Paljasta maata oli näkyvissä vain parin aarin kokoinen kasvimaata mäen laella olevan kalliopaljastuman lounaispuolella (x = 6853 26, y = 4490 60). Kasvimaasta löytyi runsaasti keramiikkaa. Löytöjen joukossa oli tummaa hiekka- ja kivimurskasekoitteista (KM-H 97017:2-3), hienosekoitteisempaa kellanruskeaa (KM-H 97017:4-6) ja vaaleaa (KM-H 97017:7) keramiikkaa. Myös lasitetua punasavikeramiikkaa (KM-H 97017:8) oli runsaasti, mutta sen osuus näytti olevan

suhteellisen pieni. Maassa oli myös hyvin runsaasti nauvoja ja epämääräisiä rautaesineen katkelmia.

Vuonna 1997 Olavi Ahokas on luovuttanut Ville Laaksolle järeän puukon (KM-H 2007076), jonka Marjatta ja Osmo Kapanen ovat löytäneet vuonna 1993 Lintusesta kesämökkkitontiltaan kasvimaalta.

Olavi Ahokas on vuosina 2001 ja 2002 tutkinut mäkeä metallinilmaisimella ja ottanut talteen muutamia löytöjä myös pintapoimintana kasvimaalta. Lokakuussa 2002 heinikko oli niitetty entiseltä pellolta, ja metallinilmaisimen käyttö oli mahdollista kasvimaan eteläpuolisella alueella. Ahokas kertoo kävelleensä alueen poikki pari kertaa, jolloin olivat löytyneet metalliesineet (KM-H 2007084:1-3). Metallihavaintoja oli alueella ”paljon ja laajalti”. Löytöihin kuuluu muun muassa Iivana Julman aikainen (1533-1584) tipparaha (KM-H 2007082:1), ruotsalainen äyri (1 ÖR SM 1746) (KM-H 2007084:1) ja venäläinen kahden kopeekan kolikko vuodelta 1811 (KM-H 2007082:2) sekä samoja keramiikkatyyppisiä kuin aiemmissa löydöissä (KM-H 2007082:5-7, KM-H 2007084:4-5). Ahokkaan havaintojen mukaan mäen laella on runsaasti metallia koko laella olevan kalliopaljastuman eteläpuolisessa osassa. Runsaslöytöinen alue ulottuu entisen pellon eteläpäässä olevan kallion ympäristöön (eteläisin piste $x = 6853\ 16$, $y = 4490\ 61$) ja mäen länsirinteen yläosaan (läntisin piste $x = 6853\ 24$, $y = 4490\ 58$). Myös mäelle tulevan tien koillispuolella entisellä pellolla on metallia ainakin tasalle $y = 4499\ 60$ lännessä, mutta harvemmassa kuin etelämpänä.

Vuoden 2003 inventoinnin aikana alue oli samassa kunnossa kuin aiemminkin. Koska pintapoimittavaa aluetta ei ollut, eikä vähäisellä koekuopituksella todennäköisesti saada mainittavasti lisätietoa kohteesta, ei aluetta tutkittu enempää.

Jo vuosien 1995 ja 1996 inventoinnin perusteella kohde näytti selvältä asuinpaikalta. Myöhemmät löydöt ovat vahvistaneet tätä kuvaa. Löytynyt tipparaha ja myös vanhempien keramiikkatyyppien (erityisesti karjalaisen keramiikan) suhteellinen runsaus viittaavat siihen, että tämä on yksi Uukuniemen kylän vanhimmista, jo ainakin 1500-luvulle ajoittuvista talonpaikoista. Asuinpaikan laajuuden arviointia vaikeuttaa se, että aluetta ei pieniä kasvimaita lukuun ottamatta ole voitu tarkastaa pintapoiminnan mahdollistavissa olosuhteissa. Kasvimaat ovat suuren kalliopaljastuman etelä- ja lounaispuolella ovat kuitenkin olleet niin runsaslöytöisiä, että ainakin tätä aluetta voidaan pitää asuinpaikkaan kuuluvana. Myös Olavi Ahokkaan metallinilmaisinhavainnot viittaavat siihen, että suuren kalliopaljastuman eteläpuoli on intensiivisemmin käytetty kuin pohjoispuoli.

Inventointilöydöt	KM-H 2007076, KM-H 2007082:1-8, KM-H 2007084:1-6
Luokitusehdotus	II
Kartta	Kartta 6

Inventointinumero	2
Kunta, kylä, nimi	UUKUNIEMI Uukuniemi Uitunlahti
Muinaisjäännöstyyppi	asuinpaikka
Ajoitus	historiallinen aika
Peruskartta	4142 03 UUKUNIEMI
Peruskoordinaatit	x = 6853 88 y = 4500 24 z = 82-85
Aiemmat tiedot	Bilund, Antti 1997: Uukuniemen muinaisjäännösinventointi 1996, Kohde 13. <i>Käsikirjoitus Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.</i>
Aiemmat löydöt	KM-H 97015:1-20
Sijainti	Uukuniemen kirkosta 0,6 km pohjoiseen.

Inventointihavainnot

Asuinpaikka sijaitsee Kirkkolammen pohjoispään itärannalla. Maasto on melko tasaista peltoa, ja maaperä hienoa hiekkaa. Rannan puolella alue rajautuu pari metriä korkeaan rantatörmään, jonka reunalla kulkee Kirkkolammen länsipuolelle, pappilaan ja Papinniemeen menevä maantie. Pohjoisessa pelto ulottuu noin 200 m päähän Marjovaaran louhikkoisen rinteeseen juurelle. Tässä suunnassa pellon jakaa kahteen osaan rantaan ulottuva matala notkelma. Etelässä on asuintontti, joka idässä ulottuu Uukuniemen kalasatamaan menevälle tielle asti, 200 m päähän rannasta. Idässä aluetta rajaa kalasataman tie.

Steinheilin kartassa Uitunlahden rannalle on merkitty kolme taloa, kaksi Kirkkolammen länsipuolelle menevän tien lounaispuolelle ja yksi jonkin verran pohjoisemmas sen koillispuolelle, ilmeisesti jokseenkin asuinpaikan kohdalle. Isojakokartassa rannalle on merkitty yksi tontti, Ratilaksi kutsuttu talo (Uukuniemi 7), 100-150 m asuinpaikalta etelään. Lähemmäs asuinpaikkaa on merkitty joitakin yksittäisiä rakennuksia. 1900-luvun alkupuolella paikalla ei ole ollut asutusta.

Vuoden 1996 inventoinnissa alue (inventointikohde 13 Uitunlahti) tarkastettiin ja Olavi Ahokkaan sieltä keräämät ja inventoinnin yhteydessä talteen otetut löydöt luetteloidtiin historiallisiin kokoelmiin numeroilla KM-H 97015:1-20. Nämä löydöt sisälsivät yhden 1600- ja kaksi 1700-luvun rahaa sekä yhden palan karjalaista ja yhden valkosavikeramiikkaa. Muut löydöt olivat punasavikeramiikkaa tai vaikeammin ajoitettavia metalliesineenkattelmia ja nauvoja. Alueella ei myöskään todettu selvää asuinpaikkaan viittaavaa löytökeskittymää, vaan löytöjä oli silloin kynnetyynä olleessa kaistaleessa pellon etelälaidassa yli sadan metrin matkalla Uitunlahden rannalta itään. Kohde luokiteltiin inventoinnissa hajalöytöpaikaksi selvästi vanhan (karjalaisen) keramiikan vähäisyyden ja selvän löytökeskittymän puuttumisen vuoksi.

Olavi Ahokas on löytänyt alueelta sen jälkeen metallinilmaisimella ja pintapöimintana runsaasti lisää vanhaan asutukseen viittaavia löytöjä, muun muassa kaksi 1500-luvun lopun tipparahaa ja lisää selvästi karjalaista keramiikkaa. Toukokuussa 1997 löytyi tipparaha KM-H 2007077:1, pronssiesineen kattelmia (KM-H 2007077:2-3), ja keramiikkaa (KM-H 2007077:4-6) sekä rautanauvoja ja rautaesineiden kattelmia (ei luetteloitu). Myös pellon itälaidalta löytyi punasavikeramiikkaa (KM-H 2007077:7). Kesäkuun alussa 1998 Ahokas löysi metallinilmaisimella tipparahan KM-H 2007078:1 ja pintapöimintana val-

kosavikeramiikkaa KM-H 2007078:2. Löytökohta oli Ahokkaan mukaan alle 10 m päässä edellisenä vuonna löytyneen tipparahan löytökohdasta. Papinniemen opetuskaivauksen opiskelijat keräsivät samaan aikaan talteen keramiikkaa (KM-H 2007078:3-7). Samalla talteen otettuja tiilen ja palaneen saven kappaleita ei ole luetteloitu. Kartassa ”Selite museovirastolle luovutettaviin löytöihin, Olavi Ahokas 6.12.1998” kohdat 4.1 – 4.5 (x = 6853 88, y = 4500 26) ja kohta 5 (x = 6853 94, y = 4500 24) ovat Uitunlahdessa. Ei ole tiedossa tarkoittavatko nämä edellä mainittuja löytöjä vai joitakin muita museovirastoon ennen vuoden 1998 toimitettuja löytöjä.

Syyskuussa 1999 Olavi Ahokas on löytänyt pronssihelan (KM-H 2007079) alueen itäosasta, noin 5 m pohjoiseen pellon eteläreunalla olevasta kuusiaidasta. Olavi ja Outi Ahokas keräsivät 17.5.2003 pellon luoteis- ja keskiosasta pintapoimintana löydöt KM-H 2007085. Pellon keskeltä löytyi yksi pala tummaa kivimurskasekoitteista keramiikkaa (KM-H 2007085:1) ja pieneltä alalta palanutta savea (KM-H 2007085:2), jonka joukossa on savitiivisteeltä näyttäviä paloja. Samoilla tienoin oli Ahokkaan mukaan myös runsaasti pieniä palaneita kiviä. Ahokas arvelee, että paikalla on ollut uuninjäännös, mutta että suuremmat kivet on raivattu pois. Pellon luoteisosasta löytyi yksi pala karkeasekoitteista tummaa keramiikkaa (KM-H 2007085:3) ja runsaasti punasavikeramiikkaa (osittain hyvin vaaleaa, lähes valkosavimaista) (KM-H 2007085:4-8). Palanutta savea oli runsaasti laajalla alueella, mutta vain pari pientä palaa ovat savitiivistemäistä. Syksyllä 2003 Olavi Ahokas tutki pellon luoteiskulmaa sähkölinjan pohjoispuolella. Hänen mukaansa alueella oli paljon rautahavaintoja, mutta vähän muita metalleja. Tällöin talteenotettuja esineitä (verhotangon nuppi (?) ja pariston pohja (?)) ei ole luetteloitu.

Kesällä 2003 pelto ei ollut kynnettyä, eikä sitä inventoinnissa tutkittu. Aluetta voidaan kuitenkin pitää historiallisen ajan asuinpaikkana tähän mennessä kertyneiden löytöjen perusteella. Tipparahat viittaavat siihen, että paikka on yksi Uukuniemen kirkonkylän vanhimmista, jo ainakin 1500-luvulla asutetuista talon paikoista. Vanhemmat löydöt keskittyvät voimakkaasti lähelle nykyisen pellon lounaiskulmaa, joskin esimerkiksi vanhempaa keramiikkaa näyttää olevan harvakseltaan myös siitä itään pitkin pellon reunaa kalasataman tielle asti. Pellon luoteisosasta, notkelman toiselta puolelta, talteen otetut löydöt sen sijaan näyttävät nuoremmilta. Pellon koillisosasta havainnot ovat puutteelliset, mutta asuinpaikan ulottuminen kovin kauas lienee epätodennäköistä. Sen sijaan on hyvin todennäköistä, että asuinpaikka ulottuu ainakin jonkin verran runsaslöytöisimmältä alueelta etelään, pellon ulkopuolelle. Koska Steinheilin kartassa tälle alueelle on merkitty kolme taloa, voi asuinpaikka-alue etelässä olla hyvinkin laaja. Nyt etelässä on ensin puutarhamaista tonttimaata, sitten entistä peltoa, ja lopulta noin 150 m päässä tontti, jolla Ratilan talo on sijainnut isonjaon jälkeen. Asuinpaikan laajuuden selvittäminen tässä suunnassa vaatisi koekuopitusta.

Kohteelle vuoden 1996 inventoinnissa annetut koordinaatit (x = 6853 92, y = 4500 32) osoittavat löytöalueen itäosaan. Koska uudempien löytöjen perusteella vanhimmat löydöt ja ehkä myös löytöjen painopiste ovat lännempänä, on koordinaatteja korjattu vastaavasti.

Inventointilöydöt	KM-H 2007078:1-7, KM-H 2007078:1-7, KM-H 2007079, KM-H 2007085:1-11
Luokitusehdotus	II
Kartta	Kartta 7

Inventointinumero	3
Kunta, kylä, nimi	UUKUNIEMI Uukuniemi Kannas
Muinaisjäännöstyyppi	asuinpaikka
Ajoitus	historiallinen aika
Peruskartta	4124 12 LENTTEENSELKÄ
Peruskoordinaatit	x = 6854 16 y = 4498 93 z = 83-88
Aiemmat tiedot	-
Aiemmat löydöt	-
Sijainti	Uukuniemen kirkosta 1,7 km länsiluoteeseen.

Inventointihavainnot

Asuinpaikka sijaitsee Papinniemen tyviosassa, niemen keskilinjalta koillisrannalle päin. Niemi on asuinpaikan kohdalla 250-350 m leveä. Maasto on hyvin loivasti kaakkoon ja itään laskevaa kangasmaastoa. Rannalla idässä on noin 2 m korkea rantatörmä. Maaperä on vaihtelevan kivistä hiekkamaata. Likimain niemen keskilinjalla kulkee luoteeseen Papinniemen kärkeen menevä tie. Sen koillislaidalla on Kannaksen talon tonttialue. Samalla kohdalla tien lounaispuolella, hieman tieltä syrjässä on kannaksesta erotettu Rantalan talo. Kannaksen tontilta itään rannalle menee tie rannalla olevalle saunamökille. Kannaksen talon tontin luoteispäästä lähtee pohjoiseen tie, joka menee noin 150 m päässä pohjoisessa rannalla olevalle uudelle saunamökille (ei näy karttaliitteessä). Tontteja ja teitä lukuun ottamatta koko alue on entistä peltoa, jolla nyt kasvaa istutettua koivikkoa.

Nykyisen Kannaksen tienoille on merkitty jo Steinheilin karttaan talo on nimellä Ahokas. Isojakokartassa, myöhemmässä jakokartassa ja 1930-luvun pitäjänkartassa talo on nykyisellä paikallaan. Olavi Ahokkaan mukaan talon sijainti ja siten ehkä myös tontin laajuus on kuitenkin vaihdellut, sillä esimerkiksi edellinen päärakennus on 1900-luvun alussa sijainnut nykyisen pihapiirin kaakkoisosassa. Tonttialue on nykyisin nurmipintainen. Kiviä on näkyvillä jonkin verran. Tonttia ympäröivä alue on kokonaan entistä viljelysmaata, jolta kivet on raivattu tehokkaasti. Ahokkaan mukaan Kannaksen talon itäpuolisella pelolla oli aiemmin nähtävissä runsaasti merkkejä raudan käsittelystä (rautakuonaa, noki- ja hiilipitoisia kohtia). Hän arvelee, että Kannaksesta joskus käytetty nimitys Sepänkannas liittyy tähän.

Kannas on Olavi Ahokkaan kotitalo, ja hän on ottanut joitakin pelloista löytyneitä rautaesineitä talteen jo 1960-luvulta alkaen (KM-H 2007074:1-2, ehkä KM-H 2007075:1-3). 1980-luvun loppupuolella hän on löytänyt metallinilmamaisimella pronssikamman pihapiirin kaakkoislaidalta (x = 6854 11, y = 4498 97, löytönumero ei ole tiedossa, Ahokkaan mukaan esine on luovutettu 1990-luvun loppupuolella museovirastolle, kartassa ”Selite museovirastolle luovutettaviin löytöihin, Olavi Ahokas 6.12.1998” kohta 3 saattaa tarkoittaa tätä löytöä). Kampa löytyi noin 30 cm syvyydeltä (normaaleja metallinilmaisint löytöjä syvemmältä). Löytökohdalta ei ole raivattu kiviä koneellisesti. Ilmeisesti samoihin aikoihin Ahokas löysi pihapiirin itäpuolelta rannalta muun muassa ruotsalaisen rahan vuodelta 1675 (luovutettu Kansallismuseoon 16.11.1990, KM-Rahak. (löytönumero ei tiedossa) (Hiekkanen, Markus 1994: *Uukuniemen Papinniemen Kirkkokallion alueen kirkolliset ja asutusjäännökset*. Kertomus virkamatkasta 14.10.1993. Markus Hiekkanen 23.12.1994.

Museovirasto. Rakennushistorian osaston arkisto. s. 12) ja kivisavikeramiikkaa (löytöjen sijainti ei ole tiedossa).

Inventoinnissa talon varsinaiseen pihapiiriin kaivettiin kolme koekuoppaa (KK 35 – KK 37). Näistä kuopista löytyi runsaasti asuinpaikkalöytöjä, varsinkin keramiikkaa ja lasia (KM-H 2007091:1-26). Tontin luoteisosaan tehdyistä kuopista (KK 35 ja KK 37) löytyi erittäin paljon karjalaista keramiikkaa. Maa oli näissä koekuopissa poikkeuksellisen tummaa. Pihan kaakkoispäähän, kamman löytökohdan tienoille kaivetusta koekuopasta (KK 36), joka sekin oli melko runsaslöytöinen, löytyi vain lasitettua punasavikeramiikkaa. Neljäs koekuoppa (KK 40) sijoitettiin noin 50 m idemmäs rantatörmän reunalle, saunamökin pohjoispuolelle, vuoden 1675 rahan löytöpaikan tienoille. Siitäkin löytyi melko runsaasti keramiikkaa, myös karjalaista keramiikkaa (KM-H 2007091:28-32). Kaikista näistä koekuopista löytyi kuonaa, muutamista runsaasti.

Inventoinnissa kaivettiin koekuoppia myös Kannaksen pihapiirin ulkopuolelle kohdille, joilla Olavi Ahokkaan mukaan oli runsaammin metallihavaintoja, tai joihin liittyy asumiseen viittaavaa perimätietoa. Näitä koekuoppia olivat KK 39 noin 50 m kaakkoon koekuopasta 40, KK 38 (löytönä KM-H 2007091:27 kuparilevy) noin 100 m talosta pohjoiseen sekä KK 41 ja KK 42 noin 120 m talosta luoteeseen (KM-H 2007091:32-35). Vaikka koekuopista saatiin jonkin verran löytöjä, ei näitä alueita voi löytötiheyden eikä löytöjen laadun suhteen lainkaan verrata talon pihapiiriin.

Olavi Ahokas on syksyllä 2004 löytänyt metallinilmaisimella 1700-luvun alun kopeekan ja samassa yhteydessä saviastian reunapalan (punasavikeramiikkaa) (KM-H 2007100:1-2) Kannaksen tontin pohjoiskulmassa olevan kellarin koillispuolelta. Löytökohta on likimain p = 6854 20, i = 4498 94.

Löytöjen perusteella talon pihapiiriin tehtyjen koekuoppien rajaamaa ja siitä itään rannalle, saunamökin tienoille, ulottuvaa aluetta voidaan pitää asuinpaikkana. On epäselvää ulottuuko asuinpaikka tätä laajemmalle. Edellä mainittujen, pihapiirin ulkopuolelle kaivettujen koekuoppien löytömäärät ovat kuitenkin niin vähäisiä, ettei asuinpaikan voi katsoa ulottuvan niihin asti. Ahokkaan löytämä vuoden 1675 raha viittaa siihen, että paikka on ollut asuttu jo 1600-luvulla. Jos perimätieto Kannaksen ja Rantalan talojen tienoilta 1800-luvulla löytyneestä 1500-luvun rahoja sisältäneestä kätköstä pitää paikkansa, asutuskin on ilmeisesti syntynyt jo 1500-luvulla. Karjalaisen keramiikan runsaus inventointilöydöissä osoittaa sekin, että Kannas kuuluu Uukuniemen kirkonkylän vanhempien, oletettavasti jo 1500-1600-luvuilla asutettujen, asuinpaikkojen joukkoon.

Inventointilöydöt	KM-H 2007074:1-2, KM-H 2007075:1-3, KM-H 2007091:1-35, KM-H 2007100:1-2
Luokitusehdotus	II
Kartta	Kartta 5

Inventointinumero	4
Kunta, kylä, nimi	UUKUNIEMI Uukuniemi Kasinlahti
Muinaisjäännöstyyppi	asuinpaikka
Ajoitus	historiallinen aika
Peruskartta	4124 12 LENTTEENSELKÄ
Peruskoordinaatit	x = 6853 95 y = 4499 10 z = 83-88
Aiemmat tiedot	-
Aiemmat löydöt	-
Sijainti	Uukuniemen kirkosta 1,5 km länsiluoteeseen.

Inventointihavainnot

Asuinpaikka sijaitsee Papinniemen tyven kohdalla mannermaan puolella, loivasti länsiluoteeseen laskevalla rinteellä. Pohjoisessa se rajoittuu Pyhäjärveen, pieneen lahdenpoukamaan, jota sanotaan Kasinlahdeksi. Rannalla on noin 2 m korkea rantatörmä. Rinteen alla luoteessa on niemen manteesta erottava pohjoisrannalle avautuva notko, Kasinluoso. Lounaassa on loivapiirteinen ja matala luoteeseen laskeva notkelma. Kaakossa rinte nousee loivana harjanteena noin 300 m matkalla kohti Pankkolanmäkeä ja Pyhämäkeä. Maaperä on vaihtelevasti kivistä hiekkamaata. Alue on ollut viljelyksessä, ainakin osittain peltona. Kiviä on raivattu vaihtelevasti. Viimeksi käytössä olleiden peltojen reunoilla ja etelässä pappilan maan rajalla on kiviaitoja ja valleja. Nyt rinteellä kasvaa istutettua koi-vikkoa, ylempänä männikköä. Alueen läpi länsiluoteeseen kulkee Papinniemeen menevä tie.

Steinheilin karttaan on merkitty talo Kasinlahden tienoille. Isojakokartassa paikalle on tontti. Viimeistään isojaon yhteydessä tämä vanha talonpaikka on kuitenkin tullut liitetyksi Ahokkaan tilaan (Uukuniemi 3), ja sen jälkeen paikka on autioitunut. 1900-luvun kartoissa paikalla ei enää ole asutusta. Vanhaa tonttialuetta ei ole raivattu kivistä kovin tehokkaasti. Alueella on tallella maakiviä ja muutamia pieniä rökkiöitä. Toisaalta selviä vanhasta asutuksesta kertovia rakennusjäännöksiä, esimerkiksi uunin tai kiukaan jäännöstä, ei tarkastuksessa havaittu.

Isojakokartan tontin ympäristöön, kaivettiin seitsemän koekuoppaa (KK 7 – KK 13). Niistä kuusi kaivettiin Papinniemeen menevän tien lounaispuolelle ja yksi sen koillispuolelle, vanhan rantatörmän päällä olevalle tasanteelle.

Tien lounaispuolisissa koekuopissa oli jonkin verran asuinpaikkalöytöjä, kuitenkin enimmäkseen punasavikeramiikkaa ja lasia. Erityisen mielenkiintoinen oli KK 12. Siinä oli peltomultakerroksen alla ensin tummaa multaa, jonka seassa oli vaaleampia hiekkakokkeita ja paikoin hiili- ja nokimaata. Pohjalla, 60-80 cm pinnasta, oli kerroksittain nokista hiekkamultaa ja puhdasta keltaista hiekkää. Paikalla on ilmeisesti ollut kuoppa, joka on ainakin aluksi täytynyt vähitellen, kerroksittain. Koekuopassa oli erittäin runsaasti löytöjä, pääasiassa metalliesineitä, keramiikkaa ja lasia, mutta erikoisuuksina tunnistamaton raha (lantakokkareen sisällä) ja pala rikkiä (KM-H 2007087:11-31). Koekuoppa osoittaa, että paikalla on jonkinlaisia kyntökerroksen alaisia rakenteita.

Tien koillispuolella rantatörmän ja entisen pellon reunalla, 30-60 m päässä muista koe-kuopista sijainnut KK 10 oli lähes löydötön (vain vähän punasavikeramiikkaa KM-H 2007087:9).

Olavi Ahokas on lokakuussa 2004 tutkinut aluetta metallinilmaisimella ja ottanut talteen muutamia löytöjä (KM-H 2007099:1-12). Löytöihin kuuluu kopeekka vuodelta 1833, pieni pronssinen kehäsolki, yksinkertainen pronssisormus, muuta kuparista tai pronssista pienesineistöä (nappeja, rengas, torvimainen hela), rautanaula ja levy (padan kappale?) sekä muita metalleja (lusikan varsi, simpukan kuoren muotoinen esine ja sulanutta lyijyä). Ahokkaan mukaan löydöt ovat peräisin Papinniementien lounaispuolelta noin 30-50 m tiestä. Kartalle merkittynä löytöalue sijoittuu koordinaattivälille $x = 6853\ 93-97$, $y = 4499\ 05-10$. Ahokkaan havaintojen mukaan metallia (rautaa) on paljon ja tiheässä. Tämä löytöalue on enimmäkseen koekuoppien länsipuolella eli hieman alempana rinteellä. Ahokkaan mukaan nuoremmilta näyttävät löydöt (raha, lusikan varsi, nappi) tulivat alueen yläosasta, ja vanhemmalta vaikuttavat (kehäsolki, sormus, rengas) alemmaa rinteeltä, läheltä kostean painanteen (Kasinluoson) reunaa.

Ahokas on samaan aikaan tutkinut lähialuetta laajemminkin. Etelässä metallihavaintoja on hänen mukaansa harvakseltaan. Pappilan maan puolella ("Pappilan haassa") ($x = 6853\ 85-90$, $y = 4499\ 05-10$) on löytynyt vanhan näköinen naula (ei luetteloitu). Idempänä, ylempänä rinteellä, rautaa on melko runsaasti. Sieltä on löytynyt kuparievy KM-H 2007099:13, joka on ilmeisesti ollut kiinnitettynä johonkin suurempaan esineeseen. Löytökohta on Kasinlahden keskeiseltä löytöalueelta noin 150 m itään ($x = 6853\ 88-91$, $y = 4499\ 23-25$).

Löytöjen perusteella paikkaa voidaan pitää asuinpaikkana. Koko koekuopitettu alue tien lounaispuolella on asuinpaikkaa, joskin löytötiheys näyttää vaihtelevan. Paikalla on koekuopan 12 perusteella ainakin jonkinlaisia kyntökerroksen alaisia rakenteita. Asuinpaikka ei näytä ulottuvan tien koillispuolelle eli lähinnä olevalle rannalle asti. Karjalaisen keramiikan esiintymisen perusteella Kasinlahti kuuluu ikänsä osalta ainakin inventoinnissa tarkastettujen asuinpaikkojen keskiryhmään, todennäköisesti 1600-luvulle. Koska karjalaista keramiikkaa näyttää kuitenkin olevan melko niukasti (inventointilöydöissä itse asiassa vain yhdestä koekuopasta, KK 12), eikä löytöihin kuulu rahoja tai muita selvästi 1500-1600-luvuille ajoittuvia esineitä, ei kohde ehkä kuitenkaan ole aivan vanhimpien asuinpaikkojen joukossa. Toisaalta, jos Ahokkaan arvelu metalliesineiden eri-ikäisyydestä rinteiden alaosassa ja ylempänä pitää paikkansa, voi asuinpaikan vanhin osa olla koekuopitetun alueen ulkopuolelle, Kasinluoson reunan lähellä.

Inventointilöydöt	KM-H 2007087:1-33, KM-H 2007099:1-13
Luokitusehdotus	II
Kartta	Kartat 5 ja 6

Inventointinumero	5
Kunta, kylä, nimi	UUKUNIEMI Uukuniemi Vanha-Pappila
Muinaisjäännöstyyppi	asuinpaikka
Ajoitus	historiallinen aika
Peruskartta	4124 12 LENTTEENSELKÄ
Peruskoordinaatit	x = 6853 57 y = 4499 29 z = 100-102
Aiemmat tiedot	-
Aiemmat löydöt	KM-Rahak. 74028
Sijainti	Uukuniemen kirkosta 1,2 km länteen.

Inventointihavainnot

Uukuniemen entinen kirkkoherran pappila toimii nykyisin Savo-Karjalan Virkistyskeskuksena. Sen tontti ja kaikki rakennukset sijaitsevat kylätien luoteispuolella. Laaja tontti on kokonaan hoidettua piha-aluetta. Pappilan tontti on ulottunut aiemmin (esimerkiksi isojakokartassa) myös tien kaakkoispuolelle. Muun muassa pappilan aiempi päärakennus on muistitiedon mukaan sijainnut tien kaakkoispuolella. Pappila on muodostettu 1696 yhdistämällä kolme talonpoikaistaloa, joten on todennäköistä, että pappilan tontilla on asuttu jo ennen pappilan muodostamista. 1900-luvulla tien kaakkoispuolinen alue on ollut peltona ja sen jälkeen muun muassa taimitarhana. Vuonna 1966 tai 1967 taimitarhan alueelta maasta löydettiin rahakätkö, jossa oli ruotsalaisia 1600-luvun rahoja (KM-Rahak. 74028, löytöön on liitetty myöhemmin löytyneitä rahoja).

Topografialtaan alue on asuinpaikaksi hyvin sopiva. Paikalla on matala ja hyvin loivapiirteinen luoteeseen suuntautuva harjanne, jonka kärjessä Virkistyskeskuksen nykyinen tontti on. Harjannetta rajaa koillisessa kapea, mutta melko syvä, luoteeseen avautuva notko (suppa), jota kutsutaan paikkakunnalla luosoksi. Lounaassa on hyvin loivapiirteinen länteen avautuva notkelma. Kaakossa maasto alkaa laskea Kirkkolampeen päin noin 200 m päässä. Maaperä on hiekkaa. Alueen keskiosassa kasvaa nykyisin nuorta istutuskoivikkoa. Etelässä Melasen talon tontin ympärillä on myös avointa kesantopeltoa. Virkistyskeskuksen kohdalta kaakkoon, entiseen Lintusen taloon, lähtevän tien koillispuolella on metsittyvää kesantopeltoa.

Virkistyskeskuksen piha-alueella tien luoteispuolella ei inventoinnissa havaittu mitään vanhaan asutukseen viittaavaa. Virkistyskeskuksen kohdalle, kylätien ja Luoson väliselle alueelle, kaivettiin inventoinnissa kuusi koekuoppaa (KK 1 – KK 6). Koillisimmasta, aivan luoson reunalle kaivetusta koekuopasta KK 1 ei löytynyt mitään vanhaan asutukseen viittaavaa, mutta kylläkin modernia jätettä. Luoson Vanha-Pappilan puoleista reunaa on ilmeisesti jonkin verran täytetty kivillä ja jätemaalla (katso myös inventointikohde 7 Luoso). Kaikista muista kuopista (KK 2 – KK 6) löytyi asuinpaikkalöytöjä, ja maa oli niissä tummaa. Löytöjen joukossa oli eri-ikäistä materiaalia karjalaisesta keramiikasta 1900-luvun jätteeseen, mikä onkin luonnollista, koska Vanha-Pappila on ollut koko ajan asuttuna. Löytöjä ja varsinkin karjalaista keramiikkaa oli kuitenkin koekuopissa melko niukasti verrattuna niihin inventointikohteisiin (Kannas ja Ertonlahti), joissa koekuopat selvästi osuivat keskellä vanhaa tonttia.

Myös etelämmäs Melasen talon entiselle pellolle kaivetut koekuopat koekuoppaa (KK 30 noin 60 m päässä ja KK 31 noin 120 m päässä etelässä) liittyvät Vanha-Pappilan alueeseen. Näistä löytyi asutukseen viittaavia löytöjä, muun muassa keramiikkaa, mutta löytötiheys on selvästi pienempi kuin lähempänä pappilan tonttia. Maa ei myöskään varsinkaan kaukaisemmassa koekuopassa (KK 31) ollut yhtä tummaa ja likaista kuin muissa koekuopissa. Ei ole syytä katsoa kiinteän muinaisjäännöksen ulottuvan ainakaan eteläisempään koekuoppaan asti.

Löytöjen perusteella paikkaa voidaan pitää asuinpaikkana. Idässä muinaisjäännös ei näytä ulottuvan aivan Luoson reunalle, mutta kuitenkin hyvin lähelle sitä. Etelässä löytötiheys näyttää pienenevän vähitellen, ja rajan voisi ehkä vetää koekuoppien KK 6 ja KK30 väliin. Lounaassa Melasen talon suunnassa asuinpaikka ulottuu ainakin reunimmaisiiin koekuoppiin. On hyvin mahdollista, että Vanha-Pappilan runsaslöytöisin tonttialue on tien luoteispuolella Virkistyskeskuksen nykyisellä piha-alueella. Karjalaisen keramiikan esiintymisen ja rahälöytöjen perusteella Vanha-Pappila kuuluu ikänsä osalta ainakin inventoinnissa tarkastettujen asuinpaikkojen keskiryhmään, 1600-luvulle. Selviä merkkejä 1500-luvun asutuksesta ei kuitenkaan toistaiseksi ole.

Inventointilöydöt	2007086:1-23
Luokitusehdotus	II
Kartta	Kartta 6

Inventointinumero	6
Kunta, kylä, nimi	UUKUNIEMI Uukuniemi Vuojolaisen nurmi
Muinaisjäännöstyyppi	asuinpaikka
Ajoitus	historiallinen aika
Peruskartta	4124 12 LENTTEENSELKÄ
Peruskoordinaatit	x = 6854 30 y = 4498 74 z = 87-90
Aiemmat tiedot	-
Aiemmat löydöt	-
Sijainti	Uukuniemen kirkosta 1,7 km länteen.

Inventointihavainnot

Asuinpaikka sijaitsee mäellä Pyhäjärven Katiskalahden itärannalla, noin 150 m päässä rantaviivalta. Paikalla on pieni kumpare tai niemeke, joka erottuu selvästi ympäröivästä loivasti länsiluoteeseen laskevasta rinteestä. Rinteen alla, noin 4 m kumpareen laen alapuolella, on 30-50 m leveä tasanne ennen rantaviivalle laskevaa alemmaa rinnettä. Lounaassa kumpareen rinne laskee melko jyrkkänä notkelmaan. Suhteellisen tasainen laki-alue, jolla asuinpaikka sijaitsee, on noin 10 m Pyhäjärven pinnan yläpuolelle. Isojakokartassa kumpareelle on merkitty tontti (pappilan torppa), ja sen ympärille peltoja. Yksi Steinheilin karttaan merkityistä taloista on samalla paikalla tai ainakin hyvin lähellä. 1930-luvun pitäjänkartassa paikalla on erillinen pelto, mutta ei asutusta.

Rinne on vielä vuoden 1975 peruskartassa ollut peltona, mutta nykyisin sillä kasvaa nuorehkoa istutettua koivikkoa. Rinteen alla tasanteella kasvaa kuusimetsää. Tasanteella ei näy merkkejä viljelystä. Maaperä rinteellä on hiekkamoreenia. Kiviä on ollut jonkin verran, mutta ne on enimmäkseen raivattu pellon laidoille. Varsinkin kumpareen jyrkemmillä rinteillä on jäljellä jonkin verran maakiviä. Entisellä pellolla ei ole asutusta, mutta sen kohdalla rannalla on kesämökki, ja kauempana Katiskalahden etelärannalla pari muuta. Rinnettä pitkin korkeuskäyrien suunnassa kulkee tie Katiskalahden etelärannalla oleville mökeille. Asuinpaikan kohdalla, kumpareen laella siitä eroaa tie luoteeseen, kumpareen kohdalla rannalla olevalle mökille.

Olavi Ahokas on löytänyt paikalta metallinilmaisimella asutukseen viittaavia esineitä jo ennen vuosien 1995-1996 inventointia (esineiden sijainti ei ole tätä kirjoitettaessa tiedossa). Silloin löytöjen ei kuitenkaan katsottu viittaavan niin vanhaan asutukseen, että kohdetta olisi perusteellisemmin tutkittu, kun paikalla ei maan pinnalla näkynyt mitään erikoista.

Inventoinnissa vuonna 2003 aluetta tarkastettaessa paikalla ei ollut paljasta maan pintaa, joten sitä tutkittiin koekuopittamalla. Alueella kaivettiin kahdeksan koekuoppaa (KK 21 – KK 26, KK 48, KK 49). Näistä KK 21 sijoitettiin kumpareen juurelle, sen ja rannan välisellä tasanteelle, lähelle rannalla olevaa kesämökkiä. Tästä koekuopasta tai kesämökin lähistöllä olleista pinnaltaan rikkoutuneista kohdista ei löytynyt mitään asutukseen viittaavaa. Muut koekuopat sijoitettiin kumpareen laelle tai siltä rantaan päin laskevien rinteiden yläosaan. Näistä koekuopista otettiin talteen löydöt KM-H 2007090:1-17. Koekuoppien välisiä alueita tutkittiin kairaamalla kyntö- ja kulttuurikerroksen paksuuden

määrittämiseksi. Olavi Ahokas tutki inventoinnin aikana aluetta metallinilmaisimella. Tällöin löytyivät esineet KM-H 2007090:18-20.

Koekuoppien ja kairaushavaintojen perusteella sekoittunut kerros oli kumpareella yleensä 20-25 cm paksuinen. Kumpareella nykyisin olevan tienristeyksen itäpuolella, välittömästi tien reunasta alkaen, lounaaseen laskevan rinteiden reunan päällä on kuitenkin noin 30 m pitkä ja 15-20 m leveä alue, jolla sekoittunut maakerros on 30-35 cm paksu. Multa on tällä alueella tummempaa kuin muualla entisellä pellolla. Koekuopista tälle alueella osuvat kuopat KK 48 ja KK 49, jotka olivat kuopista runsaslöytöisimmät. Olavi Ahokkaan havaintojen mukaan myös metallihavainnot ja varsinkin muut kuin rautahavainnot keskittyvät kumpareen laelle, ja erityisesti pienelle alueelle välittömästi kumpareella olevan tienristeyksen itäpuolella. Paikalla on näiden havaintojen perusteella pienialainen, muuttaman aarin laajuinen, historiallisen ajan asuinpaikka, jonka sijainti sopii hyvin yhteen isojakokartassa näkyvän tontin kanssa. Löytöjen perusteella, erityisesti karjalaisen keramiikan puuttumisen vuoksi, asuinpaikka vaikuttaa nuoremmalta kuin Uukuniemen kylän vanhimmat tunnetut historiallisen ajan asuinpaikat.

Inventointilöydöt	KM-H 2007090:1-20
Luokitusehdotus	II
Kartta	Kartta 6

Inventointinumero	7
Kunta, kylä, nimi	UUKUNIEMI Uukuniemi Luoso
Muinaisjäännöstyyppi	asuinpaikka ?
Ajoitus	historiallinen aika
Peruskartta	4124 12 LENTTEENSELKÄ
Peruskoordinaatit	x = 6853 57 y = 4499 42 z = 100-102
Aiemmat tiedot	-
Aiemmat löydöt	-
Sijainti	Uukuniemen kirkosta 1,1 km länteen.

Inventointihavainnot

Paikka sijaitsee Kirkkolammen länsipuolella, noin sata metriä itäkaakkoon Uukuniemen vanhasta pappilasta ja maantiestä. Maasto on melko tasaista hiekkapohjaista kangasta. Kankaan keskellä on luoteeseen avautuva kapea notkelma. Notkelmaa tai erityisesti sen jyrkkärinteisempää ja kapeampaa kaakkoispäätä kutsutaan luosoksi. Luoso on paikkakunnalla yleinen notkoa tarkoittava maastonimi. Varsinkin notkon kaakkoispäätä vaikuttaa suppamuodostumalta. Notkoa ympäröivä kangasmaa ja notkon loivapiirteinen luoteisosa ovat olleet peltona, mutta nyt koko alue on metsitetty tai metsittymässä. Notkon kaakkoispään jyrkät rinteet ja notkon pohja niiden keskellä eivät ilmeisesti ole olleet viljeltyinä. Rinteille ja pohjalle on pelloilta raivattuja kiviä ja muuta rojua. Lännessä pappilan tontti on aiemmin ulottunut maantien kaakkoispuolelle lähemmäs notkon reunaa. Notkon lounaisreunaa sivuaa pappilan kohdalta kaakkoon, Lintusen talonpaikalle menevä tie. Koillisessa noin 50 m päässä notkon reunasta nousee Pyhämäen lounaisrinne melko jyrkkänä tasaisesta kankaasta. Pohjoisessa Pyhämäen ja notkon reunan välinen kapea tasamaa levenee. Siellä on nykyisin omakotitalo (x = 6853 67, y = 4499 42) ja sitä ympäröivä puutarha (niin sanottu Mollerin tontti).

Luoson aluetta tutkittiin inventoinnissa, koska siihen näyttää liittyvän vanhoja tietoja, jotka viittaavat muinaisjäännösten olemassaoloon, ja koska Olavi Ahokas oli notkelman reunoja metallinilmaisimella tutkiessaan löytänyt muutamia vanhalta vaikuttavia esineitä.

Kustaa Killinen kertoo Sortavalan kihlakunnankertomuksessa, että aivan pappilan tontin vieressä oli ”suuri alanko eli hauta”, jota sanottiin luosoksi. Luososta kerrottiin aiemmin löydetyn paljon keihäitä, miekkoja ja ihmisen luita. Lisäksi Killiselle oli ilmoitettu, että vielä elokuussa 1882 sen partaalta oli löydetty kolme pääkalloa ja muita ihmisen luita vieretysten (Killinen, Kustaa 1889: *Muinaisjäännöksistä ja -muistoja Sortavalan kihlakunnasta. Luetteloja Suomen muinaisjäännöksistä XVI.* s. 46). Maastossa selvästi parhaiten Killisen kuvausta vastaava painanne on edellä kuvattu notkelma.

Olavi Ahokas tutki aluetta kesällä 2001 ja useita kertoja myöhemmin, kun notkon itäreunalle oli kaivettu kaivinkoneella muutamia kuoppia.

Ahokkaan ensimmäiset löydöt heinäkuussa 2001 olivat naula (teollinen tuote) ja naulan katkelma Luoson partaalta pelloilta sekä naulan (?) katkelma ja palanutta savea (muruja) Luoson seinämästä. (löytöjä ei luetteloitu, löydöt olivat toukokuun 2002 löytöjen mukana ja tieto löytöajasta löytöpusseissa olevissa lapuissa.)

Syys- ja lokakuussa 2001 Ahokas löysi pronssiesineen, metalliesineen katkelman ja riippulukon kaaren (KM-H 2007081:1-3, lisäksi suuri oven lukko, käsin taottuja ja teollisesti valmistettuja rautanauvoja ja katkelmia, peltiä, joita ei luetteloitu) Luoson itäpuolelta (enimmäkseen 20-30 m päästä reunalta). Luoson itäreunalle kaivinkoneella tehdyistä kaivannoista löytyi samalla punasavikeramiikkaa (KM-H 2007081:4-5, lisäksi tiiltä, palanutta savea, käsin taottuja ja teollisesti valmistettuja rautanauvoja ja katkelmia, rautaesineen katkelmia, joita ei luetteloitu. Luoson itärinteestä löytyi vielä käsin taottuja ja teollisesti valmistettuja rautanauvoja ja katkelmia, rautaesineen katkelmia sekä modernia metalliromua, joita ei luetteloitu). Karttapiirroksen mukaan riippulukon kaari (KM-H 2007081:3) löytyi pellon ja metsän rajasta pienen kivikasan vierestä noin 30 cm syvyydestä hiekasta, metalliesineen katkelma (KM-H 2007081:2) (ja oven lukko) siitä etelään pellon puolelta ja pronssiesine (KM-H 2007081:1) vielä siitä kaakkoon metsän reunasta. Luososta itään ja kaakkoon, koko sen ja Pyhämäen välisellä alueella on metallihavaintoja Ahokkaan mukaan hyvin runsaasti.

Toukokuussa 2002 Ahokas löysi kaksi kuparipellin palaa, joista toinen koristeltu, sekä pronssi(?)napin (KM-H 2007083:1-3) Luoson kaakkoisreunalta (kaivantojen eteläpuolelta, 10-15 cm syvyydeltä). Samalla löytyi rautaesineen katkelma (KM-H 2007083:4, lisäksi palanutta savea ja rautanauvojen katkelmia, osa suurempia käsin taottuja, osa pienempiä (1-2 tuuman) tehdastekoisia, ei luetteloitu) Luoson itäreunalta, kaivinkoneella kaivettujen 30-50 cm syvien kuoppien pohjalta, yleensä 10-15 cm syvyydeltä. Alueella on Ahokkaan mukaan metallihavaintoja erittäin runsaasti.

Kevään 2002 löytöjen yhteydessä lähettämässään kirjeessä Ahokas mainitsee tutkineensa Luosoa ”kolme varttia” keväällä 2002. Hän kertoo erityisesti tutkineensa kaivantojen pohjia toivoen löytävänsä vanhempaa esineistöä. Hän arvelee että Luoson ympäristössä maakerrokset ovat pahasti häiriintyneet, kun Luosoa ympäröivien peltojen kivet on koneellisesti raivattu 1960-luvulla. Löytöjen perusteella hän arvelee, että paikalla on ”vanha asuinpaikka ja päällä – jos nyt ei kirkkoa – niin pappilan talousrakennuksia eri aikakausilta.”

Lokakuussa 2002 Ahokas löysi rautanaulan varsikatkelman (pahasti ruostunut, todennäköisemmin teollisesti valmistettu) ja pienen kolmiomainen rautaesineen katkelman (ohutta levyä tai peltiä, Ahokas arvelee veitsenkärjeksi tai helaksi, ei voi varmasti päätellä, ennemminkin peltiä) (löytöjä ei luetteloitu). Nämä löytyivät Luoson itäreunalta, kaivinkoneella tehdystä (uudesta) kaivannosta, noin 50 cm syvyydeltä maan pinnasta (kartalle merkitty löytökohta $x = 6853\ 57$, $y = 4499\ 40$). Löytöjä oli siis syvällä.

Edellä lueteltujen Luoson itä- ja kaakkoispuolelta, painanteen reunalta tai sen ja Pyhämäen väliseltä tasamaalta löytyneiden esineiden lisäksi samaan löytökokonaisuuteen kuuluvat topografiselta kannalta Luoson koillisreunan tasanteen jatkeena luoteessa ja pohjoisessa olevalta opettaja Mollerin tontilta löytyneet esineet. Olavi Ahokas on löytänyt Mollerin kasvimaalta asuinrakennuksen lounaispuolelta mustasavikeramiikan palan ja palanutta savea, sekä kauempaa talosta, ”läheltä kasvimaan lounaiskulmaa”, kasteristin katkelman ja Pietari Suuren aikaisen pienen kuparirahan. (Esineiden sijainti ei ole tiedossa, kyseessä saattavat olla samat löydöt, jotka mainitaan kartassa: Selite museovirastolle luovutettaviin löytöihin, kohdat 7.1 ja 7.2, Olavi Ahokas 6.12.1998. Näiden löytökohdaksi on kartalle merkitty $x = 6853\ 65$, $y = 4499\ 41$.)

Inventoinnin yhteydessä luetteloitiin lisäksi Ahokkaan syyskuussa 1999 Mollerin tontilta löytämistä esineistä pala taiteltua kuparipeltiä ja vaaleaa, lasitettua keramiikkaa (KM-H 2007080:1-2, lisäksi palanutta savea, jota ei luetteloitu). Ilmeisesti vuosina 1999 tai

2000 löytyivät myös kuparilangan pätkä ja kaksi palaa rypyttettyä metallilistaa (ilmeisesti uudehkoa tavaraa, ei luetteloitu).

Inventoinnissa Luoson itäpuolelle kaivettiin kolme koekuoppaa. KK 43 sijoitettiin Luoson itäpuolisen entisen peltokaistaleen itäreunalle, Ahokkaan aiempien löytöjen (KM-H 2007081:1 ja 2) löytöpaikkojen tienoille. Kuopasta löytyi vain vähän palanutta savea. KK 44 kaivettiin aivan Luoson reunalle. Koekuopalla haluttiin tutkia Luoson reunaa, koska Ahokas oli löytänyt siitä ja sen lähelle hieman pohjoisempana olevista kaivannoista runsaasti nauvoja myös varsin syvältä maan pinnan alapuolelta. Kuopassa oli metrin paksuudelta hiekkamultaa, jossa oli löytöjä ylimmässä puolen metrin kerroksessa (KM-H 2007092:1-10). Alimpana oli ohut kerros, jossa oli tavallista enemmän hiiltä. Stratigrafian perusteella hiekkamultakerros on muodostunut vähitellen tai ainakin useassa vaiheessa. Todennäköisimmältä vaikuttaa, että multa on kertynyt vähitellen maa-aineksen valuesa Luoson rinteeseen itäpuoliselta pelloilta maanmuokkauksen seurauksena. Pohjalla oleva hiilipitoisempi kerros saattaa liittyä kaskeamiseen tai alueen alkuperäiseen pelloksi raivaamiseen. Maa-aineksen kertyminen on alkanut aiemmin kuin esinelöytöjen kertyminen. Esinelöytöjen runsauden perusteella (verrattuna tasamaalla olevaan koekuoppaan KK 43) Luoson reunaa on myöhemmin aikoina käytetty tunkiona. KK 45 kaivettiin vertailun vuoksi edellisistä 40-50 m itään, entisen pellon ulkopuolelle metsään, aivan Pyhämäen rinteeseen juurelle tasamaalle. Ympäristössä oli hyvin pieniä kaskiröykkiöitä. Koekuopasta ei löytynyt mitään ihmistoimintaan viittaavaa. Havainto-olosuhteet Mollerin tontilla olivat inventoinnin aikana kasvillisuuden vuoksi huonot, eikä aluetta tutkittu tarkemmin. Leo Mollerin mukaan tontilta ei ole Ahokkaan löytöjen jälkeen löydetty mitään erikoista.

Yhteenvedon voidaan todeta, että inventointihavainnot eivät tuo lisävalaistusta vanhoihin tietoihin ase- ja luulöydöistä, jotka viittaavat hautauksiin. Luoson reunat ja pohja ovat perusteellisesti muuttuneet kivenraivauksen, maansiirtojen ja kaatopaikkana käyttämisen seurauksena, joten mahdollisten hautausten säilyminen ja löytyminen on hyvin sattumanvaraista. Kuten edellä todettiin eräät yksittäiset esinelöydöt ja naulojen runsaus ovat joltaneet Olavi Ahokkaan pohtimaan mahdollisuutta, että Pyhämäen kirkko olisikin sijainnut mäen rinteeseen juurella Luoson reunalla. Löydöt eivät tue tätä, koska nimen omaan palaneeseen kirkkoon viittaavat löydöt (palaneet naulat ja sulanut lasi) puuttuvat. Naulojen ja muun metallisen pienesineistön melko suuri määrä selittyy parhaiten asutuksella. Uudemman materiaalin osalta kyseessä on epäilemättä Luoson vastakkaisella puolella olleeseen pappilaan liittyvä asutusjäte, Luoson reunalla jopa tunkiojäte, mutta löydöissä on jonkin verran myös esineistöä (kasteristin katkelma, pronssinen pienesineistö, pieni määrä karjalaista keramiikkaa), joka viittaa ehkä vanhempaan paikalla sijainneeseen asutukseen. Löytöjen perusteella Luoson itäpuolista aluetta ja siihen pohjoisessa naapuritilan puolella liittyvää löytöaluetta ("Mollerin kasvimaata") voidaan pitää kiinteänä muinaisjäännöksenä, vaikka sen luonne onkin jonkin verran epäselvä. Mahdollisesti kyseessä on asuinpaikka. Varsinaisen talon tontin sijainti tällä alueella jää kuitenkin epäselväksi, koska vanhemman asutukseen viittaavien löytöjen osalta ei ole toistaiseksi havaittavista selvää, pienialaista löytökeskittymää.

Inventointilöydöt	KM-H 2007080:1-2, KM-H 2007081:1-5, KM-H 2007083:1-4, KM-H 2007092:1-10
Luokitusehdotus	II
Kartta	Kartta 6

Inventointinumero	8
Kunta, kylä, nimi	UUKUNIEMI Uukuniemi Ertonlahti
Muinaisjäännöstyyppi	asuinpaikka
Ajoitus	historiallinen aika
Peruskartta	4142 03 UUKUNIEMI
Peruskoordinaatit	x = 6853 09 y = 4500 62 z = 100-105
Aiemmat tiedot	-
Aiemmat löydöt	-
Sijainti	Uukuniemen kirkosta 0,25 km kaakkoon.

Inventointihavainnot

Ertonlahden talo sijaitsee Kirkkolammen itärannalla, Uukuniemen kirkosta 300 m etelä-kaakkoon, maantien itäpuolella. Talo on matalalla kumpareella, ja sitä ympäröivät maantien itäpuolella loivasti kumpuilevat pellot. Maantien länsipuolella maasto laskee melko jyrkkänä rinteinä Ertonlahden rantaan. Talon kohdalta eroaa maantieltä vinosti rinnettä länteen laskeutuva tilustie. Sen eteläpuolinen rinne on peltona. Tilustien pohjoispuolella oleva rinne ja sen päällä maantien varrella oleva tasanne ovat osittain viljelemätöntä ketoa, osittain tonttimaata.

Aluetta tutkittiin inventoinnissa, koska paikalla on isojakokarttaan merkitty tontti. Tontilla tähän aikaan olleen asutuksen luonne on epäselvä, sillä tämä tontti on pienempi kahdesta tilan Uukuniemi 1 maalle merkitystä tontista. Tilan päätalo on ilmeisesti sijainnut toisella tontilla, joka on ollut noin 200 m päässä kaakossa Käräjämäellä (katso inventointikohde 9 Käräjämäki). Myös Steinheilin kartassa toiseksi eteläisin Kirkkolammen itäpuolelle merkitty talo tarkoittanee tällä tontilla ollutta taloa. Tontti ei ole aivan nykyisen Ertonlahden talon kohdalla, vaan sen länsipuolella, osittain ehkä maantien penkereen alla, osittain sen länsipuolella. Nykyisen Ertonlahden talon paikalla ei ole silloin ollut rakennuksia.

Isojakokarttaan merkityn tontin kohdalla, maantien ja rantaan laskeutuvan tilustien välissä, on nykyisin (paikallisten asukkaiden tietämän mukaan) kunnan omistama rakentamaton tontti. Siitä luoteeseen maantien lounaispuolella on tien suuntainen rivitalo. Myös rakentamattoman tontin länsipuolella, aivan jyrkemmän rinteiden reunalla on asuinrakennus.

Tältä alueella, aivan maantien penkereen juuresta alkaen ja 5-10 m siitä lounaaseen ulottuen, oli inventoinnin aikana kuorittu osittain pintamaa, koska aluetta oli käytetty väliaikaisena pysäköintialueena. Kuorittu alue ulottui Ertonlahden rantaan laskeutuvasta tiestä kaakossa lähelle (noin 10 m päähän) luoteessa olevan rivitalotontin reunaa. Kuorittu maa oli kasoissa alueen luoteisosassa.

Inventoinnissa 7.7.2003 todettiin, että maa oli hyvin tummaa kuoritun alueen rannanpuoleisella reunalla ja luoteispäässä. Siinä oli palanutta kiveä, palanutta savea, karjalaista keramiikkaa ja jonkin verran uudempaa asutusjätettä. Olavi Ahokas tutki aluetta metallinilmaisimella ja totesi metallia olevan runsaasti. Metallilöytöinä otettiin talteen rautakautisen enkolpiorannerenkaan kannen katkelma KM 35490:1, pronssisen kasteristin katkelma KM 35490:2, pronssihakanen KM 35490:3, pronssinappi KM 35490:4 ja taiteltua

pronssipeltiä KM 35490:5. Pronssinappi löytyi alueen luoteisosasta. Muut esineet löytyivät noin metrin läpimittaiselta alueelta kuoritun alueen keskiosasta, tumman maan ylälaidan tienoilta. Rannerenkaan katkelma ja ristin katkelma näyttävät tarkoituksellisesti murretuilta ja pronssipelti on taiteltu kasaan. Näiden selvästi eri-ikäisten esineiden löytyminen hyvin läheltä toisiaan ja esineiden kunto viittavat ehkä siihen, että kyseessä on uusiokäyttöön varastoidun romumetallin kätkö, joka on myöhemmin, tontin muututtua pelloksi, jonkin verran levinnyt maahan. Kuoritulta alueelta löytyi myös erilaista, ehkä jonkin verran vanhempaan asutukseen liittyvää rautaesineistöä, jota ei luetteloitu (taottu naula, rautarengas). Keramiikkaa (KM 35490:6-11) oli runsaasti ja se oli hyvin suurelta osin karjalaista keramiikkaa. Keramiikan runsautta kuvaa se, että pintapoiminnassa parin aarin alalta löytyi reunapalat neljästä eri astiasta (KM 35490:6-9).

Tumman maan alue (vanha tontti) jatkuu ilmeisesti kaakkoon kuorimattomalle alueelle ja luoteeseen rivitalon tontille. Tumma multakerros oli kuoritulla alueella ohut (alle 20 cm). Kaakossa ja etelässä multakerroksen paksuus oli enimmillään noin 25 cm, luoteessa rivitalotontin rajan lähellä 30 cm. Lännessä olevan asuinrakennuksen suunnassa, kerros oli ohut (15 cm). Maalaji oli hienoa hiekkaa, paikoin kuitenkin sen verran soraista, että kairaaminen oli hankalaa.

Ertonlahden talon pellot olivat inventoinnin aikana kynnetyt. Koko peltoalue tarkastettiin ja pintapoimittiin kävellen noin 5 m linjavälillä, ei kuitenkaan täysin säännöllisesti. Maantien ja rannan välisellä pellolla oli jonkin verran karjalaista ja valkosavikeramiikkaa (KM 35490:13-15) noin 20 m leveydeltä rantaan laskeutuvan tilustien eteläpuolella noin 50 m matkalla maantieltä länteen ($x = 6853\ 05-07$, $y = 4500\ 56-62$). Samanlaista keramiikkaa (KM 35490:18-20) oli vähän myös pellon ylälaidassa tilustien risteyksessä olevasta ladosta kaakkoon maantien reunan lähellä, joitakin paloja vielä ladosta etelään ja lounaaseen, kauimmillaan 30-40 m päässä ($x = 6853\ 01-04$, $y = 4500\ 60-66$). Kauempana kaakossa ei ollut vanhempaa keramiikkaa, mutta pellon kaakkoislaidan yläosassa (maantien länsipuolella, $x = 6852\ 94-96$, $y = 4500\ 63-67$) oli runsaasti sisältä lasitettua punasavikeramiikkaa suurina paloina (KM 35490:21-23). Nämä löydöt ovat samanlaisia kuin Käräjämäen ympäristössä. Rinnepellon keski- ja alaosassa ei ollut keramiikkaa. Keramiikkaa löytyi myös maantien itäpuolelta Ertonlahden talon pohjoispuolelta ($x = 6853\ 11-15$, $y = 4500\ 62-65$, KM 35490:24-25). Löytöalue alkoi aivan Ertonlahden tontin reunasta ja ulottui siitä noin 40 m pohjoiseen. Löytöjä oli vain aivan lähellä tien reunaa, alle 10 m päässä siitä. Muuten Ertonlahden talon pohjois- ja itäpuolisilta pelloilta ei löytynyt mitään vanhempaan asutukseen viittaavaa lukuun ottamatta yhtä karjalaisen keramiikan palaa noin 150 m talosta itään, aivan tilanrajan lähellä ($x = 6853\ 10$, $y = 4500\ 82$, KM 35490:27). Tämä löytö liittyy ehkä naapuritilan puolella vielä 1800-luvulla (isojakokartassa) olleeseen vanhaan tonttiin (sijainti likimain $x = 6853\ 09$, $y = 4500\ 91$), joka nyt on peltona. Sen alue kasvoi inventoinnin aikana viljaa, eikä sitä voitu tarkastaa. Maantien itäpuolelta Ertonlahden talosta etelään kerättiin myös jonkin verran löytöjä. Niitä käsitellään Käräjämäen kohdekuvauksessa.

Ertonlahden rinnepellolla oli myös lohkotulta näyttäviä kvartsikappaleita. Niitä oli vähäisessä määrin samoilla alueilla kuin keramiikkaa. Lisäksi pellon alareunassa, vanhan rantatörmän päällä, oli yksittäisiä kvartseja harvakseltaan, ja selvä keskittymä pellon eteläosassa olevasta suuresta kivistä ($x = 6852\ 92$, $y = 4500\ 56$) noin 30 m matkalla luoteeseen samalla korkeustasolla. Kvartsi näyttää murskatulta tai lohkotulta, mutta yhtään selvästi iskosmaista palaa ei löytynyt (KM 35490:28). Keskittymässä oli myös useita suuria, jopa kahden nyrkin kokoisia mukuloita, joissa oli runsaasti lohkopintoja.

Olavi Ahokas tutki vielä myöhemmin inventoinnin aikana 10.7.2003 pysäköintialuetta ja maantien länsireunalta rantaan laskeutuvaa rinnepelltoa. Pysäköintialueelta hän otti talteen rikkinäisen pronssisen silmänäulan (KM-H 2007095:1) ja taitellun pronssipellin palan (KM-H 2007095:2) kertomansa mukaan samalta kohdalta kuin aiemmat metallilöydöt (KM 35490:1-3 ja 5). Muut löydöt (KM-H 2007095:3-5) ovat peräisin maantien länsipuoliselta rinnepellolta.

Kesällä 2004 Olavi Ahokas tutki aluetta kesäkuun alussa. Ertonlahden talon pohjoispuoliselta pellolta välittömästi maantien itäpuolelta löytyi raha (denga 1730-1 (1735?), KM-H 2007097:1), pronssisormus (KM-H 2007097:2), metallinappi (KM-H 2007097:3), pronssihela (KM-H 2007097:4), pronssipellin paloja (KM-H 2007097:5-6) sekä puna- ja valkosavikeramiikkaa (KM-H 2007097:7-8). Rantaan laskeutuvan tien eteläpuolisesta pellon laidasta hän löysi karjalaista ja valkosavikeramiikkaa (KM-H 2007097:9-10). Nämä löytöalueet ovat siis samoja, joilta jo kesällä 2003 löytyi muun muassa keramiikkaa. Ahokas löysi kuitenkin rahan (kopeekka vuodelta 1834), kuparipeltiä ja keramiikkaa (KM-H 2007097:11-15) myös alemmaa rinteeltä, läheltä rantaa tien pohjoispuolelta, mistä ei vuonna 2003 saatu löytöjä. Rahan ja keramiikan perusteella tämän alueen löydöt eivät vaikuta niin vanhoilta kuin rinteeseen päältä kerätyt. Myös Myös Outi Ahokas keräsi kesällä 2004 kynnöspelloilta tuoreempia asuinpaikkalöytöjä, joita ei ole luetteloitu.

Löytöjen perusteella Ertonlahden talon kohdalla maantien länsipuolella olevaa tasannetta (inventoinnin aikana pysäköintipaikaksi raivattua aluetta) voidaan pitää asuinpaikkana. Tämä alue rajoittuu etelässä rantaan laskeutuvaan tiehen, idässä maantiehen, pohjoisessa rivitalon tonttiin sekä lännessä toisen asuinrakennuksen pihapiiriin ja jyrkän rinteeseen. Asuinpaikan voidaan ehkä katsoa ulottuvan myös tältä alueelta jonkin matkaa pohjoiseen, maantien alle ja jopa itäpuolelle, etelään rinnepellon ylälaitaan maantien länsilaidalla ja länteen rantaan laskevan tien suuntaan. Asuinpaikkaa ei voi pitää varmuudella aivan Uukuniemen kirkonkylän vanhimpiin kuuluvana, koska löytöihin ei sisälly 1500- tai 1600-luvun rahoja, ja koska muut varhaiseen ajoitukseen viittaavat metallilöydöt (ranne- renkaan ja ehkä kasteristin katkelmat) ovat todennäköisesti löytökontekstiltaan sekundäärisiä. Karjalaisen keramiikan absoluuttisen ja suhteellisen runsauden perusteella Ertonlahti kuuluu kuitenkin selkeästi vanhempien asuinpaikkojen joukkoon.

Pintapöiminnässä todettu kvartsikeskittymä rinnepellon alalaidassa, vanhan rantatörmän päällä sopisi sijaintinsa osalta pyyntiasuinpaikaksi. Kvartsien joukossa ei kuitenkaan ole selviä esineitä, ytimiä tai iskoksia. Siten jää epäselväksi milloin ja missä tarkoituksessa kvartsia on rikottu ja levitetty tälle alueelle (ja pienemmässä määrin muualle pellolle). Kvartsikeskittymän aluetta ei ole ehkä syytä pitää kiinteänä muinaisjäännöksenä.

Inventointilöydöt KM 35490:1-28, KM-H 2007095:1-5, KM-H 2007097:1-15

Luokitusehdotus II

Kartta Kartta 7

Inventointinumero	9
Kunta, kylä, nimi	UUKUNIEMI Uukuniemi Käräjämäki
Muinaisjäännöstyyppi	asuinpaikka
Ajoitus	historiallinen aika
Peruskartta	4142 03 UUKUNIEMI
Peruskoordinaatit	x = 6852 99 y = 4500 78 z = 103-108
Aiemmat tiedot	-
Aiemmat löydöt	-
Sijainti	Uukuniemen kirkosta 0,45 km kaakkoon.

Inventointihavainnot

Käräjämäki sijaitsee Kirkkolammen itärannalla, Uukuniemen kirkosta 450 m ja Ertonlahden talosta 150 m kaakkoon, maantien itäpuolella. Se on 150 m pitkä ja 50 m leveä itä-länsi-suuntainen kalliopohjainen harjanne. Reunoilla on paikoin melko jyrkkinäkin laskevia silokallioita, mutta laki on melko tasainen ja enimmäkseen maapeitteinen. Noin kaksi kolmasosaa mäestä kuuluu Ertonlahden taloon, mutta itäpäässä on Jaanilan talo. Ertonlahteen kuuluvassa osassa kasvaa nuorta metsää ja pensaikkoo. Mäen ympärillä Ertonlahden maalla on peltoa. Tilan rajaa pitkin mäen yli kulkee kylätie. Sen itäpuolella on metsää ja Jaanilan pihapiiri. Maantien länsipuolella maasto laskee melko jyrkkänä rinteinä Ertonlahden rantaan.

Isojakokartoissa Käräjämälle on merkitty laaja, koko Ertonlahden puoleisen osan kattava tontti. Käräjämällä sijainnut talo näyttää olleen kantatilan Uukuniem 1 päätalo, sillä toinen tilalla oleva tontti (inventointikohde 8 Ertonlahti) on paljon pienempi, eikä sitä edes ole selvästi merkitty vuosien 1825-28 karttaan. Steinheilin kartassa eteläisin Kirkkolammen itäpuolelle merkitty talo tarkoittanee Käräjämäen taloa. Mäellä olleelle tontille on tullut tie lännestä maantieltä, joka on kulkenut suunnilleen nykyisen maantien kohdalla. Vuoden 1838 karttaan tontille on merkitty erikseen rakennukset, jotka ovat sijainneet mäen reunoilla. Keskellä on ollut laaja avoin piha. Kallioiden ympärillä nykyisillä pelloilla on myös ollut joitakin erillisiä rakennuksia. 1900-luvun kartoissa mäellä ei enää ole asutusta. Tässä vaiheessa talo on ilmeisesti siirretty Ertonlahden talon nykyiselle tontille.

Olavi Ahokas on ehkä löytänyt alueelta jotakin, sillä kartassa ”Selite museovirastolle luovutettaviin löytöihin, Olavi Ahokas 6.12.1998” on kaksi Käräjämäen tienoille merkitty kohta. Löytöpaikka 10 on kartalle merkitty Käräjämäen laella noin 20 m tilanrajasta länteen (x = 6852 98, y = 4500 80), ja löytöpaikat 9.1 ja 9.2 Ertonlahden talon tontin etelä- ja maantien itäpuolella (x = 6853 02, y = 4500 70). Näiltä paikoilta löytyneistä esineistä ei ole tätä kirjoitettaessa tietoa.

Inventoinnissa mäki tarkastettiin. Maan pinnalla ei havaittu jälkiä paikalla olleista rakennuksista. Ainakin osittain tämä johtuu ilmeisesti siitä, että rakennusten perustukset on poistettu. Paikkakuntalaiset kertoivat, että muutamia kymmeniä vuosia sitten Ertonlahden silloinen isäntä oli ajanut pois mäellä vielä silloin olleita rakennusten peruskiviä. Jäljellä ehkä vielä olevien rakennusjäännösten havaitsemista vaikeuttaa paikoin erittäin tiheä pensaikko. Mäen laen jokseenkin tasaiselle alueelle kaivettiin kaksi koekuoppaa (KK 46 ja KK 47). Näistä saatiin löytöinä punasavikeramiikkaa ja tasolasia (KM-H 2007093:1-6)

sekä posliinia, tiiltä ja rautanauvoja (ei luetteloitu). Löytöjen määrä oli vähäinen. Koekuopat sijaitsivat alueella, joka on isojakokartassa rakennusten keskellä olevaa pihaa. Maa koekuopissa oli tämä sijainti huomioon ottaen varsin vaaleaa, ruskeaa hiekkamaata.

Mäen ympärillä Ertonlahden maalla oleva pelto oli kynnettyä, ja se pintapoimittiin kokonaan. Asuinpaikkalöytöjä (KM-H 2007093:7-14) oli enimmäkseen mäen reunoilla olevien kallioiden alla, aivan pellon reunassa. Jonkin verran varsinkin keramiikkaa oli myös kauempana kallioista mäen eteläpuolella, sen ja pellolla olevan pienen kalliopaljastuman välissä, sekä mäen länsipäästä maantielle johtavan pientareen (eli asutusaikaisen pihatien) ja maantien varrella. Mäen reunoilta löytyi paljon värillisten lasiastioiden kappaleita (erityisesti vihreitä hyvin koverapohjaisten pullojen paloja), lasitettua punasavikeramiikkaa ja muuta ilmeisesti uudehkoa keramiikkaa (muun muassa suuri kivasavikeramiikan pala, ilmeisesti pullosta). Löydöissä ei ollut muuta selkeästi karjalaista keramiikkaa kuin aivan maantien varrelta lännestä löytyneet pari palaa, jotka voivat yhtä hyvin liittyä Ertonlahden tonttiin. Lisäksi Käräjämäen löytöjen kaltaista materiaalia (suurien lasitettujen punasaviastioiden osia ja koverapohjaisten vihreiden pullojen paloja) löytyi runsaasti maantien länsipuolisen pellon etelälaidasta rinteeseen yläosasta (mutta ei muualta maantien länsipuolella pintapomituilla pelloilla). Tämä voisi selittyä siten, että pellon laita on käytetty tunkiona, johon jätettä on kuljetettu Käräjämäen ollessa asuttuna.

Löytöjen perusteella Käräjämäkeä voidaan pitää asuinpaikkana. Kohde ei ilmeisesti ole kovin hyvin säilynyt, koska rakennusjäännökset on hävitetty, ja kallioita ympäröivä pelto on tehokkaasti muokattu. Muinaisjäännöksen rajaaminen suhteessa Ertonlahden asuinpaikkaan on tulkinnanvaraista, sillä kohteet ovat lähekkäin, eikä niiden välillä ole täysin löydötöntä aluetta. Löytökeskittymät ovat kuitenkin selvästi erilliset, ja löydöt laadultaan erilaisia: Ertonlahdessa ne painottuvat karjalaiseen keramiikkana, Käräjämäessä (pullo)lasiin, punasavikeramiikkaan ja erilaisiin karjalaista keramiikkaa todennäköisesti nuorempiin keramiikkatyyppeihin. Löytöjen erot kuvastavat ilmeisesti asutuksen ajallista eroa, ja ehkä myös asukkaiden sosiaalista asemaa.

Inventointilöydöt	KM-H 2007093:1-14
Luokitusehdotus	II
Kartta	Kartta 7

Inventointinumero	10
Kunta, kylä, nimi	UUKUNIEMI Uukuniemi Pankkolanmäki
Muinaisjäännöstyyppi	löytöpaikka
Ajoitus	historiallinen aika
Peruskartta	4124 12 LENTTEENSELKÄ
Peruskoordinaatit	x = 6853 81 y = 4499 53 z = 102-104
Aiemmat tiedot	-
Aiemmat löydöt	-
Sijainti	Uukuniemen kirkosta 1,1 km länsiluoteeseen.

Inventointihavainnot

Paikka sijaitsee Kirkkolammen luoteispuolella, Kirkkosillasta noin 200 m etelälounaaseen, maantien kaakkoispuolella. Pankkolanmäellä tarkoitetaan tässä välittömästi tien kaakkoispuolella olevaa, luoteesta kaakkoon noin sata metriä pitkää ja jonkin verran kaapeampaa kumpareta. Kumpareen laki on vajaan puolen hehtaarin alalta lähes tasaista, hiukan kaakkoon viettävää maata. Se on aiemmin ollut peltona, mutta nyt jo melko metsittynyt. Rinne laskee melko jyrkkänä tasanteelta kaakossa, idässä ja pohjoisessa. Lännessä kumpareta rajaa matalahko, kapea, pohjoiseen avautuva notko. Sen eteläpäässä on nykyisin asumaton tontti, jolla vielä on jäljellä pieni asuinrakennus. Kumpareen laen tasanne jatkuu tontin kautta lounaaseen ja yhtyy Pyhämäen luoteispuolella olevaan laajempaan loivapiirteiseen peltoalueeseen. Pyhämäen pohjoiskärjen alarinteessä oleva kallioharjanne ulottuu tontin etelälaitaan ja sulkee etelässä kumpareen lakitasanteen.

Olavi Ahokas löysi syksyllä 1999 tai 2000 paikalta tukevan talttamaisen rautaesineen, jossa on ruuvikierteillä varustettu varsi (jonkinlainen kiviporan terä ?) ja naulan, joka kuitenkin näyttää teollisesti valmistetulta. Näitä löytöjä ei ole luetteloitu. Näiden mukana lähettämässään löytötiedoissa hän mainitsee lisäksi, että aiemmin paikalta on löytynyt vyön solki. Tästä löydöstä ei ole tätä kirjoitettaessa tarkempia tietoja.

Inventoinnissa kumpare tarkastettiin, koska topografisesti se vaikuttaa talon paikaksi sopivalta. Varsinaista koekuopitusta ei ajan puutteen vuoksi suoritettu, mutta eri puolille tasannetta tehtiin muutamia koepistoja. Mitään vanhempaan asutukseen viittaavaa ei löytynyt. Maaperän todettiin olevan hiekkamaata, joka oli paikoin soransekaisista.

Inventoinnin jälkeen lokakuussa 2004 Olavi Ahokas tutki mäkeä metallinilmaisimella. Tällöin hän löysi kaksi 1600-luvun ruotsalaista kuparirahaa (1/6 ÖR SM vuodelta 1666 ja toinen samantyyppinen, jonka vuosiluvusta ei saa selvää, KM-H 2007098:1-2) sekä runsaasti rautanauvoja ja niiden katkelmia. Rautanauvoista on luetteloitu kolme selvästi palopatinaista käsin taottua naulaa (KM-H 2007098:3-5). Nämä ovat ainoat inventoinnin yhteydessä esiin tulleet palopatinaiset vanhat naulat. Lisäksi on luetteloitu yksi teollisesti valmistettu naula (KM-H 2007098:6). Luetteloimattomat naulat näyttävät palamattomilta, ja niiden joukossa on sekä käsin taottuja että teollisesti valmistettuja.

Ahokkaan mukaan metallihavainnot (rauta) oli runsaasti mäen laen pohjois- ja itäreunoilla. Hänen kartalle merkitsemänsä löytöalueen koordinaatit ovat x = 6853 79-83, y = 4499 52-55.

Tähän astisten havaintojen ja löytöjen perusteella paikkaa ei voi pitää kiinteänä muinaisjäännöksenä. 1600-luvun rahojen löytyminen lähekkäin viittaa kuitenkin muuhun toimintaan kuin pelkkään viljelyyn. Suuret palaneet rautanaulat voivat olla peräisin palaneesta rakennuksesta. Paikalla pitäisi suorittaa koekuopitusta, jotta saataisiin selville onko paikalla asuinpaikkalöytöjä tai merkkejä palaneesta rakennuksesta.

Inventointilöydöt KM-H 2007098:1-6

Luokitusehdotus

Kartta Kartta 6

Inventointinumero	11
Kunta, kylä, nimi	UUKUNIEMI Uukuniemi Pitkäkallio
Muinaisjäänöstyyppi	löytöpaikka
Ajoitus	historiallinen aika
Peruskartta	4124 12 LENTTEENSELKÄ
Peruskoordinaatit	x = 6854 62 y = 4498 68 z = 90 - 97
Aiemmat tiedot	-
Aiemmat löydöt	-
Sijainti	Uukuniemen kirkosta 2,2 km luoteeseen.

Inventointihavainnot

Olavi Ahokas tutki lokakuun alkupuolella vuonna 2003 metallinilmaisimella Papinniemmentien länsipuolella olevaa aluetta. Sitä rajaa koillisessa tie, lounaassa tien suuntainen kallioharjanne ja sen päästä kaakkoon saman suuntaisena jatkuva Kannaksen ja Rantalan talojen tilan raja. Ahokas käyttää kalliosta nimitystä ”pitkä kallio”. Kohteen nimeksi on tässä sen mukaisesti otettu Pitkäkallio.

Ahokkaan tutkima alue oli noin 200 m pitkä ja 10-50 m leveä. Se on kallion juurelta pohjoisempana koilliseen ja itään, etelässä kaakkoon loivasti laskevaa hiekkapohjaista kangasmaastoa. Alue oli vuonna 2003 tuoretta hakkuualuetta. Ahokkaan mukaan tutkimus ei ollut kattava ajan puutteen ja maaston risukkoisuuden vuoksi. Yleensä metallihavainnot oli vähän, ja niistäkin suuri osa modernia roskaa. Ahokas jätti tutkimatta tien varren (kartan mukaan ehkä noin 5-10 m leveydeltä), koska siellä modernia roskaa oli runsaimmin. Tutkimus antaa kuitenkin Ahokkaan mukaan kuvan löytöjen alueellisesta jakaantumisesta, koska muualla kaikki havaitut metallit kaivettiin ylös. Löydöt keskittyivät alueen eteläpäähän, tasan x = 6854 60 eteläpuolelle. Sieltä Ahokas otti talteen kahdeksan löytöä, muun muassa pronssisen vyön soljen (ilman neulaa) (KM-H 2007096:2, x = 6854 575, y = 4498 700) ja pienen sauvamaisen rautaesineen katkelman (KM-H 2007096:5, x = 6854 595, y = 4498 690). Muut löydöt olivat naulojen ja rautaesineiden katkelmia (ei luetteloitu). Pohjoisempana löytöjä oli hyvin harvassa. Huomiota herättävin löytö, hopeinen kasteristi (KM-H 2007096:1, x = 6854 650, y = 4498 650), kuitenkin löytyi sieltä. Aivan sen vierestä, Ahokkaan mukaan alle 10 cm päästä siitä, löytyi myös luoti (KM-H 2007096:3), mutta ei muuta metallia. Esineiden löytyminen läheltä toisiaan lienee satuma, sillä luoti vaikuttaa huomattavasti kasteristiä uudemmalta. Aivan tutkitun alueen luoteispäästä Ahokas otti talteen järeän, sauvamaisen rautaesineen katkelman (KM-H 2007096:4, x = 6854 720, y = 4498 595) ja naulan katkelman (ei luetteloitu).

Tarkastin alueen keväällä 2004. Hakkuualue oli silloin laikutettu, joten paljasta maan pintaa oli näkyvillä monin paikoin, ja havaintomahdollisuudet kohtalaiset. En havainnut muuta mahdollisesti vanhempaan ihmistoimintaan liittyvää materiaalia kuin muutamia palaneen saven tai tiilen muruja (ei otettu talteen). Asuinpaikkaan viittaavia löytökeskitymiä en havainnut. Alueella on jonkin verran pienehköjä raivausröykkiöitä.

Olavi Ahokas on tutkinut vielä kesäkuussa ja syyskuussa 2004 alueen eteläpään ja edellä mainitun tilanrajan lounaispuolella olevaa lepikkoa kasvavaa notkelmaa (kartalle merkityn alueen koordinaatit x = 6854 53-57, y = 4498 68-71). Hän on löytänyt kesäkuussa lit-

teähkön rautavartaan (todennäköisesti käsin taotun naulan varren katkelma) ja epämääräisen reunoista taitettu rautalevyn palan (ei luetteloitu). Syyskuussa on löytynyt kaksi hevosenkenkänaulaa ja suuren käsin taotun naulan kärkiosa (ei luetteloitu). Esineet ovat Ahokkaan mukaan irtolöytöjä, metallihavaintoja notkossa oli hyvin vähän.

Löytöalue näyttää liittyvän suoraan Papinniementien itäpuoliseen alueeseen, jolla myös on raivausröykkiöitä ja etelämpänä nyt metsitetty pelto, Lamakka. Nämä alueet taas liittyvät suoraan Papinniemen Kirkkokallion muinaisjäännösalueen autiokylään. Pitkäkallion eteläosan löytöihentymä sijaitsee aivan Lamakan luoteispäästä Papinniemen lounaisrantaan laskevan notkon partaalla, autiokylästä paikalle yhtenäisenä ulottuvan, ilmeisesti viljelyksessä olleen röykkiöalueen ulkolaidalla. Muutkin löytökohdat ovat saman alueen kallioharjanteeseen rajautuvalla laidalla. Tästä alueellisesta jakautumasta ja (rauta)esineiden katkelmallisuudesta saa vaikutelman, että löydöt liittyisivät jätteenä pidetyn materiaalin hylkäämiseen viljelyn alueen reunalle. Toisaalta tämä selitys ei sovi solkeen ja kasteristiin. Kasteristi näyttää tähänastisten havaintojen perusteella hajalöydöltä. Solki taas on löytynyt alueen eteläpäästä, missä on suhteellisen runsaasti myös rautahavaintoja. Varsinkin niillä tienoin saattaisi siis olla myös kiinteä muinaisjäännös, lähinnä asuinpaikka. Tällaisesta ei havaittu mitään merkkiä alueen tarkastuksessa, mutta lisätutkimukset (koekuo-pitus) saattaisivat olla tarpeellisia.

Inventointilöydöt KM-H 2007096:1-5

Luokitusehdotus

Kartta Kartta 5

Koekuoppaluettelo

Koordinaatit on ilmoitettu peruskarttakoordinaatteina metrin tarkkuudella, siten kuin koekuopat on merkitty raportin kartoille. Koekuoppien sijainnin todellinen tarkkuus ei ole näin hyvä, sillä paikannus perustuu etäisyys- ja suuntamittauksiin koekuoppien ja peruskartalla näkyvien kohteiden välillä. Koekuopat on sijoitettu kartalle näiden mittausten perusteella siten, että lähekkäisten koekuoppien kaikki mittaukset huomioon ottaen sijainti on vastannut mahdollisimman hyvin mittaustuloksia. Ilmoitettujen koordinaattien absoluuttinen tarkkuus lienee 5-10 m. Lähekkäin sijaitsevien koekuoppien osalta koordinaatit ilmoittavat kuitenkin huomattavasti tarkemmin yksittäisten koekuoppien sijainnin suhteessa toisiinsa. Koekuoppien sijainti maastossa on tarvittaessa parhaiten rekonstruoitavissa maastossa käyttämällä sekä koordinaatteja että koekuoppien sanallisia ympäristökuvauksia.

Löytöjen määrä tarkoittaa kuvauksessa kaikenlaisen ihmistoiminnan tuloksena maaperään joutuneen materiaalin silmämääräisesti arvioitua suhteellista määrää. Kaikki löydöt otettiin talteen koekuoppia kaivettaessa, mutta vain löydöt, jotka todennäköisesti ajoittuvat vanhempaan asutukseen, on luetteloitu. Kuvauksen lopussa luetellaan kaikki koekuopan löydöt.

Koekuoppa 1

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Vanhan Pappilan (Virkistyskeskuksen) kaakkoispuolella, lähellä Luoson lounaisreunaa. Etäisyys koekuopasta Lintusen tien keskilinjalle on noin 7 m (suuntaan SSW), ja tästä pisteestä Lintusen tietä pitkin maantien keskilinjalle (suuntaan WNW) noin 77 m, ja tien yli Vanhan Pappilan väentuvan itäkulmaan 81 m. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 565$, $y = 4499\ 353$. Koekuoppa pyrittiin sijoittamaan mahdollisimman lähelle Luoson reunaa. Luoson lounaisreunalla on kuitenkin runsaasti pelloilta ajettuja kiviä ja muuta jätettä, jotka peittävät alkuperäisen maan pinnan ja notkon reunan. Koekuopasta noin puolitoista metriä koilliseen maan pinta oli jo pellolta ajettujen kivien peitossa, vaikka jyrkän rinteiden reuna on useiden metrien päässä. Koekuopan kohdalla maan pinta laskee loivasti koilliseen. Paikka on entistä peltoa, jolla nyt kasvaa koiranputkea, horsmaa ja heinää, sekä harvakseltaan pieniä koivuja ja istutettuja tammen taimia (lähin noin 2,5 m koekuopasta etelään). Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ruohoturve ja tumma hiekkamulta, runsaasti moderneja löytöjä, paksuus 23-25 cm
2.	kellertävää hiekkamaata, ei löytöjä, paksuus 15-20 cm
3.	harmahtavaa hiekkamaata, jossa vähän hienojakoista ainesta, ei löytöjä, kaivettiin 45-50 cm syvyyteen

Maalaji oli heikosti lajittunutta hiekkaa, jonka joukossa oli jonkin verran savea. Hiekan joukossa oli koko kuopan syvyydeltä jonkin verran pieniä (alle 10 cm läpimittaisia) pyörityneitä kiviä. Pintakerroksessa oli yksi palaneen näköinen kivi.

Löydöt: luetteloimattomia löytöjä: rautanaula (moderni, 4", kotkattu, taitettu kaksi kertaa 90 astetta), nahkaa, luuta (pieni pala), liitupiipun pala (pieni muru pesän seinämästä), valkeaa lasitettua fajanssia (pieni muru), kirkasta paksua lasia (kolme pientä palaa), runsaasti palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, erittäin runsaasti (useita satoja grammoja) hiekan-

sekaista bitumia, asfalttia tai muuta sen kaltaista ainetta litteinä, osittain sileäpintaisina kappaleina.

Koekuoppa 2

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Vanhan Pappilan (Virkistyskeskuksen) kaakkoispuolella, melko lähellä Luoson lounaisreunaa. Kuoppa kaivettiin aivan Lintusen tien reunaan. Etäisyys siitä tien keskilinjalle on noin 4 m (suuntaan NNE), ja tästä pisteestä Lintusen tietä pitkin maantien keskilinjalle (suuntaan WNW) noin 78 m, ja tien yli Vanhan Pappilan väentuvan itäkulmaan 82 m. Peruskartallakin näkyvässä tilan rajojen risteyksessä oleva rajapyykki on noin 3 m päässä koekuopasta suunnassa 155°. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 554$, $y = 4499\ 349$. Paikka on entistä peltoa, jolla nyt kasvaa horsmaa ja nuorta lehtimetsää. Lintusen tien varrella koekuopan lähellä on kaksi suurehkoa kiveä, yksi kuopasta noin 7 m itäkaakkoon, ja toinen 11 m länsiluoteeseen. Maan pinta on tasainen. Koekuopasta noin 3 m etelään on noin kahden metrin läpimittainen maakasa ja 5-10 m lounaaseen kaivanto. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	heikko ruohoturve, alla tummaa hiekkamultaa, jonkin verran löytöjä, paksuus 35 cm
2.	keltaista, soransekaista hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 35-40 cm syvyyteen

Maalaji oli soransekaista hiekkaa. Kuopassa oli muutamia 5-10 cm läpimittaisia kiviä. Muutamat pienet kivet näyttivät palaneilta.

Löydöt: KM-H 2007086:1-3 saviastianpala (karjalaista keramiikkaa), vihertävää ohutta tasolasia, 4 kpl, kirkasta ohutta tasolasia, 1 kpl, luetteloiduttomia löytöjä: rautanauvoja (moderneja, 1" 1 kpl, 2" 1 kpl, kanta noin 3", 1 kpl), valkeaa lasitettua fajanssia (neljä palaa, joista yksi lautasen reunasta), vihreää paksua lasia (pieni muru, pullolasia?), palanutta savea, todennäköisesti tiiltä 4 kpl, palanutta luuta pieni muru, bitumia, asfalttia tai muuta sen kaltaista ainetta, jonka seassa hiekkaa 1 kpl.

Koekuoppa 3

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Vanhan Pappilan (Virkistyskeskuksen) kaakkoispuolella ja Lintusen tien lounaispuolella. Etäisyys siitä Lintusen tien keskilinjalle on noin 16 m (suuntaan NNE), ja tästä pisteestä Lintusen tietä pitkin maantien keskilinjalle (suuntaan WNW) noin 47 m, ja tien yli Vanhan Pappilan väentuvan itäkulmaan 51 m. Koekuoppa 3 sijaitsee noin 35 m länteen koekuopasta 2. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 557$, $y = 4499\ 313$. Paikka on tasamaata, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorta istutettua koi-vikkoa. Aluskasvillisuus on melko niukkaa ja koostuu horsmista, nokkosista ja heinistä. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	heikko ruohoturve, alla tummaa soransekaista hiekkamultaa, jonkin verran löytöjä, paksuus 30 cm
2.	keltaista, soransekaista hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 35 cm syvyyteen

Maalaji oli soransekaista hiekkaa. Kuopassa oli muutamia 10-15 cm läpimittaisia kiviä. Muutamat pienet kivet näyttivät palaneilta.

Löydöt: KM-H 2007086:4-6 saviastianpala ? (pieni muru, valkosavikeramiikkaa ?), kirkasta ohutta tasolasia, 2 kpl, kvartsia 1 kpl, luetteloimattomia löytöjä: rautanaula (moder-ni, kantaosa noin 4”), valkeaa lasitettua fajanssia 1 pala, palanutta savea, pieninä paloina, todennäköisesti tiiltä 20 kpl.

Koekuoppa 4

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Vanhan Pappilan (Virkestyskeskuksen) kaakkoispuolella ja Lintusen tien lounaispuolella. Etäisyys siitä Lintusen tien keskilinjalle on noin 10 m (suuntaan NNE), ja tästä pisteestä Lintusen tietä pitkin maantien keskilinjalle (suuntaan WNW) noin 27 m, ja tien yli Vanhan Pappilan väentuvan itäkulmaan 31 m. Etäisyys koekuopasta suoraan maantien keskilinjalle on noin 25 m. Koekuoppa 4 sijaitsee noin 21 m luoteeseen koekuopasta 3. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 571$, $y = 4499\ 300$. Paikka on tasamaata, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorta istutettua koivikkoa. Koivikon reuna on noin 5 m päässä luoteessa. Aluskasvillisuus on melko niukkaa ja koostuu horsmista ja heinistä. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	heikko ruohoturve, alla tummaa hiekkamultaa, jonkin verran löytöjä, paksuus 20-25 cm
2.	keltaista hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 25 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa. Kuopassa oli pari 10-20 cm läpimittaista kiveä. Muutamat pienet kivet näyttivät palaneilta.

Löydöt: KM-H 2007086:7-11 saviastianpala (reunapala, karjalaista keramiikkaa), huokoista punasavikeramiikkaa 2 kpl, vihertävää ohutta, osittain sulanutta tasolasia, 1 kpl, kirkasta sulanutta lasia, 1 kpl, kuonaa 1 kpl, luetteloimattomia löytöjä: tiiltä 3 kpl, palanutta savea, todennäköisesti tiiltä 7 kpl.

Koekuoppa 5

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Vanhan Pappilan (Virkestyskeskuksen) kaakkoispuolella ja Lintusen tien lounaispuolella, samassa istutuskoivikossa kuin koekuopat 3 ja 4. Etäisyys koivikon luoteisreunaan on noin 6 m ja maantien keskilinjalle samassa suunnassa noin 24 m. Etäisyys koivikon lounaisreunaan on noin 12 m. Koekuoppa 5 sijaitsee noin 25 m länteen koekuopasta 3 ja 20 m lounaaseen koekuopasta 4. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 555$, $y = 4499\ 288$. Paikka on tasamaata, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorta istutettua koivikkoa. Aluskasvillisuus on melko niukkaa ja koostuu horsmista ja heinistä. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	heikohko ruohoturve, alla tummaa hiekkamultaa, jonkin verran löytöjä, paksuus 25-30 cm
2.	keltaista hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 25-30 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa. Kuopassa oli vähän pieniä kiviä ja yksi noin 15 cm läpimittainen. Muutamat pienet kivet näyttivät palaneilta.

Löydöt: KM-H 2007086:12-15 saviastianpaloja (karjalaista keramiikkaa, ilmeisesti pohjan taitteesta) 2 kpl, saviastianpaloja (karjalaista keramiikkaa) 2 kpl, vihertävää ohutta tasolasia (pyöristetty reuna) 1 kpl, kirkasta ohutta tasolasia 2 kpl, luetteloimattomia löytöjä: rautanaula (moderni, suurehkon naulan kanta), rautaa (ruostunutta peltiä) 1 kpl, valkeaa lasitettua fajanssia (pieni muru), palanutta savea, todennäköisesti tiiltä runsaasti, luuta 1 kpl, palanutta luuta 1 kpl, bitumia, asfalttia tai muuta sen kaltaista ainetta, jonka seassa hiekkaa 3 kpl.

Koekuoppa 6

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Vanhan Pappilan (Virkestyskeskuksen) kaakkoispuolella ja Lintusen tien lounaispuolella, samassa istutuskoivikossa kuin koekuopat 3 - 5. Etäisyys koivikon lounaisreunaan on noin 14 m. Koekuoppa 6 sijaitsee noin 31 m lounaaseen (kompassisuuntaan 230°) koekuopasta 2 ja noin 20 m kaakkoon (kompassisuuntaan 150°) koekuopasta 3. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 538$, $y = 4499\ 322$. Paikka on tasamaata, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorta istutettua koivikkoa. Aluskasvillisuus on melko niukkaa ja koostuu horsmista ja heinistä. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	heikko ruohoturve, alla ruskeaa hiekkamultaa (ei yhtä tummaa kuin koekuopissa 2 - 5), jonkin verran löytöjä, paksuus 20-25 cm
2.	keltaista hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 25-30 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa. Kuopassa oli vähän pieniä kiviä. Muutamat pienet kivet näyttivät palaneilta.

Löydöt: KM-H 2007086:16-18 saviastianpala (karjalaista keramiikkaa), saviastianpala (valkosavikeramiikkaa), saviastianpala (tummaa ainesta, pinnoilla kerros valkosavea), luetteloimattomia löytöjä: pala kangasta, jossa niitti (moderni), valkeaa lasitettua fajanssia 1 kpl, palanutta savea, todennäköisesti tiiltä runsaasti, palanutta luuta 2 kpl.

Koekuoppa 7

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemen tyvellä Kasinlahdessa, Papinniemen menevän tien lounaispuolella kohdassa, joka on Papinniemen tietä pitkin noin 80 m kaakkoon Talvirantaan eroavan tien risteyksestä ja 24 m kaakkoon alimmasta tien varrella olevasta sähköpylväästä. Etäisyys Papinnientien keskilinjalta on noin 13 m, ja Papinniemen tien lounaispuolisesta ojasta noin 9 m. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 964$, $y = 4499\ 123$. Paikka on loivasti länsiluoteeseen laskevaa rinnettä, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorta istutettua koivikkoa. Maan pinta on kivetön, mutta siellä täällä ympäristössä on pieniä kiviä ja yksittäisiä kiviä. Aluskasvillisuus koostuu horsmista ja heinistä. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut ruohoturve, alla ruskeaa hiekkamultaa, jonkin verran löytöjä, paksuus 20-25 cm
2.	kellaruskeaa hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 25 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli vähän pieniä kiviä.

Löydöt: KM-H 2007087:1 saviastianpaloja (punasavikeramiikkaa, osassa tummanruskea tai kellaruskea lasitus) 4 kpl, luettelottomia löytöjä: valkeaa lasitettua fajanssia 2 kpl (lasitus osittain sinertävä), valkeaa lasitettua fajanssia 2 kpl (toinen lautasen pohjasta, pohjassa pyöreän leiman reunaan), sinertävää ohutta lasia (ehkä astian pohjan taitteesta) 1 kpl, kirkasta melko ohutta lasia 1 kpl (palassa taite, noin 135 astetta), palanutta savea, todennäköisesti tiiltä runsaasti.

Koekuoppa 8

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemen tyvellä Kasinlahdessa, Papinniemen menevän tien lounaispuolella kohdassa, joka on Papinniemen tietä pitkin noin 60 m kaakkoon Talvirantaan eroavan tien risteyksestä ja 4 m kaakkoon alimmasta tien varrella olevasta sähköpylvästä. Etäisyys Papinnientien keskilinjalta on noin 13 m, ja Papinniemen tien lounaispuolisesta ojasta 9-10 m. Koekuoppa 8 sijaitsee noin 20 m länsiluoteeseen koekuopasta 7. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 973$, $y = 4499\ 105$. Paikka on loivasti länsiluoteeseen laskevaa rinnettä, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorta istutettua koivikko. Maan pinta on kivetön, mutta siellä täällä ympäristössä on pieniä kiviröykkiöitä ja yksittäisiä kiviä. Aluskasvillisuus on ruohovartista, lähinnä horsmia ja koiranputkia. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	heikko ruohoturve, alla vaaleanruskeaa soransekaista hiekkamultaa, jonkin verran löytöjä, paksuus 15-20 cm
2.	kellertävää hienojakoista hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 20-25 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli jonkin verran soraa, mutta ei suurempia kiviä.

Löydöt: KM-H 2007087:2-5 pronssinappi, saviastianpala (harmaanruskeaa, melko hienoa ainesta), punasavikeramiikkaa, 1 kpl, kirkasta ohuehkoa tasolasia, 1 kpl, luettelottomia löytöjä: rautanaula (moderni, 1”), palanutta savea, todennäköisesti tiiltä 8 kpl.

Koekuoppa 9

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemen tyvellä Kasinlahdessa, Papinniemen menevän tien lounaispuolella kohdassa, joka on Papinniemen tietä pitkin 95-100 m kaakkoon Talvirantaan eroavan tien risteyksestä ja 41 m kaakkoon alimmasta tien varrella olevasta sähköpylvästä. Etäisyys Papinnientien keskilinjalta on noin 26 m, ja Papinniemen tien lounaispuolisesta ojasta 20 m. Koekuoppa 9 sijaitsee noin 20 m kaakkoon koekuopasta 7. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 947$, $y = 4499\ 133$. Paikka on loivasti länsiluoteeseen laskevaa rinnettä, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorta istutettua koivikko. Koekuopan kohdalla on noin 10 m läpimittainen tasanne. Koekuopasta noin 5 m lounaaseen on noin 3 m läpimittainen kiviröykkiö. Ympäristössä on muutamia maakiviä. Aluskasvil-

lisuus on ruohovartista ja melko niukkaa. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	heikko ruohoturve, alla ruskeaa hiekkamultaa, melko paljon löytöjä, paksuus 20 cm
2.	kellanuskeaa hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 25 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli vähän pieniä kiviä.

Löydöt: KM-H 2007087:6-8 saviastianpaloja 2 kpl (punasavikeramiikkaa, tummanruskea lasitus, jossa valkea raita), valkeaa lasitettua fajanssia 1 kpl (ilmeisesti matalan astian osa), kirkasta ohuehkoa tasolasia 3 kpl, luotteloimattomia löytöjä: valkeaa lasitettua fajanssia 1 kpl (pieni muru), kirkasta ohuehkoa lasia 1 kpl (kaareva pala, ilmeisesti astiasta, kirkasta ohuehkoa lasia (?) 1 kpl (pyörästynyt, kulunut tai sulanut pala, voi olla kovaa muoviakin), rautanaula (moderni, 2”), kappale poikkileikkaukseltaan suorakulmaista rautavarrasta, pituus noin 55 mm, palanut savea, todennäköisesti tiiltä, runsaasti, suuri kappale putkiluuta (ei palanut, mutta ehkä jonkin verran kypsennetty, yksi reuna aivan suora, halkaistu?), kvartseja 3 kpl.

Koekuoppa 10

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemen tyvellä Kasinlahdessa, Papinniemen menevän tien koillispuolella kohdassa, joka on Papinniemen tietä pitkin noin 55 m kaakkoon Talvirantaan eroavan tien risteyksestä, alimman tien varrella olevan sähköpylvään kohdalla. Etäisyys Papinniementien keskilinjalta on noin 16 m. Kuoppa on Papinniementieltä vinosti pohjoisluoteeseen eroavan polun (vanhan tien pohjan) ja sen pohjoispuolelle olevan vanhan rantatörmän välissä, noin 3 m päässä polusta ja noin 6 m päässä törmän reunasta. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6854\ 001$, $y = 4499\ 113$. Paikka on lähes tasamaata, mutta rinne alkaa nousta loivasti kaakkoon kuopan tienoilta. Rantatörmä on koekuopan kohdalla noin 1,5 m korkea ja melko jyrkkä. Törmässä on koekuopan kohdalla ilmeisesti pellosto kerättyjä kiviä. Papinniementien ja polun välissä on kivivalli, jossa on melko suuriakin kiviä. Muuten maan pinta on kivetön. Ympäristössä kasvaa sekametsää. Aluskasvillisuus on ruohovartista ja lähes lehtomaista. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	melko heikko turve, alla ruskeaa hiekkamultaa (mahdollisesti kyntökerros), vähän löytöjä, paksuus 20 cm
2.	ruskeaa hiekkaa, joka vaalenee vähitellen kellanuskeaksi hiekaksi (ilmeisesti luontainen lehtomaisen metsän hiekkamulta, puun juuria pohjaan saakka), ei löytöjä, muutamia rapautuneita, mahdollisesti palaneita graniitin muruja, paksuus 10 cm, kaivettiin 30 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli vähän pieniä kiviä.

Löydöt: KM-H 2007087:9 saviastianpaloja 4 kpl (punasavikeramiikkaa, ilmeisesti samasta astiasta).

Koekuoppa 11

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemen tyvellä Kasinlahdessa, Papinniemeen menevän tien lounaispuolella. Koekuoppa 11 sijaitsee 12 m lounaaseen koekuopasta 8. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 969$, $y = 4499\ 093$. Paikka on loivasti länsiluoteeseen laskevaa rinnettä, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorta istutettua koivikkoa. Maan pinta on kivetön. Aluskasvillisuus on ruohovartista, heinää ja horsmaa. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut ruohoturve, alla ruskeaa hiekkamultaa, vähän löytöjä, paksuus 25 cm
2.	kellertävää hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 25 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli vähän pieniä kiviä.

Löydöt: KM-H 2007087:10 kirkasta ohuehkoa tasolasia 1 kpl, luetteloimattomia löytöjä: valkeaa lasitettua fajanssia 1 kpl (ilmeisesti lautasen pohjaa).

Koekuoppa 12

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemen tyvellä Kasinlahdessa, Papinniemeen menevän tien lounaispuolella. Koekuoppa 12 sijaitsee 23 m eteläkaakkoon koekuopasta 11, 25 m etelälounaaseen koekuopasta 8 ja 27 m lounaaseen koekuopasta 7. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 948$, $y = 4499\ 102$. Paikka on loivasti länsiluoteeseen laskevaa rinnettä, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorta istutettua koivikkoa. Maan pinta on kivetön. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Kuopan koko oli noin 66 cm x 55 cm (jouduttiin suuren syvyyden ja kivien vuoksi kaivamaan tavallista laajempaan). Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ruohoturve, alla homogeenista tummaa hiekkamultaa (kyntökerros), jonkin verran löytöjä, muutamia suurehkoja kiviä (suurin 30 x 20 x 5 cm), paksuus 35 cm
2.	tummaa hiekkamultaa, jossa vaaleita keltaisia hiekkatäpliä ja jonkin verran noki- ja hiilitäpliä, melko paljon löytöjä (pääosa löydöistä, mukana lasia, punasavikeramiikkaa, fajanssia), paksuus 25 cm
3	tummaa hiili- ja nokipitoista hiekkamaata ja keltaista hiekkaa kerroksina (kerrokset eivät yhtenäisiä koko kuopan alueella, kuitenkin enimmillään 4 noin 2 cm nokimaakerrosta, joiden välissä 2-5 cm paksuiset keltaiset hiekkakerrokset, kerrokset selvimpiä kuopan itä- ja eteläprofileissa), löytöinä raha, avain, padan kappale, tuluspiitä, rikkiä (lasia, punasavikeramiikkaa ja fajanssia ei havaittu), paksuus 15-20 cm
4	harmahtavaa hienoa hiekkaa, jossa vähän kiviä, ei löytöjä, kaivettiin 75-80 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli vähän pieniä kiviä. Kuopan yläosassa muutamia suurempia kiviä ja pohjalla muutamia laakakiviä, joiden ei havaittu muodostavan selkeitä rakenteita.

Löydöt: KM-H 2007087:11-31 raha, avain, veitsi, rautaesineen katkelma (padan korva?), saviastianpala (karjalaista keramiikkaa, reunapala), saviastianpala (karjalaista keramiik-

kaa), saviastianpala (harmaanruskeaa hienoaineista, pohjantaitepala), saviastianpala (harmaanruskeaa hienoaineista), saviastianpala (punasavikeramiikkaa, punaruskea lasite, pohjantaitepala), saviastianpala (punasavikeramiikkaa, tummanruskea lasite, reunapala), saviastianpala (punasavikeramiikkaa, kellanruskea lasite), 2 kpl, vihertävää ohutta tasolasia 10 kpl, kirkasta ohutta tasolasia 10 kpl, kirkasta ohutta tasolasia 1 kpl (palassa on yksi nyrhitty reuna, nyrhintä seuraa lasiin vedettyä naarmua), kirkasta sulanutta lasia 2 kpl (toinen tasolasia), violettia piitä 1 kpl (tuluspiitä), harmaata piitä 1 kpl (tuluspiitä), piitä 4 kpl (pieniä lastuja, violettia, harmaata ja ruskeaa piitä), rikkiä, kvartsiydin ?, sininen helmi (lasia ?), luetteloimattomia löytöjä: rautaesineen katkelma (taivutettua peltiä), rautanaulan kärkiosa (?), valkeaa lasitettua fajanssia 1 kpl (lautasen reunapala), valkeaa lasitettua fajanssia 2 kpl, valkeaa posliinia 1 kpl (lautasen reunapala, reunassa punainen raita), rautanaula (moderni, 5”), rautanaula (tehdastekoinen ?, noin 75 mm), hieman violetin sävyistä ohutta lasia 1 kpl (pala on niin pieni, että on vaikea sanoa varmasti onko se suora vai kaareva), vihreää lasia 1 kpl (pullon pohjan taitteesta), vihreää lasia 4 kpl (todennäköisesti pullon paloja), palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, runsaasti, luuta 3 kpl, palanutta luuta 1 kpl, kvartsia 2 kpl.

Koekuoppa 13

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemen tyvellä Kasinlahdessa, Papinniemeen menevän tien lounaispuolella. Koekuoppa 13 sijaitsee 25 m eteläkaakkoon koekuopasta 12 ja 31 m lounaaseen koekuopasta 9. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 924$, $y = 4499\ 111$. Paikka on loivasti länsiluoteeseen laskevaa rinnettä, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorta istutettua koivikkoa. Koekuoppa sijoitettiin keskelle noin 4 m leveää likimain N-S-suuntaista tasannetta (mahdollisesti tien pohja tai piennar). Maan pinta on kivetön. Noin 19 m päässä etelässä on aitamainen kivivalli tilan rajan tienoilla, Pappilan metsitetyn pelton reunassa. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut ruohoturve, alla ruskeaa hiekkamultaa, vähän löytöjä, paksuus 25 cm
2.	kellanruskea hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 25 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli vähän kiviä.

Löydöt: KM-H 2007087:32-33 saviastianpaloja 2 kpl (punasavikeramiikkaa, tummanruskea ja ruskea lasitus), kirkasta ohuehkoa tasolasia 2 kpl, luetteloimattomia löytöjä: palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, 10 kpl.

Koekuoppa 14

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee maantieltä seurakunnan kesäkodille menevän tien varrella, tien lounaispuolella. Kuoppa sijaitsee tien koillispuolella olevan omakotitalon tontin länsikulmasta (pensasaidan kulmasta) 19 m tietä pitkin kaakkoon ja tien keskilinjalta 19 m lounaaseen. Koekuopan länsi- ja luoteispuolella sijaitsee kalliopaljastuma (lähin kulma 5 m päässä lännessä). Koillisessa on puhelinpylväs noin 3 m päässä. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 805$, $y = 4499\ 618$. Paikka on melko loivasti itään laskevaa rinnettä, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa koivuvaltaista metsää. Koekuopan kohdalla, kalliopaljastuman sivulla, on pienialainen tasanne, joka sopisi rakennuksen paikaksi. Maan pinta on

enimmäkseen kivetön. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut ruohoturve, alla ruskeaa hiekkamultaa, jonkin verran kiviä (suurimmat halkaisijaltaan 10-15 cm, vähän löytöjä, paksuus 15-20 cm
2.	kellanuskea hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 15-20 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli runsaasti pyörityneitä kiviä varsinkin koskemattomassa pohjamaassa.

Löydöt: KM-H 2007088:1 kirkasta ohuehkoa tасolasia 1 kpl, luetteloimattomia löytöjä: rautanaula (moderni, 3”), palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, 1 kpl.

Koekuoppa 15

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee maantieltä seurakunnan kesäkodille menevän tien varrella, tien lounaispuolella. Kuoppa sijaitsee tien koillispuolella olevan omakotitalon tontin länsikulmasta (pensasaidan kulmasta) 22 m tietä pitkin luoteeseen ja tien keskilinjalta 17 m lounaaseen. Koekuoppa 15 sijaitsee 41 m luoteeseen koekuopasta 14. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 840$, $y = 4499\ 595$. Paikka on hyvin loivasti koilliseen laskevaa rinnettä, entistä peltoa, jolla nyt koivumetsää. Maan pinta on kivetön. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut ruohoturve, alla vaaleanruskeaa hiekkamultaa, vähän löytöjä, paksuus 20-25 cm
2.	keltaista hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 20-30 cm syvyyteen, missä tuli vastaan iso kivi tai kallio, jonka pinta laski kuopan koilliskulmasta lounaaseen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli muutamia pyörityneitä kiviä (halkaisija noin 10 cm).

Löydöt: KM-H 2007088:2 vihreää sulanutta lasia 1 kpl, luetteloimattomia löytöjä: palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, 6 kpl.

Koekuoppa 16

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee maantieltä seurakunnan kesäkodille menevän tien varrella, tien lounaispuolella. Kuoppa sijaitsee maantien ja kesäkodintien risteyksestä tietä pitkin noin 55 m kesäkodille päin (kaakkoon) ja tien keskilinjalta 13 m lounaaseen. Koekuoppa 16 sijaitsee 24 m luoteeseen koekuopasta 15. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 860$, $y = 4499\ 583$. Paikka on loivasti koilliseen laskevaa rinnettä, entistä peltoa, jolla nyt koivumetsää. Maan pinta on kivetön. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	heikko ruohoturve, alla vaaleanruskeaa hiekkamultaa, erittäin vähän löytöjä, paksuus 20-25 cm
2.	keltaista hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 25 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli vain vähän kiviä.

Löydöt: luetteloimattomia löytöjä: palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, 1 kpl.

Koekuoppa 17

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Pyhärannan talon lounaispuolella, Pyhäjärven rannalla olevalla kumpareella. Kuoppa sijaitsee 65 m etelälounaaseen Pyhärannan taloon tulevalta tieltä (mitattuna kohdasta, jossa tie tulee pihaan), ja 6 m länsiluoteeseen vanhasta pellon reunasta, jossa nyt on kivivalli. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 611$, $y = 4498\ 884$. Paikka on lähes tasaista maata kumpareen laella. Kuopan ympärillä kasvaa koivumetsää, samoin idempänä (kivivallin takana) entisellä pellolla. Maan pinta on kuopankin kohdalla ehkä raivattua, entistä viljelysmaata, mutta ympäristössä on kuitenkin joitakin matalia maakiviä. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut ruohoturve, alla vaaleanruskeaa hiekkamultaa, vähän löytöjä, paksuus 20 cm
2.	keltaista hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 20-25 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli vähän pieniä kiviä.

Löydöt: KM-H 2007089:1 saviastianpaloja 1 kpl (punasavikeramiikkaa, punaruskea lasitus), luetteloimattomia löytöjä: lasiesineen katkelma (kohokuviokoristeltua, puristettua kirkasta lasia, moderni), vihreää paksua lasia 1 kpl (pala on pieni ja toiseen reunaan paksuneva, ehkä pullolasia), kvartsia 1 kpl.

Koekuoppa 18

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Pyhärannan talon lounaispuolella, Pyhäjärven rannalla olevalla kumpareella. Kuoppa sijaitsee 15 m eteläkaakkoon Pyhärannan talosta lounaaseen, niemikkeessä olevalle kesähuvilalle menevältä tieltä mitattuna kohdasta, joka on 40 m päässä Pyhärannan navetan lounaisseinästä. Koekuoppa 18 sijaitsee 40 m länsiluoteeseen koekuopasta 17. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 636$, $y = 4498\ 855$. Paikka on lähes tasaista maata kumpareen laella. Kuopan ympärillä kasvaa tiheää sekametsää, ja sen alla pensaikkoa. Muu aluskasvillisuus on niukkaa. Ympärillä on jonkin verran maakiviä ja matalia kiviröykkiöitä. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut turve, alla ruskeaa hiekkamultaa, vähän löytöjä, paksuus 15 cm
2.	keltaista hiekkamaata, runsaasti kiviä, ei löytöjä, kaivettiin 20 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli runsaasti pyörityneitä kiviä syvemmällä koskemattomassa pohjamaassa.

Löydöt: KM-H 2007089:2 saviastianpaloja 1 kpl (valkosavikeramiikkaa ?, aines väriltään vaaleankeltaista, kellanruskea lasitus, astian reunan sisäkulma), luetteloimattomia löytöjä: luuta 1 kpl.

Koekuoppa 19

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Pyhärannan talon lounaispuolella, Pyhäjärven rannalla olevalla kumpareella. Kuoppa sijaitsee 19 m etelään Pyhärannan talosta kesähuvilalle menevältä tieltä, mitattuna kohdasta, joka on 73 m päässä kesähuvilan etuovesta itään (ja noin 12 m koekuopan 18 kohdalta länteen). Koekuoppa 19 sijaitsee 20 m länsilounaaseen koekuopasta 18. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 631$, $y = 4498\ 835$. Kuoppa on keskellä huvilatieltä etelään, entiselle pellolle menevää nurmettunutta tien pohjaa. Entinen pellon kulma on noin 4 m koekuopasta etelään. Paikka on tasamaata. Kuopan ympärillä kasvaa tiheää sekametsää, ja sen alla pensaikkoo. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut turve, alla ruskeaa hiekkamultaa, vähän kiviä, ei löytöjä, paksuus 15 cm
2.	keltaista hiekkamaata, runsaasti kiviä, ei löytöjä, kaivettiin 20 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli runsaasti kiviä syvemmällä koskemattomassa pohjamaassa.

Löydöt: -

Koekuoppa 20

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Pyhärannan talon lounaispuolella, Pyhäjärven rannalla olevalla kumpareella. Kuoppa sijaitsee 10 m etelään Pyhärannan talosta kesähuvilalle menevältä tieltä, mitattuna kohdasta, joka on noin 50 m päässä kesähuvilan etuovesta itään (ja noin 25 m koekuopan 19 kohdalta länteen). Koekuoppa 20 sijaitsee noin 20 m länsiluoteeseen koekuopasta 19. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 642$, $y = 4498\ 818$. Entinen pellon laita on noin 6 m koekuopasta etelään. Paikka on tasamaata. Kuopan ympärillä kasvaa tiheää sekametsää, ja sen alla pensaikkoo. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut turve, alla ruskeaa hiekkamultaa, vähän kiviä, ei löytöjä, paksuus 15 cm
2.	keltaista hiekkamaata, runsaasti kiviä, ei löytöjä, kaivettiin 20 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli runsaasti kiviä syvemmällä koskemattomassa pohjamaassa.

Löydöt: -

Koekuoppa 21

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Pyhäjärven Katiskalahden itärannalla, noin 60 m päässä rantaviivalta, ja noin 350 m Mönttilän talosta (entinen kappalaisen pappila) länteen. Kuoppa sijaitsee 30 m itään rannalla olevan saunamökin koilliskulmasta ja 26 m pohjoiseen saunamökille menevältä tieltä. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 364$, $y = 4498\ 687$.

Paikka on tasamaata. Lännessä maan pinta alkaa laskea jyrkemmin rantaan saunamökin tienoilla. Entinen pellon laidassa oleva kivivalli on 20 m koekuopasta itään, ja sen takana maan pinta alkaa nousta itään. Kuopan ympärillä kasvaa kuusikkoa. Maan pinnalla on sammalta. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	sammal ja ohut kangasturve, alla harmaanruskeaa hiekkamultaa, vähän kiviä, ei löytöjä, paksuus 20 cm
2.	kellertävää hienoa hiekkaa, ei löytöjä, kaivettiin 25 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli vähän kiviä, suurimmat läpimitaltaan noin 10 cm.

Löydöt: -

Koekuoppa 22

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Pyhäjärven Katiskalahden itärannalla olevalla kumpareella, noin 300 m Mönttilän talosta (entinen kappalaisen pappila) länteen. Kumpareen yli koillisesta lounaaseen kulkee tie, ja siltä eroaa kumpareen laella länsiluoteeseen tie, joka menee rannassa olevalle saunamökille. Kuoppa sijaitsee 33 m risteyksestä saunamökille menevää tietä länteen ja 17 m tieltä pohjoiseen. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 337$, $y = 4498\ 723$. Paikka on loivasti länteen laskevaa rinnettä, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa istutettua koivikkoa. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Maan pinnalla on jonkin verran kiviä, vaikka suurin osa on raivattu pois. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut ruohoturve, alla ruskeaa hiekkamultaa, vähän kiviä, vähän löytöjä, paksuus 20-25 cm
2.	keltaista hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 25 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli vähän kiviä.

Löydöt: KM-H 2007090:1 saviastianpaloja 1 kpl (punasavikeramiikkaa).

Koekuoppa 23

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Pyhäjärven Katiskalahden itärannalla olevalla kumpareella, noin 300 m Mönttilän talosta (entinen kappalaisen pappila) länteen. Kumpareen yli koillisesta lounaaseen kulkee tie, ja siltä eroaa kumpareen laella länsiluoteeseen tie, joka menee rannassa olevalle saunamökille. Kuoppa sijaitsee 12 m risteyksestä saunamökille menevää tietä länteen ja 17 m tieltä pohjoiseen. Koekuoppa 23 sijaitsee 20 m itäkaakkoon koekuopasta 22. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 325$, $y = 4498\ 739$. Paikka on loivasti länteen laskevaa rinnettä lähellä kumpareen lakea, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa istutettua koivikkoa. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Maan pinnalla on jonkin verran kiviä, vaikka suurin osa on raivattu pois. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut ruohoturve, alla ruskeaa hiekkamultaa, vähän löytöjä, paksuus 25 cm
2.	keltaista hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 25 cm syvyyteen

Maalaji oli lähes kivetöntä hiekkaa.

Löydöt: KM-H 2007090:2-3 saviastianpaloja 1 kpl (punasavikeramiikkaa, punaruskea lasitus), harmaata piitä 1 kpl (tuluspiitä), luetteloiduttomia löytöjä: vihreää paksuhkoa lasia 1 kpl (pullolasia), palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, 1 kpl.

Koekuoppa 24

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Pyhäjärven Katiskalahden itärannalla olevalla kumpareella, noin 300 m Mönttilän talosta (entinen kappalaisen pappila) länteen. Kumpareen yli koillisesta lounaaseen kulkee tie, ja siltä eroaa kumpareen laella länsiluoteeseen tie, joka menee rannassa olevalle saunamökille. Kuoppa sijaitsee 21 m risteyksestä kylältä tulevaa tietä koilliseen ja 11 m tieltä kaakkoon. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 316$, $y = 4498\ 760$. Paikka on hyvin loivasti länteen laskevaa maata lähellä kumpareen lakea, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa istutettua koivikkoa. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Maa pinnalla on jonkin verran kiviä, vaikka suurin osa on raivattu pois. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut ruohoturve, alla vaaleanruskeaa hiekkamultaa, ei löytöjä, paksuus 15 cm
2.	kellanuskeaa hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 20 cm syvyyteen

Maalaji oli lähes kivetöntä hiekkaa.

Löydöt: -

Koekuoppa 25

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Pyhäjärven Katiskalahden itärannalla olevalla kumpareella, noin 300 m Mönttilän talosta (entinen kappalaisen pappila) länteen. Kumpareen yli koillisesta lounaaseen kulkee tie, ja siltä eroaa kumpareen laella länsiluoteeseen tie, joka menee rannassa olevalle saunamökille. Kuoppa sijaitsee 9 m risteyksestä saunamökille menevää tietä länteen ja 16 m tieltä etelään. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 305$, $y = 4498\ 719$. Paikka on tasamaata, kumpareesta länsilounaaseen ulkonevan niemekkeen lakea, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa istutettua koivikkoa. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Maan pinnalla on jonkin verran kiviä, vaikka suurin osa on raivattu pois. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut ruohoturve, alla ruskeaa hiekkamultaa, vähän löytöjä, paksuus 15-20 cm
2.	keltaista hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 20 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli vähän kiviä.

Löydöt: KM-H 2007090:4-5 saviastianpaloja 1 kpl (punasavikeramiikkaa, tummanruskea lasitus), kvartsia 1 kpl (iskosmainen).

Koekuoppa 26

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Pyhjärven Katiskalahden itärannalla olevalla kumpareella, noin 300 m Mönttilän talosta (entinen kappalaisen pappila) länteen. Kumpareen yli koillisesta lounaaseen kulkee tie, ja siltä eroaa kumpareen laella länsiluoteeseen tie, joka menee rannassa olevalle saunamökille. Kuoppa sijaitsee 30 m risteyksestä saunamökille menevää tietä länteen ja 17 m tieltä etelään. Koekuoppa 26 sijaitsee 15 m länteen koekuopasta 25. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 308$, $y = 4498\ 704$. Paikka on tasamaata, kumpareesta länsilounaaseen ulkonevan niemekkeen loivaa länsirinnettä, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa istutettua koivikkoa. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Maa pinnalla on jonkin verran kiviä, vaikka suurin osa on raivattu pois. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut ruohoturve, alla tummaa hiekkamultaa, kohtalaisesti löytöjä, paksuus 20-25 cm
2.	harmahtavaa hienoa savensekaista hiekkamaata, jossa kiviä (pohjamoreeni), ei löytöjä, kaivettiin 25-30 cm syvyyteen, missä iso kivi tai kallio

Maalaji oli hiekkaa, syvemmällä kivistä silttimoreenia.

Löydöt: KM-H 2007090:6-7 saviastianpaloja 8 kpl (punasavikeramiikkaa, kolmessa palassa punaruskea lasitus), palanutta savea (todennäköisesti ei tiiltä, 8 kpl), kvartsia 2 kpl.

Koekuoppa 27

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Pyhjärven Kirkkolammen länsirannalla, Pyhämäen eteläpuolella, mäen jyrkän rinteiden alla olevalla tasanteella, jolta rinne laskee edelleen suoraan rantaan, joka on noin 10 m alempana. Kuoppa sijaitsee 30 m kaakkoon Pyhämäen rinteiden alareunasta ja 20 m kaakkoon rinteiden juuren suunnassa rannalle menevältä polulta. Rantaan laskevan rinteiden reuna on noin 10 m päässä koillisessa. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 461$, $y = 4499\ 585$. Paikka on tasamaata, mutta kuopan luoteispuolella maan pinta alkaa nousta loivasti luoteeseen. Ympärillä kasvaa vanhaa sekametsää. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Maan pinnalla on vähän kiviä. Kuopan koko oli noin 40 cm x 40 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut osittain sammaleinen kangasturve, alla harmaanruskeaa hiekkamultaa, joitakin puuhiilen paloja, ei löytöjä, paksuus 20 cm
2.	kellertävää hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 20 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli pari 5-10 cm läpimittaista kiveä.

Löydöt: -

Koekuoppa 28

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Pyhjärven Kirkkolammen länsirannalla, Pyhämäen eteläpuolella, mäen jyrkän rinteiden alla olevalla tasanteella, jolta rinne laskee edelleen suoraan rantaan, joka on noin 10 m alempana. Koekuoppa 28 sijaitsee 15 m kaakkoon koekuopasta 27. Rantaan laskevan rinteiden reuna on noin 10 m päässä koillisessa. Rinteiden reunalla koekuopasta kaakkoon on vähän maan pinnan yläpuolelle ulottuva kalliopaljastuma. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 451$, $y = 4499\ 597$. Paikka on tasamaata. Ympärillä kasvaa vanhaa sekametsää. Aluskasvillisuus on osittain ruohovartista, osittain sammalta ja mustikkaa. Kuopan koko oli noin 40 cm x 40 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut kangasturve, alla harmaanruskeaa hiekkamultaa, joitakin puuhiilen paloja, ei löytöjä, paksuus 20 cm
2.	kellertävää hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 20 cm syvyyteen

Maalaji oli jonkin verran soransekaisista kivetöntä hiekkaa.

Löydöt: -

Koekuoppa 29

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Pyhjärven Kirkkolammen länsirannalla, Pyhämäen eteläpuolella, mäen jyrkän rinteiden alla olevalla tasanteella, jolta rinne laskee edelleen suoraan rantaan, joka on noin 10 m alempana. Koekuoppa 29 sijaitsee 15 m eteläkaakkoon koekuopasta 28. Rantaan laskevan rinteiden reuna on noin 10 m päässä koillisessa. Rinteiden reunalla koekuopasta koilliseen on vähän maan pinnan yläpuolelle ulottuva kalliopaljastuma. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 437$, $y = 4499\ 604$. Paikka on tasamaata. Ympärillä kasvaa vanhaa sekametsää. Aluskasvillisuus on osittain ruohovartista, osittain sammalta, mustikkaa ja puolukkaa. Kuopan koko oli noin 40 cm x 40 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut kangasturve, alla tumma harmaanruskeaa hiekkamultaa, joitakin puuhiilen paloja, ei löytöjä, paksuus 15 cm
2.	kellanruskeaa hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 15-20 cm syvyyteen

Maalaji oli kivetöntä hiekkaa.

Löydöt: -

Koekuoppa 30

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Melasen talon maalla Lintuseen menevän tien eteläpuolella. Etäisyys Lintuseen menevän tien keskilinjalta on noin 54 m ja Melasen talon navetan itäkulmasta noin 60 m. Koekuoppa 30 sijaitsee noin 65 m kaakkoon koekuopasta 6. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 481$, $y = 4499\ 352$. Paikka on tasamaata, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorta istutettua koivikkoa. Aluskasvillisuus on ruohovartista ja koostuu heinistä, horsmista ja kortteista. Maan pinta on kivetön, ennen metsän istutusta aurattu ja edelleen epätasainen. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut turve, alla tummanruskeaa hiekkamultaa, joka alkaa vaaleta 20 cm syvyydestä, kohtalaisen paljon löytöjä, paksuus 30 cm
2.	vaaleaa kellanruskeaa hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 30 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli vähän pieniä kiviä, ja melko paljon pieniä palaneen kiven muruja.

Löydöt: KM-H 2007086:19-20 saviastianpala (karjalaista keramiikkaa), saviastianpala (karjalaista keramiikkaa ?), luetteloimattomia löytöjä: valkeaa lasitettua fajanssia 1 kpl, kirkasta ohutta lasia 1 kpl (hyvin ohutta, ei ilmeisesti ikkunalasia vaan lampusta), palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, runsaasti, kvartssia 2 kpl.

Koekuoppa 31

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Melasen talon maalla Lintuseen menevän tien eteläpuolella. Etäisyys Melasen talon navetan itäkulmasta noin 76 m. Koekuoppa 31 sijaitsee noin 72 m etelään koekuopasta 30. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 410$, $y = 4499\ 337$. Paikka on lähes tasaista, hiukan koilliseen laskevaa maata, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorta istutettua koivikkoa. Aluskasvillisuus on ruohovartista ja koostuu muun muassa heinistä ja kortteista. Maan pinta on kivetön. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut turve, alla ruskeaa hiekkamultaa, vähän löytöjä, paksuus 20 cm
2.	vaaleaa kellanruskeaa hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 20-25 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli vähän pienehköjä kiviä, ei mainittavasti palanutta kiveä.

Löydöt: KM-H 2007086:21-23 saviastianpaloja 1 kpl (punasavikeramiikkaa, reuna- tai pohjantaitepala), saviastianpala ? (palassa on pinnoilla, toisella vain osittain, vaaleaa, valkosaven näköistä ainesta, sisällä punasavea, voisi olla pahasti rapautunut saviastianpala, mutta ei ole välttämättä lainkaan astiasta), kuonaa 6 kpl, luetteloimattomia löytöjä: kvartssia 2 kpl.

Koekuoppa 32

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemen lounaisrannalla, vastapäätä Kuussaarta. Koekuoppa on niemikkeessä, jonka vanha rantatörmä muodostaa Papinniemen lounaisrinteelle. Kuoppa sijaitsee rantatörmän muodostaman niemikkeen kärjessä, törmän päällä, 5 m sen reunasta itään ja 11 m Kuussaaren menevän tien keskilinjasta pohjoiseen. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6854\ 336$, $y = 4498\ 591$. Paikka on loivasti länteen laskevaa rinteitä. Rinteellä kasvaa mäntymetsää. Aluskasvillisuus on sammalta ja mustikkaa. Kuopan koko oli noin 35 cm x 25 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	kangasturve, paksuus 7 cm
2.	ruskeaa hiekkamaata (vähän multautunutta, ei selkeää podsolimaannosta), ei löytöjä, paksuus 15 cm
3	kellertävää hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 25 cm syvyyteen

Maalaji oli kivetöntä hiekkaa.

Löydöt: -

Koekuoppa 33

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemen lounaisrannalla, vastapäätä Kuussaarta. Koekuoppa on niemikkeessä, jonka vanha rantatörmä muodostaa Papinniemen lounaisrinteelle. Kuoppa sijaitsee Kuussaaren menevän tien pohjoispuolella, törmän päällä, 2 m sen reunasta itään. Koekuoppa 33 sijaitsee 10 m pohjoiskoilliseen koekuopasta 32. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6854\ 346$, $y = 4498\ 594$. Paikka on loivasti länteen laskevaa rinnettä. Rinteellä kasvaa mäntymetsää. Aluskasvillisuus on sammalta ja mustikkaa. Kuopan koko oli noin 30 cm x 30 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	kangasturve, paksuus 5 cm
2.	ruskeaa hiekkamaata (vähän multautunutta, ei selkeää podsolimaannosta), ei löytöjä, paksuus 15 cm
3	kellertävää hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 20 cm syvyyteen

Maalaji oli kivetöntä hiekkaa.

Löydöt: -

Koekuoppa 34

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemen lounaisrannalla, vastapäätä Kuussaarta. Koekuoppa on niemikkeessä, jonka vanha rantatörmä muodostaa Papinniemen lounaisrinteelle. Kuoppa sijaitsee törmän päällä, Kuussaaren menevän tien pohjoispuolella, 5 m tien keskilinjalta pohjoiseen. Koekuoppa 34 sijaitsee 7 m kaakkoon koekuopasta 32. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6854\ 333$, $y = 4498\ 597$. Paikka on loivasti länteen laskevaa rinnettä. Rinteellä kasvaa mäntymetsää. Aluskasvillisuus on sammalta ja mustikkaa. Kuopan koko oli noin 30 cm x 30 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	kangasturve, paksuus 5 cm
2.	ruskeaa hiekkamaata (vähän multautunutta, ei selkeää podsolimaannosta), ei löytöjä, paksuus 15 cm
3	kellertävää hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 20 cm syvyyteen

Maalaji oli kivetöntä hiekkaa.

Löydöt: -

Koekuoppa 35

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemessä Kannaksen talon tontilla, 11 m päärakennuksen itäkulmasta itään. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6854\ 162$, $y = 4498\ 936$. Paikka on tasamaata. Se sijaitsee pihan laidalla. Lounaassa on pihanurmea ja marjapensaita. Koillispuolella on pensaita pihan laidassa, ja niiden talkana entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorta istutettua koivikkoa. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Maan pinta on kivetön. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	vahva ruohoturve, paksuus 8 cm
2.	mustaa hiekkamultaa, alaraja seuraavaan kerrokseen jyrkkä, runsaasti löytöjä, paksuus 20 cm
3	kellanuskeaa hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 30 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli jonkin verran pienehköjä kiviä. Osa kivistä oli palaneita.

Löydöt: KM-H 2007091:1-12 saviastianpala (karjalaista keramiikkaa, reunapala), saviastianpaloja 7 kpl (karjalaista keramiikkaa ja muuta harmaan ruskeaa - tummaa keramiikkaa), saviastianpala (punasavikeramiikkaa, punaruskea lasite ?), saviastianpala (punasavikeramiikkaa, ruskea ja vaalean keltainen lasite), saviastianpala (punasavikeramiikkaa), kirkasta ohutta tasolasia 2 kpl, kirkasta sulanutta lasia 1 kpl, kuonaa 40 kpl, luettelottomia löytöjä: rautanaulan kärkiosa 2 kpl, rautanaula (moderni, 2"), rautanaula (tehdaste-koinen ?, kantaosa, noin 20 mm), kirkasta ohutta lasia 1 kpl (ei tasolasia), kirkasta lasia 1 kpl (pullosta tai astiasta), palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, runsaasti, kvartssia 1 kpl.

Koekuoppa 36

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemessä Kannaksen talon tontilla, noin 80 m päärakennuksen itäkulmasta kaakkoon, 20 m kivinavetan kivijalan itäkulmasta itään ja 11 m pihasaunan eteläkulmasta etelään. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6854\ 104$, $y = 4498\ 980$. Paikka on tasamaata, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorta istutettua koivikkoa. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Maan pinta on kivetön. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ruohoturve, paksuus 4 cm
2.	vaaleanuskeaa hiekkamultaa, runsaasti löytöjä, paksuus 10-15 cm
3	keltaista hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 20 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli kohtalaisesti pieniä kiviä multakerroksen alla keltaisessa hiekkassa.

Löydöt: KM-H 2007091:13-18 saviastianpala (punasavikeramiikkaa ?, hyvin vaalea aines, kellanruskea lasite, reunapala), saviastianpaloja 12 kpl (punasavikeramiikkaa, lasitettua ja lasittamatonta), vihertävää ohutta tasolasia 7 kpl, kirkasta ohutta tasolasia 5 kpl, violettia piitä 1 kpl (tuluspiitä), kuonaa 2 kpl, luetteloimattomia löytöjä: rautanaulojen katkelmia 9 kpl (moderneja, noin 2”), vihreää lasia 1 kpl (pullosta, kyrillisillä kirjaimilla teksti VODK), vihreää lasia 1 kpl (pullosta ?), vihertävää (sulanutta ?) lasia 1 kpl, palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, runsaasti, kvartsia 1 kpl.

Koekuoppa 37

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemessä Kannaksen talon tontilla, 21 m päärakennuksen pohjoiskulmasta länteen. Kuoppa sijaitsee Papinniemen tien keskilinjasta 12 m koilliseen ja päärakennuksen pohjoispuolitse koilliseen rannalle menevän uuden tien (ei karttaliitteissä) keskilinjasta 8 m luoteeseen. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6854\ 169$, $y = 4498\ 895$. Paikka on tasamaata, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorehkoa koivikkoa. Aluskasvillisuus on pelkkää vuohenputkea. Maan pinta on kivetön. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ruohoturve, alla tummaa hiekkamultaa, runsaasti löytöjä, paksuus 25 cm
2.	kellanruskeaa hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 30 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli jonkin verran pienehköjä kiviä.

Löydöt: KM-H 2007091:19-26 saviastianpala (karjalaista keramiikkaa, reunapala), saviastianpaloja 8 kpl (karjalaista keramiikkaa), saviastianpala (punasavikeramiikkaa, punaruskea lasite, pohjantaitepala), saviastianpaloja 4 kpl (punasavikeramiikkaa, ruskea ja kellanruskea lasite), vihertävää ohutta tasolasia 1 kpl, ruskeaa sulanutta lasia 1 kpl, kirkasta sulanutta lasia 6 kpl, harmaata piitä 1 kpl (tuluspiitä), kuonaa 4 kpl, luetteloimattomia löytöjä: rautanaula (moderni, 5”), rautanaula (moderni, 4”), rautanaula (moderni, 3”), rautanaulojen katkelmia 3 kpl (moderneja, noin 2”-3”), vihertävää lasia 1 kpl (todennäköisesti pullosta), palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, runsaasti, palanutta luuta 5 kpl (pieniä muruja), luuta 1 kpl (pieni muru), hampaan katkelma (pieni muru, rakenteeltaan poimutuneesta (sorkkaeläimen tai hevosen ?) hampaasta), kvartsia 1 kpl.

Koekuoppa 38

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemessä Kannaksen talon lähellä, noin 85 m päärakennuksen pohjoiskulmasta pohjoisluoteeseen. Kuoppa sijaitsee Papinniemen tieltä koilliseen ja päärakennuksen pohjoispuolitse koilliseen rannalle menevän uuden tien (ei karttaliitteissä) keskilinjasta 14 m kaakkoon. Koekuopan koordinaatit ovat likimain $x = 6854\ 252$, $y = 4498\ 892$. Paikka on tasamaata, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa nuorehkoa koivikkoa. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Maan pinta on kivetön. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut ruohoturve, alla vaaleanruskeaa hiekkamultaa, vähän löytöjä, paksuus 15 cm
2.	keltaista hienoa hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 17 cm syvyyteen

Maalaji oli kivetöntä hienoa hiekkaa.

Löydöt: KM-H 2007091:27 metalliliuska (kuparipitoista metallia, painosta päätellen kuparia), luettelottomia löytöjä: palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, 3 kpl, kvartssia 1 kpl.

Koekuoppa 39

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemessä Kannaksen talon lähellä, noin 145 m kaakkoon päärakennuksesta ja 28 m kaakkoon päärakennuksen itäpuolella rannalla olevan saunamökin eteläkulmasta. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6854\ 095$, $y = 4499\ 053$. Paikka on tasamaata vanhan rantatörmän päällä. Törmän reuna on 5 m päässä idässä. Paikka on nykyisin edellä mainitun saunamökin pihan etelälaitaa. Koekuopasta 9 m kaakkoon on 1900-luvun alkupuolella käytössä olleen mökin kivijalka. Sen ja koekuopan välissä on epäselvä suorakulmainen muodostuma, mahdollisesti rakennuksen perustus (noin 4 x 3 m). Ympäriällä kasvaa joitakin puita. Aluskasvillisuus on luontaista tiheää, lyhyttä nurmea. Maan pinta on kivetön. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	paksu, tiivis ruohoturve, ei löytöjä, paksuus 10 cm
2.	harmaanruskeaa hiekkamultaa, ei löytöjä, 5 cm
3	kellertävää hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 15 cm syvyyteen

Maalaji oli kivetöntä hienoa hiekkaa.

Löydöt: -

Koekuoppa 40

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemessä Kannaksen talon lähellä, noin 105 m itäkaakkoon päärakennuksesta ja 13 m pohjoiseen päärakennuksen itäpuolella rannalla olevan saunamökin luoteisseinän keskikohdalta. Kuoppa sijaitsee 6 m pohjoiseen talolta saunamökin pohjoispuolitse rantaan menevän vanhan talvitien keskilinjalta ja 5 m länteen rantaan laskevan rantatörmän reunasta. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6854\ 141$, $y = 4499\ 029$. Paikka on tasamaata vanhan rantatörmän päällä. Lännessä maan pinta alkaa nousta loivasti kohti taloa. Alue on entistä peltoa, josta noin kaksi aaria koekuopan kohdalla ja siitä pohjoiseen on jätetty kasvimaaksi. Muuten pelto on metsitetty. Aluskasvillisuus oli koekuoppaa kaivettaessa rehevää (horsmia, nokkosia ja vadelmaa), sillä kasvimaata ei ollut käytössä. Maan pinta on kivetön. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	vahva ruohoturve, alla mustaa hiekkamultaa, jonka alaosassa noin 2 cm punertavaa – kellertävää (ruosteisen näköistä) hiekkaa, runsaasti löytöjä, 35-40 cm
2.	kellanruskeaa hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 40 cm syvyyteen

Maalaji oli lähes kivetöntä hienoa hiekkaa.

Löydöt: KM-H 2007091:28-32 saviastianpala (karjalaista keramiikkaa, reunapala), saviastianpala (harmaata hienoaineista keramiikkaa), saviastianpala (valkosavikeramiikkaa), saviastianpala (punasavikeramiikkaa, kellanruskea lasite), kuonaa 3 kpl, luetteloimattomia löytöjä: valkeaa lasitettua fajanssia 2 kpl, kirkasta ohutta tasolasia 1 kpl (pieni siru), vihreää lasia 1 kpl (paksua, ehkä pullosta), rautanaulojen katkelmia 3 kpl (moderneja, noin 2"-3"), palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, runsaasti.

Koekuoppa 41

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemessä Kannaksen talon lähellä, noin 125 m luoteeseen päärakennuksesta, Papinniemeen menevän tien lounaispuolella. Kuoppa sijaitsee tietä pitkin mitattuna 61 m kaakkoon tien lounaislaidassa olevesta muuntajasta (17 m kaakkoon lähimmästä sähköpylvästä) ja 12 m tien keskilinjalta lounaaseen. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6854\ 226$, $y = 4498\ 796$. Paikka on hyvin loivasti kaakkoon laskeva maata, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa mäntyjä. Aluskasvillisuus on niukkaa ja ruohovartista. Maan pinta on kivetön. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	lähes olematon ruohoturve, alla ruskeaa hiekkamultaa, jonkin verran löytöjä, 20 cm
2.	vaaleankeltaista hienoa hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 20 cm syvyyteen

Maalaji oli lähes kivetöntä hiekkaa, kuopan pohjalla yksi suuri kivi.

Löydöt: KM-H 2007091:33-35 saviastianpala (valkosavikeramiikkaa), saviastianpaloja 2 kpl (punasavikeramiikkaa, ruskea lasite, kirkasta paksuhkoa tasolasia 2 kpl, luetteloimattomia löytöjä: valkeaa lasitettua fajanssia 1 kpl, rautanaula (moderni, 40 mm), palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, 1 kpl.

Koekuoppa 42

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Papinniemessä Kannaksen talon lähellä, noin 115 m luoteeseen päärakennuksesta, Papinniemeen menevän tien lounaispuolella. Kuoppa sijaitsee tietä pitkin mitattuna 74 m kaakkoon tien lounaislaidassa olevesta muuntajasta (30 m kaakkoon lähimmästä sähköpylvästä) ja 15 m tien keskilinjalta lounaaseen. Koekuoppa 42 sijaitsee 13 m kaakkoon koekuopasta 41. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6854\ 216$, $y = 4498\ 802$. Paikka on hyvin loivasti kaakkoon laskevaa maata, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa mäntyjä. Aluskasvillisuus on niukkaa ja ruohovartista, osittain sammalta. Maan pinta on kivetön. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	lähes olematon ruohoturve, alla ruskeaa hiekkamultaa, vähän löytöjä, 25 cm
2.	keltaista hienoa hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 25 cm syvyyteen

Maalaji oli vähäkivistä hiekkaa.

Löydöt: luetteloimattomia löytöjä: nahkaa, palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, 1 kpl.

Koekuoppa 43

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Vanhan Pappilan (Virkistyskeskuksen) itäpuolella, lähellä Luoson itäreunaa. Etäisyys koekuopasta Lintusen tien keskilinjalle Luoson kaakkoispäässä on noin 60 m (suuntaan SSW) ja Luoson itäreunaan 20 m. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 572$, $y = 4499\ 415$. Maan pinta laskee paikalla hyvin loivasti länteen. Paikka on entistä peltoa, jossa on välillä kasvanut harvaa metsää. Puut oli kaadettu juuri ennen inventointia. Itäpuolella on vanhaa sekametsää. Aluskasvillisuus on ruohovartista. Maan pinta on kivetön. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ruohoturve, alla vaaleanruskeaa hiekkamultaa, vähän löytöjä, 15 cm
2.	keltaista hiekkamaata, karkeampaa kuin ylempänä, ei löytöjä, kaivettiin 15 cm syvyyteen

Maalaji oli soransekaisista hiekkaa, jossa oli melko paljon pieniä pyörityneitä kiviä.

Löydöt: luettelottomia löytöjä: palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, 1 kpl.

Koekuoppa 44

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Vanhan Pappilan (Virkistyskeskuksen) itäpuolella, Luoson itäreunalla. Etäisyys koekuopasta Lintusen tien keskilinjalle Luoson kaakkoispäässä on noin 40 m (suuntaan S). Koekuoppa 44 sijaitsee 24 m lounaaseen koekuopasta 43. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 556$, $y = 4499\ 398$. Maan pinta laskee paikalla loivasti länteen. Varsinainen Luoson rinteiden jyrkkä on noin 3 m päässä lännessä. Siinä on suuria Luosoon työnnettyjä kiviä, ja lähempänäkin pienempiä kiviä. Varsinkin Luoson puolella on puita ja pesaikkoa, mutta osa puista oli kaadettu juuri ennen inventointia. Aluskasvillisuus on ruohovartista ja rehevää (nokkosta, horsmaa, vadelmaa). Maan pinta on kivetön. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	heikko ruohoturve, alla ruskeaa hiekkamultaa, ensimmäiset 25 cm tummaa, alempana vähitellen vaalenevaa, joitakin vaaleampia hiekkakokkareita, runsaasti löytöjä (50 cm syvyyteen asti, ei alempana), 100 cm
2.	paikoin vaaleanharmaata, paikoin ruskeaa hiekkamaata, hiilen paloja, ei löytöjä, 5 cm
3.	kellanpunaista hiekkamaata, joka vähitellen vaaleni keltaiseksi, ei löytöjä, 5-20 cm
4.	keltaista hiekkaa, kaivettiin 110-125 cm syvyyteen (keltaiseen hiekkaan asti)

Maalaji oli vähäkivistä, melko hienoa hiekkaa, joka syvemmällä (100 cm) muuttui soransekaiseksi.

Löydöt: KM-H 2007092:1-10 (0-40 cm ellei toisin mainita) saviastianpala (karjalaista keramiikkaa), saviastianpala (karjalaista keramiikkaa), saviastianpala (kovaa harmaata ainesta), saviastianpala (hienojakoista ruskeaa ainesta, harmaa silaus), saviastianpala (valkosavikeramiikkaa), saviastianpala (vaalea punasavea, karkeahko sekoite ja reikiä), keramiikkaesineen katkelmia 2 kpl (punasavea), vihertävää ohutta tasolasia 2 kpl (toinen 40-

50 cm), lasiesineen katkelmia 2 kpl (kirkasta lasia, taivutettu kaksin kerroin), harmaata piitä 1 kpl (iskosmainen lastu, tuluspiitä ?), luetteloirottomia löytöjä: valkeaa lasitettua fajanssia 1 kpl, vihertävää lasia 1 kpl (ohutta, kaartuvaa), kirkasta ohutta tasolasia 1 kpl (pieni muru), palanutta luuta 1 kpl, luuta 2 kpl, palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, runsaasti (40-50 cm), vihertävää ohutta tasolasia 1 kpl, palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, vähän (40-50 cm).

Koekuoppa 45

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Vanhan Pappilan (Virkistyskeskuksen) itäpuolella ja Luoson itäpuolella. Etäisyys koekuopasta Lintusen tien keskilinjalle Luoson kaakkoispäässä on noin 40 m (suuntaan S). Koekuoppa 45 sijaitsee 40 m kaakkoon koekuopasta 43. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 551$, $y = 4499\ 449$. Paikka on Luoson itäreunalla olleen entisen pellon itäpuolella. Osittain umpeutunut matala oja, joka on ilmeisesti ollut pellon reunassa, on koekuopasta 8 m länsilounaaseen. Maan pinta laskee hyvin loivasti länsilounaaseen. Pyhämäen rinne alkaa nousta jyrkempänä noin 5 m päässä idässä. Ympäristössä kasvaa vanhaa sekametsää. Aluskasvillisuus on ohutta nurmea ja muuta ruohovartista kasvillisuutta, osittain myös mustikkaa. Maan pinnalla on jonkin verran kiviä. Lähiympäristössä on joitakin hyvin pieniä, muutamasta kivistä koostuvia raivausröykkiöitä. Kuopan koko oli noin 50 cm x 50 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	paksu tiheä ruohoturve, 10 cm
2.	tummanruskeaa hiekkamultaa, ei löytöjä, 10 cm
3.	kellanuskeaa hiekkaa, ei löytöjä, kaivettiin 25 cm syvyyteen

Maalaji oli melko hienoa hiekkaa, jossa oli melko paljon suurehkoja (10-15cm) pyörityneitä kiviä.

Löydöt: -

Koekuoppa 46

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Käräjämäen laella, mäen länsikärjestä (kärjen ja mäen eteläpuolella pellolla olevan kallion tasalta mitettuna) 50 m itään, pohjois-etelä-suunnassa hiekan harjanteen keskilinjalta etelään. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6852\ 987$, $y = 4500\ 785$. Paikka on lähes tasamaata, mutta maan pinta laskee hyvin loivasti lounaaseen. Noin 6 m päässä koillisessa on avokalliota. Ympäristössä kasvaa nuorta koivikkoa. Aluskasvillisuus on ruohovartista ja rehevää (horsmaa, heiniä ja vadelmaa). Maan pinta on kivetön. Kuopan koko oli noin 45 cm x 45 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ruohoturve (noin 5 cm), alla ruskeaa hiekkamultaa, vähän löytöjä, 17 cm
2.	keltaista hiekkaa, ei löytöjä, kaivettiin 20 cm syvyyteen

Maalaji oli soransekaista hiekkaa, jossa oli melko paljon pieniä kiviä.

Löydöt: KM-H 2007093:1-3 saviastianpaloja 4 kpl (punasavikeramiikkaa, ruskea ja kellanuskeaa lasite), kirkasta ohutta tasolasia 1 kpl, kirkasta sulanutta lasia 1 kpl, luetteloi-

mattomia löytöjä: valkeaa lasitettua fajanssia 1 kpl (ulkopinnalla koholla oleva harjanne, jossa tummansininen lasite), valkeaa lasitettua fajanssia 1 kpl, kirkasta ohutta lasia 1 kpl (kaareva, yksi reuna pyöristetty), vihreää lasia 1 kpl (melko ohutta, kaartuvaa, ehkä pullostaa), rautanaulan katkelma (moderni, noin 2”), palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, runsaasti.

Koekuoppa 47

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Käräjämäen laen pohjoisreunalla, jokseenkin keskellä harjannetta pohjois-etelä-suunnassa ja korkeimmalla kohdalla länsi-itä-suunnassa. Käräjämäen poikki kulkeva tilan raja on noin 20 m päässä idässä. Koekuoppa 47 sijaitsee 16 m itään koekuopasta 46. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6852\ 987$, $y = 4500\ 801$. Paikka on lähes tasamaata, mutta maan pinta laskee hyvin loivasti pohjoiseen. Ympärillä kasvaa harvassa nuoria mäntyjä ja koivuja. Aluskasvillisuus on ruohovartista ja rehevää (enimmäkseen heiniä). Maan pinta on kivetön. Kuopan koko oli noin 45 cm x 45 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ruohoturve (noin 8 cm), alla ruskeaa hiekkamultaa, vähän löytöjä, 20-25 cm
2.	sileä kallio 20-25 cm syvyydessä

Maalaji oli soransekasta hiekkaa, jossa oli jonkin verran pieniä kiviä.

Löydöt: KM-H 2007093:4-6 saviastianpaloja 4 kpl (punasavikeramiikkaa, ruskea ja kellanruskea lasite), kirkasta ohuehkoa tasolasia 1 kpl, vihreää lasia 1 kpl (pinnoilta rapautunut, todennäköisesti sulanutta), luettelottomia löytöjä: valkeaa lasitettua fajanssia 1 kpl (pohjantaitepala), valkeaa lasitettua fajanssia 1 kpl, palanutta luuta 1 kpl, rautaesineen katkelmia 2 kpl (todennäköisesti naulan katkelmia).

Koekuoppa 48

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Pyhäjärven Katiskalahden itärannalla olevalla kumpareella, noin 300 m Mönttilän talosta (entinen kappalaisen pappila) länteen. Kumpareen yli koillisesta lounaaseen kulkee tie, ja siltä eroaa kumpareen laella länsiluoteeseen tie, joka menee rannassa olevalle saunamökille. Kuoppa sijaitsee 20 m kumpareen laella olevasta risteyksen eteläreunalta itäkaakkoon (pellolle istutettujen koivurivien suunnassa). Koekuoppa 48 sijaitsee 23 m etelään koekuopasta 24. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 294$, $y = 4498\ 757$. Paikka on lähes tasaista, hyvin loivasti etelälounaaseen laskevaa maata, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa istutettua koivikkoa. Aluskasvillisuus on ruohovartista (heinää, koiranputkea). Maan pinta on kivetön. Kuopan koko oli noin 45 cm x 45 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut ruohoturve, alla tummanruskeaa hiekkamultaa, kohtalaisen paljon löytöjä, paksuus 30 cm
2.	kellanruskeaa hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 30-35 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli vain vähän pieniä kiviä.

Löydöt: KM-H 2007090:8-12 saviastianpala (hienojakoista harmaanruskeaa ainesta), saviastianpala 2 kpl (harmaata ainesta, pinnalla vaaleampi silaus ja toisessa palassa sen päällä ruskea lasite), saviastianpala (punasavikeramiikkaa), vihertävää ohutta tasolasia 1 kpl, kirkasta ohutta tasolasia 1 kpl, luetteloimattomia löytöjä: liitupiipun pesän katkelma, vihreää lasia 1 kpl (pieni pala), kirkasta lasia 1 kpl (kaartuvaa), palanutta luuta 1 kpl.

Koekuoppa 49

Sijainti: Koekuoppa sijaitsee Pyhjärven Katiskalahden itärannalla olevalla kumpareella, noin 300 m Mönttilän talosta (entinen kappalaisen pappila) länteen. Kumpareen yli koillisesta lounaaseen kulkee tie, ja siltä eroaa kumpareen laella länsiluoteeseen tie, joka menee rannassa olevalle saunamökille. Kuoppa sijaitsee kumpareen laella olevan risteyksen itäpuolella, aivan tien reunan vieressä, noin 3 m risteyksen keskikohdalta pohjoiseen. Koekuoppa 49 sijaitsee 19 m lounaaseen koekuopasta 24 ja 17 m luoteeseen koekuopasta 48. Koekuopan koordinaatit ovat $x = 6853\ 306$, $y = 4498\ 745$. Paikka on tasamaata kumpareen laella, entistä peltoa, jolla nyt kasvaa istutettua koivikkoa. Aluskasvillisuus on ruohovartista (heinää, horsmaa ja koiranputkea). Maan pinta on kivetön. Ajotien reuna on kuopasta puoli metriä länteen. Kuopan koko oli noin 50 cm x 45 cm. Kaivettu maa seulottiin.

Stratigrafia:

1.	ohut ruohoturve, alla tummanruskeaa hiekkamultaa, runsaasti löytöjä, paksuus 20 cm
2.	kellanruskeaa hiekkamaata, ei löytöjä, kaivettiin 25 cm syvyyteen

Maalaji oli hiekkaa, jossa oli jonkin verran pieniä kiviä.

Löydöt: KM-H 2007090:13-17 saviastianpaloja 2 kpl (tummaa ainesta), saviastianpala (punasavikeramiikkaa, sisäosa harmaanruskea), saviastianpala (vaaleaa punasavea – valkosavea ?, ruskehtavan punainen lasite), saviastianpaloja 3 kpl (punasavikeramiikkaa, ruskea lasite), kirkasta ohutta tasolasia 5 kpl (yhdessä palassa peilipinnan jäänteitä), luetteloimattomia löytöjä: rautanaula (ei moderni), rautaesineen katkelma (todennäköisesti rautanaulan kärkiosa, ei moderni), valkeaa lasitettua fajanssia 1 kpl (reunapala), kirkasta lasia 1 kpl, vihreää lasia 2 kpl, ruskeaa lasia 1 kpl, palanutta luuta 3 kpl, palanutta savea, todennäköisesti tiiltä, runsaasti, kvartsia 1 kpl.